

Tarix fanidan milliy sertifikat uchun test topshiriqlari

TARIX FANIDAN MILLIY SERTIFIKAT UCHUN TEST SAVOLLARI KITOB

SIFATLI
TESTLAR

ANIQ VA
ISHONCHLI

MILLIY SERTIFIKAT
GA TAYYORLIK

- ✓ Ushbu testlar to'plamidan **10 ta** milliy sertifikat namunasidagi variantlar o'rin olgan!
- ✓ Testlar to'plami **BMBA (sobiq DTM)** namunasidagi milliy sertifikat testlariga o'xshash tarzda shakllantirildi!
- ❗ **Diqqat!** Tez kunda to'plamning ikkinchi qismi sotuvga qo'yiladi.

1. [1,3 ball]
Qadimgi Misrda So'nggi podsholikning tugatilishi qaysi voqea natijasida sodir bo'ldi?
A) Ko'p yillar mobaynida «nom»lar hukmdorlari o'z mol-mulkini ko'paytirib olishi
B) Kambiz II tomonidan Misrning egallanishi
C) Ichki nizo va boysundirilgan qabilalarning qo'zg'olonlari
D) Giksoslarning bosqini

2. [2,2 ball]
Xamurappi qonunlarining qadimgi Babil davlati uchun muhim bo'lgan jihatini aniqlang.
A) jamiyatda talon-taroj va o'g'rilik kabi jinoyatlarni to'xtatishda katta ahamiyatga ega bo'ldi
B) Qurg'oqchilikka barham bergan
C) Yirik shaharlarning shakllanishida muhim rol o'ynagan
D) Babil va qo'shni o'lkalar o'rtasida savdo ishlarida muhim rol o'ynagan

3. [1,3 ball]
Quyidagilardan turli davlatlarda XIV asrda hokimiyatga kelgan sulolalarni aniqlang.
A) Min va Tyudorlar
B) Yuan va Li
C) Yuan va Tyudorlar
D) Min va Li

4. [3,2 ball]
Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.
1) „Monro doktrinasi“ qabul qilindi;
2) Hind daryosi bo'yida yashovchi afg'on qabilalari inglizlarga bo'ysundirildi;
3) Angliya-Fransiya o'rtasida savdo shartnomasi imzolandi;
4) Bolgariyada milliy ozodlik harakatlarining rahbari Vasil Levskiy qatl etildi;
5) Italiya davlati tarkibiga Rim viloyati qo'shib olindi;
6) Fransiya Uchinchi Respublikasi e'lon qilindi.
A) 1, 2, 3, 5, 4, 6 B) 1, 2, 3, 4, 5, 6
C) 1, 3, 2, 5, 4, 6 D) 1, 2, 3, 5, 6, 4

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I Irratsionallik	a voqelikni bilishda ongning imkoniyatini rad etuvchi yoki uni juda cheklangan deb biluvchi falsafiy konsepsiya
II Unifikatsiya	b saralangan fuqarolarning ehtiyojlariga emas, xalq ommasi ehtiyojlariga qaratilgan siyosiy pozitsiya yoki nutq shakli
III Populizm	c aholining bir mamlakatdan boshqasiga vaqtincha yoki doimiy yashash uchun ko'chib o'tishi
IV Immigratsiya	d mafkuraviy rejim shakli bo'lib, totalitar jamiyatda aholini keng miqyosda ommaviy ravishda mafkuraviy qayta tarbiyalash vositasidir
	e bitta tizim yoki shaklga keltirish
	f suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish jarayoni

A) I-a, II-e, III-f, IV-c B) I-b, II-f, III-e, IV-c C) I-b, II-d, III-f, IV-c **D) I-a, II-e, III-b, IV-c**

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I Strategiya II Konsepsiya III Seminariya IV Innovatsiya	a uzoqqa boruvchi ta'sir vositalari va uslublari; maqsadni istiqbolli dinamik aniqlab olish b saralangan fuqarolarning ehtiyojlariga emas, xalq ommasi ehtiyojlariga qaratilgan siyosiy pozitsiya yoki nutq shakli c ilg'or texnologiya, boshqarish va boshqa sohalardagi yangiliklar va ularning turli sohalarda qo'llanishi d xristian cherkovlari uchun ruhoniylar tayyorlaydigan o'quv yurti e biror sohani rivojlantirishga qaratilgan keng qamrovli loyiha yoki qarashlar majmui f suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish jarayoni
---	--

A) I-a, II-e, III-f, IV-c **B) I-a, II-e, III-d, IV-c** C) I-b, II-d, III-f, IV-c D) I-a, II-e, III-b, IV-c

7. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

1942-yili yaratgan va fashizmga qarshi kurashga bag'ishlagan «Qahramonlik simfoniyasi» uchun davlat mukofotiga sazovor bo'ldi. Kompozitor mukofot pulini samolyot va tank kolonnalarini qurish fondiga topshirdi.

- A) M. Burxonov B) T. Jalilov
C) M. Ashrafiy D) Eshon Boboxon

8. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

Ikkinchi jahon urushi yillarida Fransiyaning ozod bo'lishi uchun kurashgan, 1958-yilda prezident bo'lib saylangan, Fransiyaning buyukligini tiklashga intilgan va u kuchli iqtisodiyot va mustaqil tashqi siyosatga ega bo'lgan davlatni shakllantirishga kirishgan edi.

- A) Jak Shirak **B) Sharl De Goll**
 C) F. Mitteran D) J. Pompidu

9. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

XVIII asr oxiriga kelib, G'arb davlatlari bu davlatga suqilib kirish va uni mustamlakaga aylantirish rejasini amalga oshira boshlagan bo'lsalar-da, u Osiyoning eng katta va qudratli davlati bo'lib qolayotgan edi. Ammo iqtisodiy va siyosiy qoloqlik oqibatida G'arb davlatlarining yarimmustamlakasiga aylandi.

- A) Hindiston B) Yaponiya **C) Xitoy** D) Turkiya

10. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

IX asrning birinchi yarmida Xurosonda hukmronligi boshlangan, davlat poytaxti Marv, keyinchalik Nishopur shaharlari hisoblangan, Talxa va Abul Abbas Abdulloh kabi hukmdorlar davlatni boshqargan.

- A) Safforiylar davlati B) Turk xoqonligi
 C) Somoniylar davlati **D) Tohiriylar davlati**

11. [3,2 ball]

Ma'lumki, XVIII – XIX asrda Qo'qon xonligida kata bunyodkorlik ishlari amalga oshirilgan. Quyidagilardan ushbu davrda Qo'qon xonligida barpo qilingan madrasalar to'liq va to'g'ri berilgan javobni aniqlang.

- 1) Madalixon; 2) Kamol qozi; 3) Tunqator; 4) Haqquli mingboshi; 5) Miyon hazrat; 6) Ernazar elchi;
7) Nodirabegim; 8) Hakim To'ra; 9) Xonxoja eshon; 10) Buzrukxo'ja; 11) Xolmuhammad yasovul; 12) Xojabek.
A) 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 B) 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
C) 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12 D) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12

12. [1,3 ball]

Jaloliddin Manguberdi bilan bog'liq bo'lgan quyidagi janglardan qolganlariga qarganda **oldinroq** sodir bo'lganini aniqlang?

- A) Isfahon **B) Basra** C) Garni D) Arzinjon

13. [3,2 ball]

Quyidagi shaxslarni O'zbekiston SSR **Oliy Soveti Prezidiumi raisi lavozimida** ishlagan yillari bilan to'g'ri muvofiqlashtiring.

- 1) Yodgor Nasriddinova 2) Amin Niyozov 3) Sharof Rashidov 4) Nazar Matchonov 5) Inomjon Usmonxo'jayev.
a) 1950 – 1955-yillar; b) 1947 – 1950-yillar; c) 1950 – 1959-yillar;
d) 1959 – 1970-yillar; e) 1970 – 1978-yillar; f) 1978 – 1983-yillar.
A) 1-d, 2-c, 3-b, 4-e, 5-f B) 1-d, 2-a, 3-c, 4-e, 5-f **C) 1-d, 2-b, 3-c, 4-e, 5-f** D) 1-d, 2-b, 3-e, 4-c, 5-f

14. [1,3 ball]

Quyidagilardan **bir yilda yubileyi** nishonlangan shaharlar juftligi to'g'ri berilmagan javobni aniqlang.

- A) Shahrisabz – Qarshi** B) Xiva – Buxoro C) Samarqand – Marg'ilon D) Termiz – Shahrisabz

15. [2,2 ball]

Quyidagilardan **Mirkomil Mirsharapov** haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.

- 1) XXSR harbiy ishlar noziri sifatida faoliyat olib borgan;
2) Maykopda 1937-yil 28-oktabrda qamoqqa olingan;
3) Uning boshchiligida 19 nafar o'zbek harbiy komandirlar va askarlari Toshkent atrofida 1938-yil 10-oktabrda otib tashlangan; 4) 19-tog'li otliq O'zbek diviziyasi komandiri lavozimlarida ishlagan;
5) U O'zbek diviziyasini milliyalashtirish va bu diviziya yordamida O'zbekistonni SSSR tarkibidan ajratib olish va O'rta Osiyo respublikalari assotsiatsiyasini tuzishga harakat qilganlikda ayblanadi.
A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 2, 5 **C) 1, 2, 4** D) 1, 2, 3

16. [2,2 ball]

Quyidagi voqealarni **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda** joylashtiring.

- 1) Amir Xudoydot Samarqand tomonga askar tortdi; 2) Pirmuhammad Pir Ali Toz boshliq fitnachilar qo'lida halok bo'ldi; 3) Ozarbayjon va Iroq temuriylar qo'lidan ketdi; 4) Sulton Husayn Mirzo Amudaryoning chap sohildagi viloyatlarda o'z hokimiyatini o'rnatmoq niyatida akasiga qarshi bosh ko'tardi.
A) 4, 2, 3, 1 B) 4, 3, 2, 1 C) 3, 4, 2, 1 D) 4, 1, 3, 2

17. [2,2 ball]

Xaritada ajratib ko'rsatilgan davlat tarixiga oid ma'lumotlarni aniqlang.

1) 1881-yilda birinchi temiryo'l ishga tushirildi; 2) 1876-yilda moliyaviy bankrot deb e'lon qilindi; 3) 1857-yilda Buyuk Britaniya bilan "Parij tinchlik shartnomasi" ni tuzdi; 4) XVI asrda Liviyani o'ziga qo'shib oldi; 5) XII asrda asos solindi; 6) XVI asr boshlarida Jazoirga bostirib kirdi va uning qirg'oq hududlarini egallab oldi.

A) 2, 3 B) 3, 4 C) 2, 4 D) 2, 6

18. [2,2 ball]

Quyidagi qaysi qatorda Turkiston muxtoriyati hukumati a'zolari va ularning egallagan lavozimlari **nomuvofiq** berilgan.

1	Muhammadjon Tinishboyev	Bosh vazir va ichki ishlar vaziri
2	Ubaydulla Xo'jayev	Harbiy vazir
3	Obidjon Mahmudov	Moliya vaziri
4	Mustafo Cho'qay	Tashqi ishlar vaziri
5	Solomon Gersfeld	Oziq-ovqat vaziri
6	Abdurahmon O'rozayev	Ichki ishlar vaziri o'rinbosari
7	Yurg'uli Agayev	Yer va suv boyliklari vaziri
8	Islom Sulton Shoahmedov	Bosh vazir o'rinbosari

A) 2, 4 B) 3, 8 C) 3, 5 D) 1, 5

19. [3,2 ball]

Tarixiy voqea va uning natijasi o'zaro **mos berilmagan javoblar to'liq ko'rsatilgan qatorni aniqlang.**

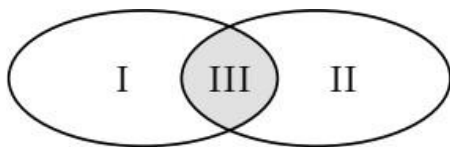
№	Voqea	Natija
1.	San Stefano shartnomasi	Bosniya va Gersogovina Avstriya-Vengriyaga in'om etildi
2.	Yaponiya – Xitoy urushi	Yaponiya Penxu orolini qo'lga kiritdi
3.	Afg'onistonda Abdurahmon hokimiyatining o'rnatilishi	Afg'onistonning yopiq davlatga aylanishi
4.	Fransiya burjua inqilobi	Inqilob feodal mulkchilikka zarba berdi, ammo tugallanmay qoldi, chunki dehqonlarni yerning to'liq egalarga aylantirmadi
5.	Rossiyaga Ernazarbiy elchiligi	Buxoro amirligi va Rossiya o'rtasida savdo aloqalarining rivojlanishi
6.	Birinchi ingliz-afg'on urushi	Buyuk Britaniyaning g'alabasi
7.	Angliyada oranyelar sulolasining hokimiyatga kelishi	Reformatsiyaning yakunlanishi

A) 2, 3, 5, 6 B) 1, 4, 6, 7 C) 1, 3, 4, 7 D) 3, 5, 6, 7

20. [3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.

Usmon Yusupov Sharof Rashidov

1) Ikkinchi jahon urushi yillarida o'zbekistonliklarni fashizmga qarshi kurashga safarbar qilishga bosh-qosh bo'lgan; 2) 1947 – 1950-yillarda O'zbekiston SSR Oliy Soveti Prezidiumi raisi lavozimida ishlagan; 3) 1950 – 1959-yillarda O'zbekiston SSR Oliy Soveti Prezidiumi raisi lavozimida ishlagan; 4) 1953 – 1954-yillarda O'zbekiston SSR Ministrlar Soveti raisi bo'lib ishlagan; 5) O'zbekiston Kompartiyasi MKning birinchi sekretari lavozimida ishlagan; 6) Toshkent metropoliteni qurilishi uning tashabbusi bilan boshlangan.

A) I – 1,2; II – 3,6; III – 5 B) I – 1,4; II – 2,6; III – 5
C) I – 1,4; II – 3,6; III – 5 D) I – 1,3; II – 4,6; III – 5

21. [1,3 ball]

O'rta asrlarda qaysi amerika xalqlari maxsus tepaliklar yasab, baland poydevorlar ustida o'zlarining zinapoyali ehromlarini, saroy va ibodatxonalarini barpo etganlar?

A) mayyalar B) asteklar C) kechualar D) olmeklar

22. [2,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni ularga aloqador davlatlar bilan to'g'ri muvofiqlashtiring.

1) – 2014-yildan MDH faoliyatida qatnashmasligini ma'lum qildi.

2) – MDH ning bir qator tuzilmalarida kuzatuvchi sifatida ishtirok etib kelmoqda.

3) – 2008-yili MDHga kirish istagini bildirib, hozir MDH parlamentlararo assambleyasida kuzatuvchi sifatida ishtirok etmoqda.

a) Mo'g'uliston b) Afg'oniston c) Gruziya d) Ukraina

A) 1 – d, 2 – a, 3 – b B) 1 – d, 2 – b, 3 – c

C) 1 – c, 2 – a, 3 – b D) 1 – c, 2 – d, 3 – a

23. [2,2 ball]

XVIII asrda qaysi davlat (lar) da konstitutsiya qabul qilingan edi?

1) Buyuk Britaniya 2) Italiya 3) Fransiya

4) Germaniya 5) AQSH

A) 1, 5 B) 3 C) 5 D) 3, 5

24. [1,3 ball]

Qo'qon xonligida qanday yer egaligidan olingan daromad saroy ahli va soqchilari xarajatlari uchun sarflangan?

A) xos mulk B) taqiq yer C) chek yer D) vaqf yeri

25. [1,3 ball]

Qo'qon xonligida harbiylarga berilgan yerlar qanday nom bilan atalgan?

A) muki hur xolis B) tarxon yerlari

C) chek yerlari D) tanho yerlari

26. [2,2 ball]

Ilk o'rta asrlardagi shahriston qurilishi qaysi shaharlardagi arxeologik tadqiqotlarorqali o'rganilgan?

1) Quva 2) Panjikent 3) Poykand 4) Afrosiyob

5) Varaxsha 6) Vardonze

A) 2, 3, 4 B) 2, 4, 6 C) 2, 3, 5 D) 2, 4, 5

27. [2,2 ball]

O'zaro muvofiqlik saqlangan javobni toping.

I. Qadimgi Misr; II. Qadimgi O'rta Osiyo;

III. Mesopotamiya; IV. Qadimgi Hindiston;

a) Anahita; b) Sina; c) Anubis; d) Ganesha;

1) marhumlar va mumiyolanganlar xudosi;

2) hosildorlik va suv ilohasi; 3) donishmandlik xudosi;

4) Oy xudosi.

A) I – c – 1; II – a – 2; III – b – 4; IV – d – 3

B) I – d – 1; II – a – 3; III – b – 4; IV – c – 2

C) I – c – 2; II – d – 1; III – a – 3; IV – b – 4

D) I – a – 4; II – d – 2; III – c – 1; IV – b – 3

28. [1,3 ball]

O'rta Osiyoga arablar bosqini arafasida Xorazmda qaysi sulola hukmronlik qilayotgan edi?

A) Ma'muniylar B) Anushteginiylar

C) Afrig'iylar D) Siyovushlar

29. [1,3 ball]

O'zbekistonning davlat ramzlari qabul qilingan Oliy Kengash sessiyalari to'g'ri muvofiqlashtirib

ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining 1991-yil 18-noyabrda bo'lib o'tgan (a) sessiyasi

“O'zbekiston Respublikasining davlat bayrog'i to'g'risida”gi qonunni qabul qildi; 2) 1992-yil 2-iyulda

O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining (b) sessiyasida “O'zbekiston Respublikasining davlat gerbi to'g'risida”gi qonun qabul qilindi;

3) O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining 1992-yil 10-dekabrda bo'lib o'tgan (c) sessiyasida

“O'zbekiston Respublikasining Davlat madhiyasi to'g'risida”gi qonun qabul qilindi.

1) VIII 2) IX 3) X 4) XI 5) XII

A) a – 1, b – 2, c – 4 B) a – 1, b – 3, c – 4

C) a – 1, b – 4, c – 2 D) a – 1, b – 2, c – 5

30. [2,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

1. Abduraxmon Tole	a) "Ubaydullanoma"
	b) "Majmuai shoiron"
2. Sayido Nasafiy	c) "Hayvonotnoma"
	d) "Hayotnoma"
3. Fazliy Namangoniy	e) "Abulfayzxon tarixi"

A) 1-e, 2-d, 3-b **B) 1-e, 2-c, 3-b** C) 1-e, 2-f, 3-c D) 1-a, 2-c, 3-b

31. [3,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

1. Jukovskiy	a) Barcha kimyoviy elementlar o'rtasidagi bog'liqlikni kashf qildi va davriy jadval yaratdi
	b) Hamma atomlar og'ir yadroga ega ekanligini isbotladi
2. Kurks	c) Xilma-xil organik moddalarni sintez qilish usulini kashf qildi
	d) Siyraklashtirilgan havodasi katod nurlarini kashf qildi
3. Rezerford	e) Qanotning ko'tarish kuchi formulasini kashf qildi

A) 1-e, 2-d, 3-a **B) 1-e, 2-d, 3-b** C) 1-e, 2-a, 3-b D) 1-c, 2-a, 3-e

32. [1,3 ball]

O'zbekiston SSRda XX asr 40-yillar oxiri va 50-yillar boshlaridagi qatag'onlar **asosan kimlarga qarshi** qaratilgan edi?

A) siyosiy elita va huquq tizimi a'zolariga **B) madaniyat va fan arboblari**
C) maorif va huquq tizimi arboblari D) harbiylar va siyosiy elita vakillariga

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri eng avval sodir bo‘lgan? Javob: D	A) Avstriya-Vengriya Serbiyaga urush e‘lon qildi; B) BMT Xavfsizlik Kengashi Falastin bo‘yicha rezolutsiya qabul qildi; C) Iroqda hokimiyatga Arab sotsialistik uyg‘onish (BAAS) partiyasi keldi. D) Yaponlar uchun Koreya „ochiq“ mamlakat deb e‘lon qilindi; E) «Oydin yo‘l» qo‘zg‘olonchi terrorchilik tashkiloti faollashdi; F) muzokaralar natijasida Isroil va FATX birbirini tan olganligi e‘lon qilindi
34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida birinchi jahon urushi boshlandi? Javob: A	
35. [2,2 ball] Qadimgi Lotin Amerikasi davlatlari tarixida yuz bergan voqeani aniqlang. Javob: E	

36. 1206 – 1526-yillarda Dehli sultonligi faoliyat yuritgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat hukmdorlaridan qaysi biri Bengaliyani bo‘ysundiradi?

Javob: **a) Shamsiddin Eltutmish**

[1,1 ball]

b) Ushbu davlatda qanday yer egaligidan tushgan soliq davlat xarajatlari va maxsus qo‘shinni ta‘minlash uchun ishlatilgan?

Javob: **b) Xolisa**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

37. 1840 – 1842-yillarda Buyuk Britaniya Xitoyga qarshi urush harakatlarini olib bordi.

[1,5 ball]

a) Urush tarixga qanday nom bilan kirganligini aniqlang va yozing.

Javob: **a) Birinchi afyun urushi**

[1,7 ball]

b) Urush yakuniga ko‘ra Buyuk Britaniya qayerni bosib olgan edi?

Javob: **b) Gongkong orolini**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

38. 2016 – 2017-yillari Boltiqbo‘yi mamlakatlariga NATOning kichik sonli harbiy texnikasi va qo‘shinlari joylashtirildi.

[1,5 ball]

a) Bu davrda «G‘arb – 2017» harbiy mashqlari qaysi davlatlar tomonidan o‘tkazilgan?

Javob: **a) Rossiya va Belarus**

[1,7 ball]

b) Qaysi voqeadan so‘ng Rossiyaning tajovuzkor siyosatidan xavotirga tushgan Boltiqbo‘yi davlatlari va NATO rahbarlari bu mamlakatlardagi NATO harbiy kuchlarini ko‘paytirishga kirishdi?

Javob: **b) Ukraina inqirozi**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

39. XX asr oxiri – XXI asr boshlarida Misr iqtisodiy rivojlanishda, qishloq xo‘jaligi, madaniyatda katta yutuqlarni qo‘lga kiritdi. Lekin mamlakatda islom fundamentalizmi ham faollashdi.

[1,5 ball]

a) Bu davrda iste‘foga chiqqan Misr prezidentini aniqlang.

Javob: **a) Husni Muborak, 2011-yil**

[1,7 ball]

b) XX asr boshlarida hokimiyatga kelgan Muhammad Mursi qaysi tashkilot yetakchisi edi?

Javob: **b) «Musulmon birodarlar» radikal tashkiloti**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

40. Koreya yarimorolining janubiy qismida III – IV asrlarda Pekche davlati vujudga keldi.

[1,1 ball]

a) Pekche qachon markazlashgan davlatga aylanadi?

Javob: **a) IV asrda**

[1,1 ball]

b) Pekche sulolasi hukmdorlari orqali qayerga xitoy yozuv va iyerogliflari hamda buddizm kirib keladi?

Javob: **b) Koreya**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

41. V asrda.....**da (a)** nisbatan qadimiyroq bo‘lgan qishloq o‘rniga umumiy maydoni 18 gektar bo‘lgan yangi shahar barpo etiladi. IV asrdan boshlab **(b)** Turonning yirik madaniy va iqtisodiy markazlaridan biri bo‘lgan. Shuningdek, bu davrda shaharning yettita darvozasi bo‘lib, mazkur holat uning muhim savdo-tranzit yo‘li ustida joylashganligidan dalolat beradi.

Nuqtalar o‘rniga mos keluvchi javoblarni yozing.

a) [1,1 ball]

Javob: **a) Panjikent**

b) [1,1 ball]

Javob: **b) Buxoro**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

42. XIX asr boshlarida shoh Mahmud Afg‘onistonda hokimiyatni ikkinchi marta egalladi.

[1,1 ball]

a) Mahmudning hokimiyatni qayta egallashiga yordam ko‘rsatgan Xiva xonini aniqlang va yozing.

Javob: **a) Muhammad Rahimxon I**

[1,1 ball]

b) Shoh Mahmud qaysi sulola vakili ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: **b) abdali (durroni)**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

43. 1873-yilda Buxoro amirligi va Rossiya imperiyasi o‘rtasida amirlikda Rossiyaga o‘z vakilini tayinlash huquqini beruvchi shartnoma imzolandi.

[1,1 ball]

a) Shartnoma imzolagan Buxoro amirini aniqlang.

Javob: **a) amir Muzaffar**

[1,1 ball]

b) bu vaqtdagi Rossiya imperatorini aniqlang.

Javob: **b) Aleksandr II**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

44. Ushbu matnni o‘qing va shu asosda berilgan savollarga javoblar yozing.

“Fashizmga qarshi kurashishda front ortida matonat bilan mehnat qilgan, evakuatsiya qilinganlarga mehr bergan ko‘p millatli O‘zbekiston xalqining – oddiy, shu bilan birga qalbidaryo va irodali insonlarning birdamligi muhim omillardan biri bo‘ldi. Uni – «mamlakat ichkarisidagi marshal» deb atashar edi. Urushning dastlabki vaqtidayoq jamoalarda zarbdorlar harakati rivojlandi. Kuniga ikki normani bajarib kelayotgan ishchilar uch va undan ortiq norma bera boshlashdi. Kunlik rejalar 350–470 foizgacha yetkazib bajarildi. «Frontchasiga ishlash» ortidagi millionlab vatandoshlarimizning mehnati dushmani tormor keltirib, g‘alaba qozonish uchun zarur qurol va mahsulotlar bilan ta‘minlash jihatidan hal qiluvchi ahamiyatga ega bo‘ldi”.

[1,1 ball]

a) Xalq kuchi va imkoniyatlarini jipslashtirishda o'sha vaqtda respublikaga rahbarlik qilgan qaysi shaxsning xizmati katta bo'ldi?

Javob: a) **Usmon Yusupov**

[1,1 ball]

b) **Urush yillarida** 10 nafar yetim bolani asrab oldgan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: b) **Fotima Qosimova**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

45. Vatanimiz hududida V–VII asrlarda dehqonchilik maydonlari kengayib, mahsulotlarning ortib borishi, hunarmandchilik buyum va jihozlarga bo'lgan ehtiyoj, savdo-sotiqning avj olishi shaharlarning ravnaqiga ta'sir etdi.

[1,1 ball]

a) bu davrda maydoni jihatidan eng yirik shahar qaysi ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: b) **Samarqand**

[1,1 ball]

b) bu davrda qaysi shaharning maydoni **20 gektardan** oshmagan? (2 ta shahar nomini yozing)

Javob: b) **Buxoro va Poykand**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

1. 1,3 ball]

Qadimgi tosh davrining Paleolit bosqichida odamlarni yangicha turmush sharoitiga moslashishga **undagan jarayonni aniqlang.**

- A) sun'iy olovning kashf qilinishi
B) Buyuk muzlik davrining boshlanishi
 C) birinchi metall – misning kashf qilinishi
 D) ishlab chiqaruvchi xo'jalikka o'tilishi

2. [2,2 ball]

Quyidagilardan Xeroniya yaqinida jang bo'lib o'tgan va Karfagen Rim qo'shinlari tomonidan butunlay vayronaga aylantirilgan yillar oralig'ida jahon tarixida sodir bo'lgan voqealar **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.**

- 1) forslar va yunonlar o'rtasida Marafon janggi bo'lib o'tdi; 2) Gannibal Shimoliy Italiya hududiga bostirib kirib, Kann yaqinidagi jangda rimliklar armiyasini tormor etdi; 3) Fors podshosi Kir II Yangi Bobil podsholigini bosib oldi; 4) ko'chmanchi yuechji qabilalari Yunon-Baqtriya davlatini bosib oldi; 5) Makedoniyalik Aleksandr Maroqandani egalladi; 6) Rimda Spartak qo'zg'oloni bo'lib o'tdi; 7) Sin Shixuandi Xitoyni o'z hokimiyati ostida birlashtirdi; 8) Makedoniyalik Aleksandr Sharqqa yurish boshladi; 9) Korinf ittifoqi vujudga keldi; 10) Xitoyda Xan sulolasi hukmronligi boshlandi; 11) Baqtriya Salavkiylar davlati tarkibidan ajralib chiqdi.

- A) 11, 10, 7, 5, 1, 3, 9, 6 B) 11, 4, 6, 7, 5, 1, 3, 8
C) 9, 8, 5, 11, 7, 2, 10 D) 4, 2, 5, 7, 10, 11, 6, 11

3. [1,3 ball]

O'rta asrlar Yevropa me'morchiligida mavjud bo'lgan uslublarda qurilgan me'morchilik inshootlari mos ravishda ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) gotika uslubi; 2) roman uslubi; 3) vizantiya uslubi;
 a) Dojlar saroyi; b) Bibi Maryam ibodatxonasi;
 c) Puate ibodatxonasi; d) Al-Hamro saroyi
 A) 1-a, 2-c, 3-b B) 1-b, 2-c, 3-d
 C) 1-d, 2-c, 3-b **D) 1-b, 2-c, 3-a**

4. [3,2 ball]

XIX asr oxiri – XX asr boshlarida quyidagi davlatlar tashqi siyosatida amalga oshirilgan ishlar **mos ravishda ko'rsatilgan javobni aniqlang.**

- 1) Buyuk Britaniya; 2) Fransiya;
 3) AQSh; 4) Germaniya;
 a) 1891-yilda Rossiya bilan tashqi hujum sodir etilganda, har ikki tomon bir vaqtning o'zida harbiy safarbarlik e'lon qilishini ko'zda tutuvchi bitimni imzoladi; b) 1901-yil Panama kanali qurilishi huquqini AQShga berdi; c) Tinch okeanning markazida, Osiyoga olib boradigan strategik jihatdan muhim bo'lgan dengiz yo'llari kesishgan joydagi Gavayi orollarini bosib oldi; d) Yaponiya hukumati Janubiy Saxalinga bo'lgan da'vosidan voz kechishi sharti bilan Kuril orollarining shimoliy qismini Yaponiyaga berish to'g'risida shartnoma tuzishga muvaffaq bo'ldi; e) XIX asrning 90-yillarida Shandun provinsiyasining bir qismini, Tinch okeandagi Karolina, Mariana orollarini va Samoa orolining bir qismini egalladi.

- A) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d B) 1-a, 2-e, 3-d, 4-c
 C) 1-c, 2-b, 3-d, 4-e **D) 1-b, 2-a, 3-c, 4-e**

5.

[3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

	a) harbiy sanoat kompleksi korxonalarini xalq iste'mol tovarlari ishlab chiqarishga o'tkazish
I. Natsionalizatsiya	b) hech qanday cheklovlarsiz, hukmron sinfnining kuchiga tayanib ish yurituvchi hokimiyat
II. Byurokratiya	c) xususiy mulkning, yirik korxonalar, yer, xalq xo'jaligi sohalarining davlat mulkiga aylantirilishi
III. Infratuzilma	d) xalqdan ajralib qolgan, hukmron sinfnining manfaatlarini himoya qiluvchi ma'muriyatchilik boshqaruv tizimi
IV. Konversiya	e) jamiyat yoki uning biron-bir sohasi faoliyatini ta'minlovchi muassasa, boshqaruv tizimi, aloqa vositalari va shu kabilar majmuyi
	f) alohida masala bo'yicha xalqaro kelishuv, xalqaro shartnoma turi

A) I-c, II-d, III-e, IV-a B) I-e, II-b, III-c, IV-f C) I-c, II-b, III-e, IV-a D) I-c, II-d, III-e, IV-f

6.

[3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

	a) saralangan fuqarolarning ehtiyojlariga emas, xalq ommasi ehtiyojlariga qaratilgan siyosiy pozitsiya yoki nutq shakli
I. Detsentralizatsiya	b) bu bitta mamlakatda va butun dunyoda madaniyatlar xilma-xilligini saqlab qolishga yo'naltirilgan siyosat
II. Globallashuv	c) bu qarorlar qabul qilish bo'yicha vakolat va majburiyatlarni markazdan boshqa tashkilotlarga o'tkazish
III. Populizm	d) bu suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish maqsadida birlashish jarayoni
IV. Potensial	e) bu jahon mamlakatlarining iqtisodiy, madaniy va diniy jihatdan birlashishi yoki yaqinlashish jarayoni
	f) bu qaysidir soha, jabhada mavjud barcha imkoniyatlar, vositalar yig'indisi, keng ma'noda "zaxira" vositalari

A) I-b, II-e, III-a, IV-d B) I-c, II-d, III-a, IV-f C) I-c, II-e, III-a, IV-f D) I-b, II-e, III-a, IV-c

7. Tarixiy shaxsni aniqlang.

[2,2 ball]

"U hokimiyatga XVII asrda keldi. Tashqi siyosatining asosiy maqsadlaridan biri Rossiyani kuchli harbiy-dengiz flotiga ega davlatga aylantirish edi va u bu vazifani muvaffaqiyat bilan amalga oshirdi. Uning hukmronligi davrida Rossiya imperiyaga aylandi va mamlakatda mutlaq monarxiya to'la qaror topdi."

- A) Nikolay I B) Aleksandr II
C) Ivan IV D) Pyotr I

8. Tarixiy shaxsni aniqlang.

[2,2 ball]

"U XVII asrning ikkinchi yarmi – XVIII asr boshlarida Hindistonda hukmronlik qilgan. Parchalanayotgan imperiyani saqlab qolishning yo'li sifatida islom dini qoidalarini qat'iy joriy qilishga kirishdi. Musulmon bo'lmaganlardan olinadigan jizya solig'ini qayta tikladi, hindlar uchun qolgan barcha soliqlarni ikki hissaga oshirdi, ularga o'z bayramlarini nishonlashni taqiqladi, hind ibodatxonalarini buzib tashlashni buyurdi."

- A) Shohjahon B) Akbarshoh
C) **Avrangzeb Olamgir** D) Jahongir Mirzo

9. Tarixiy davlatni aniqlang.

[2,2 ball]

"Ushbu davlatda burjua inqilobi XVII asrda boshlandi. Ushbu inqilob natijasida mutlaq monarxiya tuzumi ag'darib tashlandi. Ushbu davlatda yuz bergan burjua inqilobi va uning g'oyalari boshqa Yevropa mamlakatlari rivojiga katta ta'sir ko'rsatdi. Inqilob e'lon qilgan siyosiy tamoyillar va o'rnatilgan iqtisodiy tartib yangi industrial sivilizatsiyaga asos bo'ldi."

- A) **Angliya** B) Fransiya
C) AQSH D) Germaniya

10. [2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlar qaysi tarixiy davlat haqida ekanligini aniqlang.

"Ushbu davlatga asos solgan qabilalar dastlab Turk xoqonligi tarkibida bo'lgan. Turk xoqonligi yemirilgach IX asr oxiri – X asr boshlarida Sirdaryo havzasi hamda Orol dengizi bo'ylarida ushbu davlatga asos solinadi. Aholisi X asrda Islom dinini qabul qiladi"

- A) Qarluqlar B) Qoraxoniylar
C) Eftallar D) **O'g'uzlar**

11. [3,2 ball]

Ma'lumki, Muhammad Amin inoq Xiva xonligida inoqlik lavozimiga ko'tarilgandan so'ng turkman qabilalariga qarshi kurash olib boradi. Lekin, u dastlab muvaffaqiyatsizlikka uchrab Buxoro amirligiga – Doniyolbiy otaliq huzuriga ketishga majbur bo'ladi.

Ayni shu vaqtda turkman qabilalari tomonidan Xorazmning qaysi shaharlari xonavayron qilinganligini aniqlang.

- 1) Hazorasp; 2) Xonqa; 3) Xo'jayli; 4) Shohobod;
5) Pitnak; 6) Urganch; 7) Kat; 8) Gurlan
A) 1, 3, 4, 5, 7 **B) 1, 2, 4, 6, 7**
C) 2, 3, 4, 6, 8 D) 1, 2, 3, 5, 7

12. [1,3 ball]

Urush paytlarida qoraqalpoqlar Xiva xonligiga to'lagan (a) va Qo'qon xonligida harbiy xarajatlarni qoplash uchun joriy etilgan (b) soliqlarni aniqlang.

- A) a – miltiq puli; b – jo'l solig'i
B) a – qalqon puli; b – madadi lashkar
C) a – qozon puli; b – miltiq puli
D) a – ushr solig'i; b – zobitona

13. [3,2 ball]

1920-yil 6-8-oktabrda Butunbuxoro xalq vakillarining I qurultoyida BXSR tuzilganligi e'lon qilingach, BXSRning dastlabki hukumati tarkibiga kiritilgan shaxslarni ular egallagan lavozimlari bilan mos ravishda berilgan javobni aniqlang.

- 1) Fayzulla Xo'jayev; 2) Qori Yo'ldosh Po'latov;
3) Muxtorjon Saidjonov; 4) Usmon Xo'ja;
5) Najib Husainov; 6) Yu.Ibrohimov; 7) Mukammal Burhonov; 8) Mirzo Muhiddin Mansurov;
9) Shihobuddinov;
a) moliya noziri; b) davlat nazorati noziri;
c) favqulodda komissiya raisi; d) adliya noziri;
e) tashqi ishlar noziri; f) ichki ishlar noziri; g) maorif noziri; h) harbiy ishlar noziri; i) savdo va sanoat noziri
A) 1-a, 2-c, 3-d, 4-f, 5-b, 6-g, 7-i, 8-e, 9-h
B) 1-e, 2-g, 3-f, 4-a, 5-b, 6-c, 7-d, 8-i, 9-h
C) 1-e, 2-g, 3-h, 4-a, 5-f, 6-c, 7-b, 8-i, 9-d
D) 1-a, 2-c, 3-f, 4-g, 5-b, 6-i, 7-d, 8-e, 9-h

14. [1,3 ball]

O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashi tomonidan nechanchi yilda **“O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi”** to'g'risidagi qonun qabul qilingan?

- A) 1993-yil B) 1990-yil
C) 1991-yil D) 1995-yil

15. [2,2 ball]

1990-yil 1-noyabrda qabul qilingan “O'zbekiston Respublikasida ijroiya va boshqaruv hokimiyatining tuzilishini takomillashtirish hamda O'zbekiston SSR Konstitutsiyasiga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida”gi qonunga ko'ra . . .

- 1) prezidentlik hokimiyati bilan Ministrlar Sovetining ijroiya-boshqaruv hokimiyati qo'shib yuborildi; 2) Vitse-prezident lavozimi tugatildi va O'zbekiston Respublikasining Bosh vaziri lavozimi ta'sis etildi; 3) O'zbekiston Respublikasi Ministrlar Soveti O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Vazirlar Mahkamasiga aylantirildi; 4) prezidentlik lavozimi vakolati 7 yil qilib

belgilandi; 5) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti ayni vaqtda Vazirlar Mahkamasining Raisi bo'lishi belgilab qo'yildi; 6) O'zbekiston Respublikasi Prezidentining va O'zbekiston Respublikasi Ministrlar Sovetining apparati O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi bitta apparatga birlashtirilishi belgilandi.

- A) 2, 3, 4, 5 B) 1, 3, 5, 6
C) 2, 3, 4, 6 D) 1, 2, 5, 6

16. [2,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) to'g'ri **xronologik ketma-ketlikda** ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) Chig'atoy ulusiga asos solindi;
2) Buxoro xonligida Ashtarxoniylar sulolasi hokimiyatga keldi;
3) Rofe ibn Lays qo'zg'oloni boshlandi;
4) Xiva xonligiga asos solindi;
5) Somoniylar sulolasi hukmronligi tugadi;
6) Arab xalifaligida Abbosiylar sulolasi hukmronligi boshlandi.

- A) 3, 6, 5, 1, 2, 4 B) 6, 3, 5, 1, 4, 2
C) 3, 5, 6, 4, 1, 2 D) 6, 3, 5, 4, 1, 2

17. [3,2 ball]

Jadvalning harflar bilan belgilangan kataklariga mos keluvchi ma'lumotlarni aniqlang.

Hukmdor	Voqea	Yil
Tokugava Ieyasu	a	b
c	Fransiya tarixida birinchi Konstitutsiyaning qabul qilinishi	1791
d	Rossiya tomonidan Alyaskaning AQShga sotilishi	1867
Mustafo III	e	f
g	Ingliz-afg'on do'stlik shartnomasining imzolanishi	1855

Ma'lumotlar: 1) 1512-y.; 2) 1592-y.; 3) 1603-y.; 4) 1768-y.; 5) Lyudovik XVIII; 6) Fathxon; 7) Do'st Muhammadxon; 8) imperator Aleksandr II; 9) imperator Nikolay I; 10) Lyudovik XVI; 11) Yaponiyada imperator Meydzining taxtga chiqishi; 12) Yaponiyada uchinchi syogunlikka asos solinishi; 13) Rossiyaga qarshi urushning boshlanishi; 14) Misr poytaxti Qohiraning egallanishi

- A) a-11, b-2, c-10, d-8, e-14, f-1, g-7 B) a-12, b-3, c-10, d-9, e-13, f-4, g-6
C) a-11, b-3, c-5, d-8, e-13, f-4, g-7 D) a-12, b-3, c-10, d-8, e-13, f-4, g-7

18. [2,2 ball]

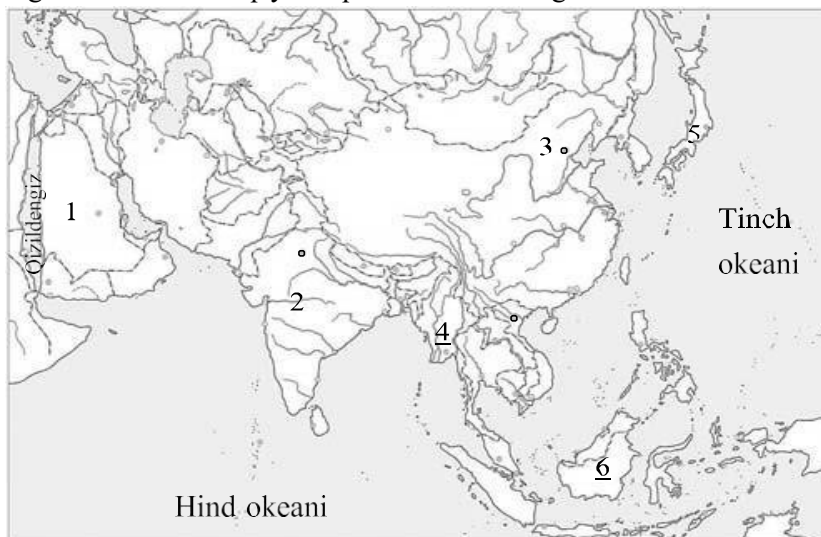
Quyidagi jadvalning qaysi qatorlarida tarixiy voqealarning natijalari **to'g'ri berilgan?**

№	Voqea	Natija
1.	1618-1648-yillardagi O'ttiz yillik urush	Yevropada siyosiy gegemonlik Germaniyaga o'tdi
2.	1853-1856-yillardagi "Qrim urushi"	G'arb davlatlarining Turkiya ustidan homiyligini o'rnatgan Parij Tinchlik shartnomasi imzolandi
3.	1861-1865-yillarda AQShdagi fuqarolar urushi	Qulchilik bekor qilindi
4.	1524-1526-yillardagi "Buyuk dehqonlar urushi"	Germaniyada siyosiy tarqoqlikning davom etishiga sabab bo'ldi
5.	Fransiya-Prussiya urushi	Fransiyada ikkinchi imperiya o'rnatildi
6.	Birinchi afyun urushi	Buyuk Britaniya Gonkongni qo'lga kiritdi
7.	1894-1895-yillardagi yapon-xitoy urushi	Yaponiyaning Uzoq Sharqda gegemonlik qilishi uchun yo'l ochildi

A) 1, 2, 3, 4, 6 B) 2, 4, 5, 6, 7 **C) 2, 3, 4, 6, 7** D) 1, 2, 3, 6, 7

19. [2,2 ball]

Xaritada BRIKS tashkilotiga **a'zo davlatlar** qaysi raqamlar ostida berilgan?

A) 2, 3 B) 4, 6 C) 3, 6 D) 1, 5

20. [1,3 ball]

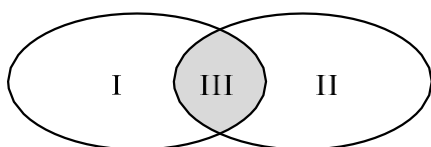
Qachondan boshlab Yevropada xristian cherkovi oliy ruhoniylarining cherkovni nazariy, amaliy boshqarish muammolarini hal qilish uchun qurultoy – cherkov yig'inlari o'tkazila boshlangan?

- A) III asrdan B) IV asrdan
C) II asrdan D) V asrdan

21. [3,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlarni tahlil qilib Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.

Qarluqlar davlati O'g'uzlar davlati

- a) ilk o'rta asrlarda Yettisuv o'lkasida tashkil topgan;
b) Turk xoqonligi hukmronligi davrida uning tarkibida bo'lgan; c) Sirdaryo havzasi hamda Orol dengizi bo'yida tashkil topgan; d) aholisi o'zbek va tojiklarning etnogenezida muhim rol o'ynagan;
e) janubda yag'molar vohasi va Sharqiy Turkiston bilan chegaralangan; f) poytaxti Chu daryosidan shimolroqda joylashgan Siyob shahri bo'lgan;
g) aholisi islom dinini qabul qilgan; h) poytaxti Yangikent shahri bo'lgan; i) aholisi turkmanlar va qoraqalpoqlarning etnogenezida muhim rol o'ynagan;
j) Movarounnahrning shimoliy hududlarini egallagach, Shosh hamda Farg'ona va Zarafshon vodiylariga kelib o'rtnashgan; k) shimoli sharqdan qo'zg'algan qipchoqlar zarbasiga uchrab parchalanib ketgan;
l) Arab xalifaligi tomonidan bosib olingan.

- A) I-a, d, f, k; II-b, c, i, j; III-e, l
B) I-a, f, i, k; II-c, d, e, j; III-b, g
C) I-c, h, i, k; II-a, b, d; III-e, l
D) I-a, d, e, f, j; II-c, h, i, k; III-b, g

22. [2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlardan qaysilari Eronning 1870-1918-yillar tarixiga **oid emas**?

- 1) Safaviylar sulolasi hukmronligining boshlanishi;
2) Buyuk Britaniya-Rossiya bitimiga ko'ra, Eron hududining uch qismga bo'linishi; 3) Pahlaviylar sulolasi hukmronligining boshlanishi; 4) mamlakat tarixidagi birinchi inqilobning boshlanishi;
5) mamlakat tarixidagi birinchi parlament – "Majlis" ning tuzilishi; 6) mamlakatda "Islom inqilobi"ning boshlanishi; 7) Muhammad Alishohning taxtdan ag'darilishi; 8) Eron Islom Respublikasi deb e'lon

qilinishi; 9) inglizlar va ruslar yordamida shoh tomonidan aksilinqilobiy davlat to'ntarishining amalga oshirilishi; 10) ayollarning chodra o'rab yurishlarini bekor qilish to'g'risidagi qonunning qabul qilinishi

- A) 2, 4, 5, 7, 9 B) 1, 3, 5, 7, 9
C) 1, 3, 6, 8, 10 D) 2, 4, 6, 8, 10

23. [2,2 ball]

Eronning jahon hamjamiyatiga to'laonli integratsiyalashuviga to'siq bo'lib turgan yadroviy dasturi 2015-yil iyulda qaysi davlatlar vakillari bilan imzolagan kelishuvi orqali hal qilindi?

- 1) Hindiston; 2) AQSh; 3) Rossiya; 4) Iordaniya;
5) Xitoy; 6) O'zbekiston; 7) Buyuk Britaniya;
8) Fransiya; 9) Pokiston; 10) Germaniya; 11) Iroq
A) 2, 3, 6, 7, 9, 10 B) 2, 3, 5, 7, 8, 10
C) 1, 4, 5, 8, 9, 11 D) 1, 4, 5, 6, 7, 11

24. [1,3 ball]

Xiva xonligida payg'ambar avlodlari jamoasi hisoblanib, jamiyatning diniy sohasi uchun mas'ul bo'lgan, shuningdek, xonning eng ishonchli kishilaridan bo'lib harbiy harakatlarda unga hamrohlik qiladigan va ayni vaqtda ta'lim sohasi uchun ham javobgar bo'lgan toifa qanday atalgan?

- A) inoqlar B) jo'ybor shayxlari
C) naqiblar D) sayyidlar

25. [1,3 ball]

Xiva xonligida mavjud bo'lgan **afanak puli** solig'i qanday yig'im bo'lgan?

- A) xirmonlarni xatga olgani uchun amaldorga qo'shimcha maosh uchun yig'iladigan mablag'
B) bog'lar va polizlardan olingan daromadlar uchun alohida yig'iladigan mablag'
C) xon farmonlarini e'lon qiluvchi jarchi foydasiga yig'iladigan mablag'
D) soliq haqidagi xabarni yetkazganlik uchun yig'iladigan mablag'

26. [2,2 ball]

Quyidagilar orasidan O'zbekiston SSR Kompartiyasi Markaziy Komitetining birinchi sekretari lavozimida faoliyat yuritgan shaxslarni aniqlang.

- 1) Usmon Yusupov; 2) Yo'ldosh Oxunboboyev;
3) Amin Niyozov; 4) Rahmonqul Qurbonov;
5) Nuriddin Muhiddinov; 7) Rafiq Nishonov;
8) Muxtorjon Saidjonov
A) 1, 2, 4, 7 B) 2, 4, 5, 8
C) 1, 3, 4, 5 D) 1, 3, 5, 7

27. [2,2 ball]

Quyidagilardan qadimgi **Hindiston (a)** va qadimgi **Xitoy (b)** da amalga oshirilgan kashfiyotlarni aniqlang.

- 1) mino; 2) shakarqamishdan shakar olish; 3) kompas;
4) shaxmat; 5) «nol»ni ifodalovchi maxsus belgi;
6) qogʻoz; 7) seysmograf; 8) beton

- A) a-2, 4, 5; b-3, 6, 7 B) a-1, 2, 5; b-4, 6, 7
C) a-2, 3, 4; b-1, 6, 8 D) a-1, 4, 6; b-3, 5, 8

28. [1,3 ball]

Oʻrta asrlarda Xitoyda qaysi sulolaga moʻgullar tomonidan asos solinadi?

- A) Tan **B) Yuan** C) Min D) Chin (Sin)

29. [1,3 ball]

Bu asar ikki qismdan iborat boʻlib, birinchi qismi Buxoroning qadimgi tarixi, uning hukmdorlari shajarasi bayoniga bagʻishlangan. Asarning ikkinchi qismida esa Oʻrta Osiyoning XVIII va XIX asr boshlaridagi tarixi bayon etilgan.

Ushbu taʼrif berilgan asar muallifi va asar nomini aniqlang.

- A) Muhammad Yaʼqub ibn Doniyolbiy - “Gulshan ul-muluk”**

- B) Fazlulloh ibn Roʻzbixon – “Mehmonnomayi Buxoro”

- C) Mulla Olim Maxdum hoji – “Tarixi Turkiston”

- D) Mir Olim Buxoriy – “Fathnomayi Sultoniyy”

30. [2,2 ball]

Quyida berilgan olimlar va ularning kashfiyotlari yillari bilan mos ravishda berilgan javobni toping.

- I) M.G.Kuchero; II) V.Galvane; III) F.Lyofler;
IV) V.Grinyar; V) F.A.Lesh; VI) S.Arrenius;
VII) J.Tomson;

- a) manfiy zaryadlangan metall plastinka yoy lampa nuri bilan yoritilganda oʻz zaryadini yoʻqotishini isbotladi; b) gidratlanish reaksiyasini kashf etdi; c) xilma-xil organik moddalarni sintez qilish usulini kashf etdi; d) amyoba dizenteriyasini tugʻdiruvchi mikrobnani aniqladi; e) boʻgʻma tugʻdiruvchi mikrobnani topdi; f) elektrolitik dissotsiatsiya nazariyasini yaratdi; g) katod nurlari manfiy zaryadli zarrachalar – elektronlar oqimi ekanligini aniqladi.

- 1) 1884-yil; 2) 1881-yil; 3) 1900-yil; 4) 1888-yil;
5) 1875-yil; 6) 1887-yil; 7) 1897-yil; 8) 1870-yil;
9) 1904-yil

- A) I-b-2, II-a-4; III-e-1; IV-c-3; V-d-5; VI-f-6; VII-g-7**

- B) I-b-3; II-a-1; III-c-5; IV-e-4; V-d-9; VI-f-2; VII-g-7

- C) I-c-9; II-b-3; III-a-4; IV-g-8; V-f-6; VI-d-7; VII-e-5

- D) I-c-2; II-d-4; III-e-7; IV-b-5; V-f-6; VI-a-3; VII-g-8

31. [2,2 ball]

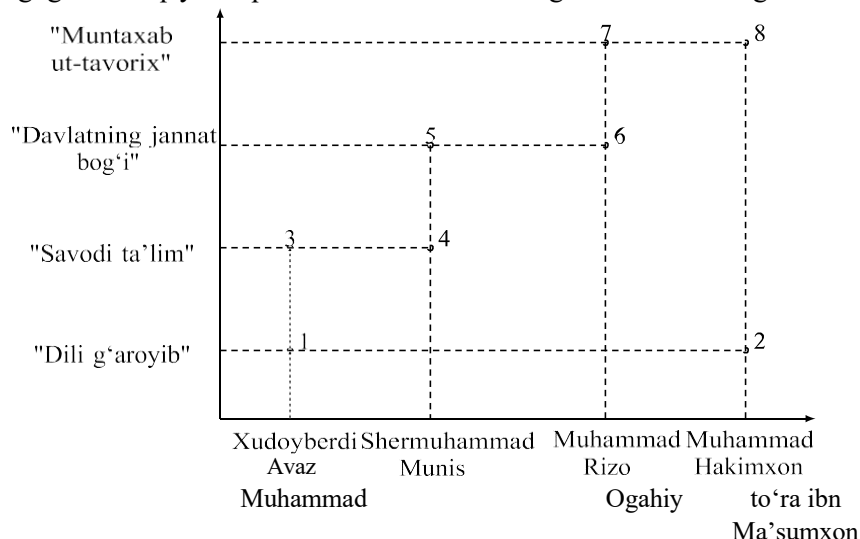
XX asrning soʻnggi 50 yili ichida qilingan eng mashhur ixtironi aniqlang.

- A) integral mikrosxema** B) lazer

- C) penitsellin D) insulin gormoni

32. [2,2 ball]

Quyidagi grafikda qaysi raqamlar ostida asar va uning muallifi bir-biriga **muvofig keladi?**

- A) 1, 4, 6, 8**

- B) 1, 2, 5, 6

- C) 1, 3, 7, 8

- D) 1, 4, 6, 7

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri eng avval sodir bo'lgan. Javob: C	A) Yaponiyada Prussiya konstitutsiyasi namunasi asosida konstitutsiya qabul qilindi. B) Rapallo shartnomasi imzolandi C) Buyuk Britaniya tomonidan Misr egallandi D) Fransuzlar Germaniyaning Rur viloyatiga bostirib kirdi E) "Atirgullar inqilobi" deb nom olgan rangli inqilob sodir bo'ldi F) Saddam Husayn Iroqda prezidentlik lavozimini egalladi
34. [2,2 ball] Qaysi voqeadan so'ng Sovet Ittifoqi bilan Germaniya o'rtasidagi munosabatlar yaxshilanib bordi? Javob: B	
35. [2,2 ball] Kavkazorti davlatlaridan biri tarixida yuz bergan voqeani aniqlang. Javob: E	

36. Vizantiya imperiyasi 395-1453-yillarda mavjud bo'lgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu imperiya qaysi hukmdor davrida o'z qudratining cho'qqisiga chiqadi?

Javob: **a) Yustinian I**

[1,1 ball]

b) Ushbu imperiya poytaxti salibchilar tomonidan nechanchi yilda egallangan?

Javob: **b) 1204-yilda**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

37. 1877-yilda Rossiya Usmonli davlatiga qarshi urush boshladi.

[1,5 ball]

a) Ushbu urush yakunida imzolangan shartnomani aniqlang va yozing.

Javob: **a) San Stefano shartnomasi**

[1,7 ball]

b) Ushbu urush davrida Rossiya imperatori kim bo'lganligini aniqlang va yozing.

Javob: **b) Aleksandr II**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

38. Ikkinchi jahon urushidan keyin (1945-1991-yillarda) Afrikada milliy-ozodlik harakati faollashib, ko'plab Afrika davlatlari mustaqillikka erishdi.

[1,5 ball]

a) 1975-yilda Yevropa qit'asidagi qaysi davlatda inqilob yuz berishi bilan uning Afrikadagi mustamlakalari mustaqillikka erishadi?

Javob: **a) Portugaliya**

[1,7 ball]

b) "Afrika yili" deb nom olgan yilda Fransiyaning qaysi prezidenti o'zining qit'adagi barcha mustamlakalariga mustaqillik beradi?

Javob: **b) Sharl de Goll**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

39. XXI asr boshlarida Buyuk Britaniya G'arbiy Yevropaning boshqa davlatlari singari ijimoiy-iqtisodiy rivojlanishda katta muvaffaqiyatlarga erishdi.

[1,5 ball]

a) 2010-yili Buyuk Britaniyada bo'lib o'tgan parlament saylovlarida g'olib chiqqan shaxsni aniqlang.

Javob: **a) Devid Kameron**

[1,7 ball]

b) Ushbu saylovda g'alaba qozongan shaxs qaysi partiya yetakchisi bo'lgan?

Javob: **b) Konservatorlar partiyasi**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

40. VI asr o'rtalarida Oltoy va Janubiy Sibirda Turk xoqonligi vujudga keldi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat tomonidan VI asrning ikkinchi yarmida O'rta Osiyodagi qaysi sulola (davlat)ning hukmronligiga barham berildi?

Javob: **a) Eftallar davlati**

[1,1 ball]

b) Ushbu davlat hukmronligi davrida Buxoroda yuz bergan qo'zg'olonga kim rahbarlik qilganligini yozing.

Javob: **b) Abruy**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

41. Ma'lumki, G'arbiy Turk xoqonligi davrida O'rta Osiyoda boshqaruv mahalliy sulolar qo'lida bo'lgan. *Shulardan oliy hukmdor Keshda (a) va Ustrushonada (b) qanday nomlanganligini aniqlang va yozing.*

a)

[1,1 ball]

Javob: **a) ixrid**

[1,1 ball]

b)

Javob: **b) afshin**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

42. 1512-yilda G'ijduvonda shayboniylar va safaviylar o'rtasida hal qiluvchi jang bo'lib o'tdi.

a) Ushbu jangda shayboniylar qo'shinining qalb qismiga kim qo'mondonlik qilgan edi?

[1,1 ball]

Javob: **a) Ubaydulla Sulton**

b) Ushbu shaxs tomonidan Buxoroda qurdirilgan madrasani aniqlang va yozing.

[1,1 ball]

Javob: **b) Mir Arab madrasasi**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

43. 1867-yilda O'rta Osiyoda bosib olingan hududlarni o'z ichiga oluvchi Turkiston general-gubernatorligi tuzildi.

a) 1884-1889-yillarda Turkiston general-gubernatori bo'lgan shaxsni aniqlang.

[1,1 ball]

Javob: **a) G. Rozenbax**

[1,1 ball]

b) Turkiston general-gubernatorligi tarkibiga kiruvchi Kaspiyorti viloyatining markazi bo'lgan shahar nomini yozing.

Javob: b) Ashxobod

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

44. Mustabid sovet rejimi 1929-1935-yillarda badavlat va o'rtahol dehqonlarni qishloq burjuaziyasi sifatida tugatish siyosatini olib boradi. Bu jarayon O'zbekistonda 1930-yil fevraldan boshlab avj oladi.

[1,1 ball]

a) Ushbu siyosat qanday nom olganligini aniqlang va yozing.

Javob: a) "Quloqlashtirish"

[1,1 ball]

b) Ushbu siyosat natijasida o'rta va badavlat dehqonlar O'zbekistondan qaysi hududlarga surgun qilingan? (1 ta hudud nomini yozing)

Javob: b) Ukraina

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

45. XIV asrning birinchi yarmida Chig'atoy ulusida mo'gullarning o'troqlikka o'tish jarayoni kuchayib, muhim ijtimoiy va iqtisodiy tadbirlar o'tkazilgan.

[1,1 ball]

a) Shu davrda ma'muriy va pul islohoti o'tkazgan Chig'atoy xonini aniqlang.

Javob: a) Kebekxon

[1,1 ball]

b) Ushbu hukmdor tomonidan chiqarilgan tangalar qaysi shaharlarda zarb qilingan? (1 ta shahar nomini yozing).

Javob: b) Buxoro

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

1. [1,3 ball]

O'rta asrlarda Angliya va Fransiya o'rtasidagi "Yuz yillik urush" qaysi voqea ortida yuz berganligini aniqlang.

- A) Angliyada taxt vorisi masalasi
B) Fransiyaning iqtisodiy jihatdan qo'shnilariga nisbatan ortda qolishi

C) Fillip IV ning vafot etishi

D) Angliya tomonidan Tuluza grafligining bosib olinishi

2. [2,2 ball]

XVIII asrning ikkinchi yarmi XIX asr o'rtalarida Buxoro amirligida aholi sonining oshishi qaysi jarayon natijasida sodir bo'ldi?

- A) ko'plab amalga oshirilgan harbiy yurishlar
B) keng hududlarning qo'lga kiritilishi
C) iqtisodiyotda yuz bergan rivojlanish
D) qo'shni davlatlardan ko'plab kishilarning ko'chib kelishi

3. [1,3 ball]

XVII asrning ikkinchi yarmida Angliya taxtiga kelgan sulolani aniqlang.

- A) Oranyelar B) Styuartlar
C) Tyudorlar D) Gannoverliklar

4. [3,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) Avstriya Sotsial-demokratik partiyasi tuzildi;
2) Fransiya Madagaskarga urush e'lon qildi;
3) Fransiya Vyetnamni egalladi;
4) Braziliya Qo'shma shtatlarini e'lon qilgan Konstitutsiya qabul qilindi;
5) Fransiya hukumat rahbari Sadi Karno o'ldirildi;
6) Rossiyadagi barcha sotsial-demokratik guruhlar „Rossiya Sotsial-demokratik ishchi partiyasi“ (RSDRP) ni tashkil etdilar.
A) 2, 1, 3, 4, 5, 6 B) 3, 2, 1, 4, 5, 6
C) 2, 3, 1, 4, 5, 6 D) 2, 3, 1, 4, 6, 5

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I	Globalashuv	a	holat, ma'lum voqea yoki hodisaga nisbatan munosabat
II	Totalitar mafkura	b	jahon mamlakatlarining iqtisodiy, siyosiy, madaniy va diniy jihatdan birlashishi yoki yaqinlashish jarayoni
III	Integratsiya	c	davlat yoki boshqa biron-bir muassasa tomonidan boshqa davlat, muassasa, alohida shaxsga ko'rsatiladigan moliyaviy yordam
IV	Subsidiya	d	mafkuraviy rejim shakli bo'lib, totalitar jamiyatda aholini keng miqyosda ommaviy ravishda mafkuraviy qayta tarbiyalash vositasidir
		e	ko'zlangan maqsadga erishish uchun qo'llaniladigan usul va vositalar yig'indisi
		f	suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish jarayoni

- A) I-b, II-e, III-f, IV-c B) I-b, II-f, III-b, IV-c C) I-b, II-d, III-f, IV-c D) I-a, II-e, III-b, IV-c

6. [3,2 ball]
 Quyida berilgan atamalar va ularning izohi **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

I Galereya	a maxsus usullar yordamida kasallikni erta va tez aniqlash uchun aholini ommaviy tekshirishdan o'tkazish
II Festival	b Xalqaro, umuminsoniy, umumxalqiy mazmunlarida qo'llaniladi
III Seminarriya	c binoning ikki qismini birlashtiruvchi usti yopiq uzun yo'lak; tomosha zalida eng yuqorigi yarus
IV Konfessiya	d san'atning musiqa, kino, teatr va boshqa sohalarida erishilgan eng yaxshi yutuqlar bo'yicha o'tkaziladigan bayram, tantana, sayil
	e Diniy ishonch, e'tiqod; shu bilan birga mazhab mazmuniga ega tushuncha
	f xristian cherkovlari uchun ruhoniylar tayyorlaydigan o'quv yurti

A) I-c, II-d, III-f, IV-e B) I-c, II-d, III-f, IV-b C) I-c, II-d, III-a, IV-e D) I-c, II-d, III-a, IV-b

7. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

XX asrning birinchi choragida sovet hukumatiga qarshi kurashgan. Qo'l ostidagi Sharqiy Buxoro hududida yangi Buxoro hukumati tugatilib, uning o'rniga amirlik davridagi boshqaruv usuli joriy qilingan. Turkiston fronti siyosiy boshqarmasi tomonidan u bilan boshqa qo'rboshi guruhlar o'rtasida nizo chiqarish uchun tavsiyalar beriladi. Shunga qaramay, bu qo'rboshi ko'p yillar davomida Sharqiy Buxoroda qizil armiyaga qarshi fidokorona kurashdi.

A) **Ibrohimbek** B) Islom Polvon
 C) Mulla Abduqahhor D) Davlatmandbek

8. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

U mamlakatda **"yashil inqilob"** deb atalgan yangi agrar siyosatni amalga oshirdi. Natijada 1970-yili g'alla va sholi hosildorligi keskin o'sdi. G'alla, sholi va qandning ulgurji savdosi to'liq natsionalizatsiya qilindi. Natsionalizatsiya jarayoni sanoatda ham amalga oshirildi.

A) J. Neru **B) Indira Gandi**
 C) Narasimha Rao D) Lal Bahadur Shastri

9. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

Yangi davr boshlarida tarqoq knyazliklardan iborat bo'lgan bu davlatning ichki ishlarida hal qiluvchi rolga katolik cherkov da'vo qilardi. Davlatda juda katta yerlar, hatto butun boshli shaharlar ham katolik cherkoviga qarashli edi. Indulgensiya sotuvchi ruhoniylar va cherkov soliqlarini yig'uvchilar butun mamlakat bo'ylab kezib yurardi

A) Buyuk Britaniya B) Fransiya
C) Germaniya D) AQSH

10. [2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlar **qaysi tarixiy davlat haqida ekanligini aniqlang.**

Ushbu davlat VII asrning birinchi choragida nihoyatda kuchaygan. Uning sharqiy chegarasi Oltoyg'a, janubda esa Sind (Hind) daryosi bo'ylariga borib yetgan. Bu davlat o'ziga qaram viloyatlarni boshqarishda mahalliy sulolalarni saqlab qolgan. Muhim ahamiyatga ega bo'lgan ayrim o'lkalarda esa hukmdor xonadoniga tegishli mansabdorlar tayinlangan.

A) Somoniylar davlati B) Qoraxoniylar davlati
C) G'arbiy turk xoqonligi D) Kidariylar davlati

11. [3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan **moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.**

Davlat	Inshoatlar	Uslub
Fransiya	a	Roman
b	Xori monastiri	Vizantiycha
Germaniya	c	d

Ma'lumotlar:

1) Vizantiya; 2) Puate, Klyuni, Arl;
3) Shpeyer, Vorms, Axen; 4) Gotika;
5) Roman; 6) Angliya.

A) a – 2, b – 1, c – 3, d – 4

B) a – 2, b – 1, c – 3, d – 5

C) a – 3, b – 1, c – 2, d – 5

D) a – 2, b – 6, c – 3, d – 5

12. [1,3 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlardan qaysi biri XIX asr **O'rta Osiyo davlatlari tarixi uchun xos?**

A) Chorjo'y shahrida Buxoro amirligiga qarshi isyon ko'tarildi

B) Orenburgda Buxoro amirligi savdogarlarining qarorgohi qurildi

C) Xiva xonligi tashkil etildi, shayboniylar hukmronligi boshlandi

D) Yekaterina II Buxoroda madrasa qurish uchun pul ajratdi

13. [3,2 ball]

XX asr o'zbek milliy musiqasini rivojlantirishda katta mehnat qilgan **o'zbek kompozitorlarini** aniqlang.

1) To'xtasin Jalilov; 2) Abror Hidoyatov;
3) Sora Eshonto'rayeva; 4) Yunus Rajabiy
5) Muxtor Ashrafiy; 6) Mutavakkil Burhonov

A) 1, 2, 4, 8 B) 1, 3, 4, 5

C) 1, 4, 5, 6 D) 2, 3, 4, 5

14. [1,3 ball]

Quyidagilardan O'zbekiston Respublikasida boshqalaridan **farqli paytda** qabul qilingan hujjatni aniqlang.

A) "Mulkni davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish to'g'risida"gi qonun

B) "O'zbekistonning davlat ramzlari to'g'risida" maxsus qaror

C) "O'zbekiston Respublikasi Prezidenti saylovi to'g'risida"gi qonun

D) "O'zbekiston Respublikasining referendum to'g'risida"gi qonun

15. [2,2 ball]

Quyidagilardan mustaqil O'zbekiston tarixiga oid **to'g'ri berilgan ma'lumotlarni** aniqlang.

1) Markaziy saylov komissiyasi 2014-yildan e'tiboran mustaqil muvaqqat organ sifatida faoliyat boshlagan;

2) Mustaqillik davrida tashkil topgan ilk siyosiy partiya bu – **O'zbekiston Xalq demokratik partiyasidir;**

3) 1998-yili "Fidokorlar" milliy demokratik partiyasi ta'sis etilgan;

4) 2008-yil iyunda O'zbekiston "Fidokorlar" milliy demokratik partiyasi va O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasining birlashuv qurultoyi bo'lib, unda O'zbekiston "Milliy tiklanish" demokratik partiyasi va "Fidokorlar" milliy demokratik partiyasini birlashtirish to'g'risidagi masala ko'rildi;

5) O'zbekiston ekologik harakati 2017-yil dekabrda tashkil topgan;

6) 1992-yil fevralda Davlat mulkini boshqarish va xususiylashtirish Davlat qo'mitasi ta'sis qilindi

7) 1994-yil 1-iyulidan boshlab respublika hududida yagona, cheklanmagan va qonuniy to'lov vositasi sifatida milliy valuta – so'm muomalaga chiqarilgan.

A) 2, 5, 6, 7 B) 1, 2, 4, 7

C) 2, 4, 6, 7 D) 1, 2, 3, 4

16. [2,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.**

1) Ahmad al-Farg'oni rahbarligida "Miqyos an-Nil" inshoati qayta tiklandi; 2) Mahmud Zamaxshariy Xorazmda vafot etgan; 3) Ashura orolida Muhammad Xorazmshoh vafot etadi; 4) Muhammad Shayboniyxon Hirotni egalladi; 5) Jaloliddin tomonidan Gurjiston to'liq egallandi; 6) Muhammad Shayboniyxon bobosi bunyod etgan O'zbek ulusi davlatini qayta tikladi.

A) 1, 2, 5, 3, 6, 4 B) 1, 2, 3, 5, 4, 6

C) 2, 1, 3, 5, 6, 4 **D) 1, 2, 3, 5, 6, 4**

17. [2,2 ball]

Xaritada yulduzcha ostida berilgan **davlat (hudud)** tarixiga oid bo'lmagan ma'lumotlarni toping.

- 1) 1974-yili chuqur iqtisodiy inqiroz boshlandi;
 - 2) 1993-yilgi referendumda aholisi proporsional saylov tizimidan voz kechish uchun ovoz berdi;
 - 3) 1875-yilda birinchi marta sotsialistik partiya tashkil etildi;
 - 4) 1881-yilda Shimoliy Afrikada joylashgan Tunisni bosib oldi;
 - 5) 1871-yilda cherkov va davlat munosabatlarini tartibga soluvchi qonun qabul qilindi;
 - 6) 1792-yilda birinchi Respublika davri boshlandi.
- A) 1, 2, 5 B) 1, 4, 5 C) 2, 3, 5 D) 3, 4, 6

18.

[3,2 ball]

Tarixiy voqea va uning natijasi o'zaro mos berilmagan qatorlarni aniqlang.

№	Voqea	Natija
1.	San Stefano shartnomasi	Bosniya va Gersogovina Avstriya-Vengriyaga in'om etildi
2.	Yaponiya – Xitoy urushi	Yaponiya Lyaodun orolini qo'lga kiritdi
3.	Afg'onistonda Abdurahmon hokimiyatining o'rnatilishi	Afg'onistonning yopiq davlatga aylanishi
4.	Fransiya burjua inqilobi	Inqilob feodal mulkchilikka zarba berdi, ammo tugallanmay qoldi, chunki dehqonlarni yerning to'liq egalari aylantirmadi
5.	Rossiyaga Ernazarbiy elchiligi	Buxoro amirligi va Rossiya o'rtasida savdo aloqalarining rivojlanishi
6.	Birinchi ingliz-afg'on urushi	Buyuk Britaniyaning mag'lubiyati
7.	Angliyada gannoverliklar sulolasining hokimiyatga kelishi	Reformatsiyaning yakunlanishi

A) 2, 5, 7 B) 1, 4, 7 C) 1, 3, 4 D) 3, 5, 7

19. [3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	Turk xoqonligining ikki qismga bo'linib ketishi	b
c	d	Fransiyada "Jakeriya" qo'zg'olonining sodir bo'lishi
X	e	f
g	Somoniylar sulolasidan bo'lgan hukmdor Ismoil Somoniy hukmronligining boshlanishi	h
i	j	Rossiya mutlaq monarxiyaga aylandi
XIX	k	l

Ma'lumotlar:

1) Birinchi slavyan davlati Bolgariyaning tashkil topishi; 2) XVII asr; 3) Samarqandda Xorazmshohga qarshi isyon ko'tarilishi; 4) Chig'atoy ulusining ikki qismga bo'linishi; 5) XV asr; 6) XIV asr; 7) Buxoroga Florio Beneveni elchiligining kelishi; 8) XVIII asr; 9) Eftaliylarning O'rta Osiyoga kirib kelishi; 10) V asr; 11) Qo'qon xonligida "Po'latxon" qo'zg'olonining sodir bo'lishi; 12) VI asr; 13) Xalqaro sotsialistik ishchi partiyalari uyushmasi – II Internatsionalning tashkil etilishi; 14) IX asr; 15) Xitoyda Sun sulolasining hukmronligining boshlanishi; 16) Oleg Kiev Rusi davlatiga asos soldi; 17) X asr; 18) Xitoyda Suy sulolasi hukmronligining boshlanishi; 19) O'rta Osiyoda yirik mansabdorlarning davlat oldidagi xizmati uchun yer va suvdan iborat katta-katta mulklar iqto tarzida in'om qilina boshlaydi; 20) Vizantiyaga slavyan qabilalari ko'chib kelib o'rnasha boshladi.

A) a – 12, b – 20, c – 6, d – 4, e – 19, f – 15, g – 14, h – 16, i – 2, j – 7, k – 11, l – 13

B) a – 12, b – 20, c – 6, d – 4, e – 19, f – 15, g – 17, h – 16, i – 8, j – 7, k – 11, l – 13

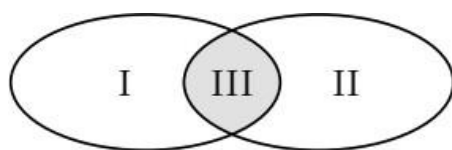
C) a – 12, b – 20, c – 6, d – 4, e – 19, f – 15, g – 14, h – 16, i – 8, j – 7, k – 11, l – 13

D) a – 12, b – 20, c – 5, d – 4, e – 19, f – 15, g – 14, h – 16, i – 8, j – 7, k – 11, l – 13

20. [3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.

R. Shtraus G. Maler

- 1) motsartcha operani qaytadan tikladi;
- 2) Betxoven an'analarini rivojlantirdi;
- 3) musiqada davrning g'oya va obrazlarini gavdalandirdi;
- 4) U avstriyalik musiqachi hisoblanadi;
- 5) boy kuylar vositasida vatan mavzusini romantik pafos va lirika bilan ochib berdi.

A) I – 1; II – 2; III – 4 B) I – 1,5; II – 2; III – 4
C) I – 1; II – 2,3; III – 4 D) I – 1; II – 2; III – 4,5

21. [1,3 ball]

Quyidagilardan o'z asarini Mo'g'uliston, O'rta Osiyo hamda Eronning XIII asrdagi tarixiga bag'ishlagan shaxsni aniqlang.

- A) Xondamir B) Mirxond
C) Juvayniy D) Sharafiddin Ali Yazdiy

22. [2,2 ball]

Angliyada qirol armiyasining tor-mor qilinishi parlamentga muhim o'zgartirishlar qilish imkoniyatini berdi. Quyidagilardan shularga oid to'g'ri javoblarni aniqlang.

(XVII – XVIII asrlar)

- 1) Zodagon yer egalari taxt foydasiga to'lanadigan feodal soliqlardan ozod qilindi;
- 2) Yer feodallarning xususiy mulkiga aylandi;
- 3) Savdogarlar endi savdo yuritishga ruxsatnoma sotib olmaydigan bo'ldi;
- 4) Xazinani qayta to'ldirish uchun yana yangi soliqlar joriy qilindi;
- 5) Cherkov parlamentga bo'ysundirildi;
- 6) Qirol, uning tarafdorlari va yepiskoplarning yerlari esa musodara qilindi.

A) 1, 2, 3, 4, 6 B) 1, 2, 3, 5, 6
C) 2, 3, 4, 5, 6 D) 1, 2, 4, 5, 6

23. [2,2 ball]

XIX asr boshlarida tuzilgan "Muqaddas ittifoq" tarkibiga kiruvchi davlatlarni aniqlang.

- 1) Avstriya;
- 2) Prussiya;
- 3) Buyuk Britaniya;
- 4) Rossiya;
- 5) Gollandiya.

A) 1, 2, 4 B) 1, 3, 5 C) 2, 4, 5 D) 1, 2, 5

24. [1,3 ball]

Buxoro amirligida xazinaga eng ko'p soliq qaysi yer egaligidan tushgan? (XVIII – XIX asrlar)

- A) suyurg'ol yerlari B) tanho yerlari
C) vaqf yerlari D) amlok yerlari

25. [1,3 ball]

Buxoro amirligida mavjud bo'lgan to'la solig'i qanday yig'im bo'lgan?

- A) urush kelib chiqqanda qo'shinnning harajati uchun yig'iladigan soliq
- B) bog'lar va polizlardan olingan daromadlar uchun alohida yig'iladigan mablag'
- C) xon farmonlarini e'lon qiluvchi jarchi foydasiga yig'iladigan mablag'

D) harbiy harakatlar chog'ida yig'iladigan favqulodda soliq

26. [2,2 ball]

Quyidagilardan XI asrda parchalangan (a) va vujudga kelgan (b) davlatlar berilgan javobni aniqlang.

- 1) Saljuqiylar davlati
- 2) Somoniylar davlati
- 3) Aksum davlati
- 4) Usmonlilar davlati

A) a – 1, b – 2 B) a – 2, b – 1
C) a – 3, b – 1 D) a – 3, b – 2

27. [2,2 ball]

Xitoyda 1897-1898-yillarda buyuk davlatlar tomonidan egallangan(ta'sir doirasiga kiritgan) hududlar to'g'ri muvofiq berilgan javobni aniqlang.

1	Germaniya	a	Szyaochjouvan va Shandun
2	Fransiya	b	Veyxayvey bandargohi va Yanszi daryosi havzasi
3	Rossiya	c	Futsziyan viloyati
4	Buyuk Britaniya	d	Port-Artur (Lyuyshun)
5	Yaponiya	e	Guamchjuvan ko'rfazi va Yunan viloyati

A) 1 – a, 2 – e, 3 – b, 4 – d, 5 – c
B) 1 – a, 2 – e, 3 – d, 4 – b, 5 – c
C) 1 – a, 2 – e, 3 – d, 4 – c, 5 – d
D) 1 – a, 2 – d, 3 – e, 4 – b, 5 – c

28. [1,3 ball]

O'rta Osiyo davlatlarida Ernazarbiy nomi bilan ataluvchi madrasa qaysi sulola davrida qurilgan?

- A) Mang'itlar B) Ashtarxoniylar
C) Minglar D) Shayboniylar

29. [1,3 ball]

Bu asar ikki qismdan iborat bo'lib, birinchi qismi Buxoroning qadimgi tarixi, uning hukmdorlari shajarasi bayoniga bag'ishlangan. Asarning ikkinchi qismida esa O'rta Osiyoning XVIII va XIX asr boshlaridagi tarixi bayon etilgan.

Ushbu asar va uning muallifini aniqlang.

- A) Mirzo Shams Buxoriymng „Bayoni ba'zi havodisoti Buxoro, Ho'qand va Qoshg'ar“
B) Muhammad Ya'qub ibn Doniyolbiy „Gulshan ul-muluk“

- C) Mir Olim Buxoriyning „Fathnomayi sultoni“
D) Muhammad Hakimxonning „Yilnomalar to‘plami“

30. [2,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari **to‘g‘ri moslashtirilgan javobni toping.**

I	Hofiz Tanish Buxoriy	a	"Abdullanoma"
		b	"Ubaydullanoma"
II	Muhammad Sharif Buxoriy	c	"Tarixlar dengizi"
		d	"Fatxnomayi Sultoni"
III	Muhammad Amin Buxoriy	e	"Gulshan-ul mulk"
		f	"Xoqonga foydali masalihatlar"

- A) I – c, II – f, III – b **B) I – a, II – f, III – b** C) I – a, II – e, III – b D) I – c, II – e, III – b

31. [2,2 ball]

Chizmada keltirilgan shartnomalar va ular qaysi davlatlar o‘rtasida imzolanganligi **to‘g‘ri moslashtirilgan javobni toping.**

I	Kuchukqaynarji shartnomasi	a	Buyuk Britaniya – Rossiya
		b	Turkiya – Rossiya
II	Tilzit shartnomasi	c	Eron – Rossiya
		d	Yaponiya – Rossiya
III	Simoneseki sulhi	e	Fransiya – Rossiya
		f	Yaponiya – Xitoy

- A) I – c, II – e, III – f **B) I – b, II – e, III – f** C) I – b, II – e, III – d D) I – b, II – d, III – f

32. [1,3 ball]

Quyidagi qaysi qatorda **bir asrda** tashkil topgan davlatlar **to'g'ri juftlashtirib berilgan?**

- A) Vestgot qirolligi – Franklar davlati
- B) Muqaddas Rim imperiyasi – Uesseks qirolligi
- C) Sharqiy Frank qirolligi – Kiyev Rusi
- D) Vestgot qirolligi – Bolgariya qirolligi

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri avvalroq sodir bo'lgan? Javob: B	A) Yaponiya Xitoyning qarshiligiga qaramay, Ryukyu orollarini egalladi B) San Stefano shartnomasi imzolandi C) Fransiya ishchilari o'zlarining „Fransiya ishchi partiyasi“ni tuzdilar D) Iroq Eronga qarshi urush boshladi E) “Berlin traktati” qabul qilindi F) Lyuksemburgning Shengen shahrida Fransiya hukumati Shengen kelishuvini imzoladi
34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Avstriya – Vengriya Bosniya va Gersegovinani bosib olish huquqini qo'lga kiritdi? Javob: E	
35. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Buyuk Britaniya Qora dengizga chiqish huquqiga ega bo'ldi? Javob: E	

36. Xitoyda 618 – 907-yillarda Tan sulolasi hukmronlik qilgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu ushbu sulola asoschisini yozing.

Javob: a) Li Yuan

[1,1 ball]

b) Ushbu sulola davrida 20 yildan ko'proq qaysi davlatga qarshi urushlar olib borilganligini aniqlang va yozing.

Javob: b) G'arbiy turk xoqonligiga qarshi

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

37. 1866-yilda Prussiya kansleri Otto fon Bismark Germaniyada mavjud davlatlarning Prussiya bilan “Shimoliy Germaniya Ittifoqi” ni tuzishga erishdi.

[1,5 ball]

a) Ushbu ittifoqning yuzaga kelishiga qaysi davlat ustidan qozonilgan g'alaba sabab bo'lganligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Avstriya

[1,7 ball]

b) Ittifoq konstitutsiyasi qaysi yilga qadar amal qilganligini aniqlang va yozing.

Javob: b) 1919-yil, Veymar konstitutsiyasiga qadar

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

38. 1900-yillar – 1914-yillar AQSh tarixiga “taraqqiyparvar davr” nomi bilan kirgan.

[1,5 ball]

a) Bu davrda aynan kimlar “taraqqiyparvarlar” deb atalganini aniqlang va yozing.

Javob: **a) monopoliyalarga qarshi kurash tarafdorlari**

[1,7 ball]

b) Ushbu davrdagi AQSH prezidentlarini aniqlang va yozing.

Javob: **b) T. Ruzvelt va V. Vilson**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

39. XXI asrda Eron qashshoqlik, savodsizlik va jaholat botqog‘iga botgan mamlakatga mutlaqo o‘xshamaydi. Zamonaviy Eron – O‘rta Sharqning eng yirik iqtisodiyotiga ega bo‘lgan industrial mamlakat.

[1,5 ball]

a) 2013-yil Eronda prezidentlik saylovlarida g‘olib chiqqan shaxsni aniqlang.

Javob: **a) Hasan Ruhoniy**

[1,7 ball]

b) Eronning qaysi prezidenti J. Bush ma’muriyatini keskin tanqid qildi, Eronning arab mamlakatlari va Rossiya bilan hamkorligini kuchaytirish tarafdori bo‘lib chiqdi?

Javob: **b) Mahmud Ahmadinajod**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

40. XIV asr oxirida Koreyada Li sulolasiga asos solindi.

[1,1 ball]

a) Ushbu sulola davrida davlatning poytaxtiga aylangan shaharni aniqlang va yozing.

Javob: **a) Xanson (Seul)**

[1,1 ball]

b) Ushbu sulola asoschisini aniqlang va yozing.

Javob: **b) Li Son Ge**

41. Ilk o‘rta asrlarda ... (a) bu davrda arab manbalarida ta’riflanganidek, «Madina at-tujjor» – «Savdogarlar shahri» bo‘lgan, qadimgi davrda kichik manzilgoh sifatida paydo bo‘lgan. **...(b)** IV–V asrlarga kelib maydoni 17 gektar bo‘lgan yirik shaharga aylandi.

Nuqtalar o‘rniga mos keluvchi javoblarni yozing.

[1,1 ball]

a)

Javob: **a) Poykand**

[1,1 ball]

b)

Javob: **b) Zartepa**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

42. 1842-yilda Qo'qon xonligining ikkinchi elchiligi Rossiyaga yuborildi.

[1,1 ball]

a) Bu vaqtda Qo'qon xoni kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Sulton Mahmudxon

[1,1 ball]

b) Ushbu elchilikning yuborilishiga sabab bo'lgan omilni yozing.

Javob: b) Buyuk Britaniyaning Qo'qon xonligiga xavf solishi

43. 1842-yilda Rossiya va Xiva xonligi o'rtasida "Majburiyatlar akti" imzolandi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Xiva taxtiga chiqqan shaxs nomini yozing.

Diqqat! Ushbu savol eski darsliklar asosida shakllantirildi.

Javob: a) Rahmonqulixon

[1,1 ball]

b) Ushbu shartnoma imzolangan vaqtda Rossiya imperatori kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: b) Nikolay I

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

44. Ushbu matnni o'qing va shu asosda berilgan topshiriqlarni bajaring.

1937–1938-yillarda to'qib chiqarilgan soxta ayblar bo'yicha O'zbekistonda 41 000 nafardan ortiq kishi hibsga olinib, ulardan 37 000 nafardan ko'prog'i jazolandi, 6 920 nafar kishi esa otishga hukm qilindi. Faqat davlat va jamoat arboblari, yozuvchi, shoir va olimlardan 5 758 nafar kishi qamoqqa olinib, ulardan 4 811 nafari otib tashlangan edi. Bu ma'lumotlar respublikamiz miqyosida qizil terror qanchalik keng miqyosda shafqatsiz ravishda amalga oshirilganligining yaqqol isboti hisoblanadi.

[1,1 ball]

a) Qatag'on davrida 1929-yil mart oyida lavozimidan bo'shatilib, qamoqqa olingan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: a) Sa'dulla Qosimov

[1,1 ball]

b) Bu davrda to'qib chiqarilgan «botir gapchilar» yetakchisini aniqlang va yozing.

Javob: b) Ashurali Zohiriy

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

45. Songai davlati XIV – XV asrlarda yuksalgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat birlashmasi dastlab qaysi davlatning siyosiy ta'sirida bo'lgan?

Javob: a) Mali

[1,1 ball]

b) Songai davlati qaysi hududda o'z hukmronligini to'liq o'rnatgan? (1 ta hudud nomini yozing)

Javob: b) Niger daryosi havzasida

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

1. [1,3 ball]

Buyuk Yunon koloniyalashtirilishi **qaysi tarixiy jarayon ortidan yuz bergan?**

- A) Yunonistonga forslar tahdidi kuchayib borishi natijasida
B) Qadimgi Yunonistonda qarzidorlar va yer-mulksiz kishilarning ko'payib borishi
 C) Yunonistonning Makedoniya tomonidan bosib olinishi
 D) Yunonlarda yelkanli kemalar paydo bo'lishi bilan uzoq yurtlarga sayohat qilish imkoniyatining vujudga kelishi

2. [2,2 ball]

Mil. avv. 74-71-yillarda yuz bergan Spartak qo'zg'olonining Rim davlati uchun **muhim ahamiyatga ega bo'lgan jihatini aniqlang.**

- A) Rim davlatining zaiflashib qolishi va german qabilalari tomonidan talanishi
 B) Spartak boshchiligidagi qullarning Vezuviy tog'i yaqinida Mark Krass boshliq Rim qo'shinlarini tor-mor etishlari
C) Rimda senatorlarning mavqeyi pasayishi va yollanma qo'shinlarga tayanuvchi harbiy boshliqlar nufuzining oshishi

D) Rimda harbiy diktatura boshqaruviga barham berilib, Rim Respublikasi va Senatning hokimiyati mustahkamlanishi

3. [1,3 ball]

XVI asrda Angliyada hukronlik qilgan sulolani aniqlang.

- A) Tyudorlar** B) Yorklar
 C) Oranyelar D) Styuartlar

4. [3,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda** ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) Panama kanali ochildi;
 2) I Jahon urushi davomida Rossiya armiyasi "Buyuk chekinish" ni amalga oshirdi;
 3) Buyuk Britaniyada ikkinchi parlament islohoti o'tkazildi;
 4) Fransiyada Uchinchi Respublika konstitutsiyasi qabul qilindi;
 5) "O'ttiz yillik urush" yakunlandi;
 6) Eyfel minorasi qurildi.
 A) 3, 5, 6, 4, 1, 2 B) **5, 3, 4, 6, 1, 2**
 C) 6, 3, 5, 1, 4, 2 D) 5, 4, 3, 6, 2, 1

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I. Konveyer	a) falsafiy tizim bo'lib, maishiy ma'noda – hayotga nisbatan o'z qarashlari va amallarini foydali natijalarga qarab shakllantiruvchi kishi
II. Genotsid	b) irqiy kamsitishning eng ashaddiy ko'rinishi, alohida-alohida yashash
III. Pragmatik	c) sochiluvchan, bo'lakli yoki donali yuklarni joyini o'zgartirishga mo'ljallangan to'xtovsiz uzatib turish mashinasi
IV. Nou-xau	d) texnologik yangiliklarni samarali qo'llash maqsadida tashkil qilingan erkin iqtisodiy hudud
	e) aholining ayrim guruhlarini yoki butun boshli xalqlarni siyosiy, irqiy, milliy, etnik yoki diniy belgilar asosida qirg'in qilish
	f) biron turdagi ishlab chiqarishni tashkil qilish uchun zarur bo'lgan texnik, tijorat va boshqa bilimlar majmuyi

- A) I-c, II-d, III-e, IV-a B) I-c, II-b, III-a, IV-d C) I-d, II-a, III-e, IV-f **D) I-c, II-e, III-a, IV-f**

6.

[3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

	a) bu tovarlar, yuklar va shu kabilarni bir hududdan boshqasiga yetkazib berishning tizimini tashkil qilish
I. "Rangli inqilob"	b) bu siyosiy faoliyatning ma'lum usullari bo'lib, ulardan jamiyatning ongiga ta'sir o'tkazish orqali ma'lum bir siyosiy maqsadga erishish uchun foydalaniladi
II. Shok terapiyasi	c) bu iqtisodiy nazariya, shuningdek, shu nazariyaga asoslangan keskin iqtisodiy islohotlar
III. Logistika	d) bu kishilarning ko'pincha tor, o'ta mutaassib va ekstremistik qarashlar doirasida birlashishi, umumiy diniy yo'nalishdan chetga chiqish
IV. Sekta	e) XX asr oxiri – XX asr boshlaridagi norozilik namoyishlari va ular natijasida yuz bergan hokimiyat almashinuvlarining umumiy nomi
	f) bu suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish maqsadida birlashish jarayoni

A) I-e, II-c, III-a, IV-d

B) I-b, II-e, III-f, IV-d

C) I-e, II-b, III-f, IV-d

D) I-b, II-e, III-a, IV-f

7. **Tarixiy shaxsni aniqlang.**

[2,2 ball]

"U XVI asrda Usmonlilar imperiyasi sultoni bo'lgan. 1514-yilda Eron shohi Ismoil Safaviy qo'shinini tormor etdi. Bu g'alaba sultonning Eron shohi ittifoqchisi bo'lgan Misr sultonligiga qarshi yurish boshlashiga yo'l ochdi. U dastlab Suriya va Falastinni bosib oldi. 1517-yilda esa Misr poytaxti Qohira shahrini egalladi."

A) Boyazid Yildirim

B) Mustofo III

C) **Sulton Salim I**

D) Mahmud II

8. **Tarixiy shaxsni aniqlang.**

[2,2 ball]

"U 1923-yilda hokimiyatga davlat to'ntarishi uyushtirib keldi. Uning davrida barcha vazirlar va gubernatorlar harbiylardan tayinlandi, parlament tarqatib yuborildi, ko'plab partiyalar faoliyati taqiqlandi. U iqtisodiy islohot o'tkazib, xuddi Italiyadagi singari iqtisodga davlat aralashuvini kuchaytirishga harakat qildi."

A) **Migel Primo de Rivera**

B) Ipolito Irigoyen

C) Adolf Gitler

D) Fransisko Franko

9. **Tarixiy davlatni aniqlang.**

[2,2 ball]

"Davlat qadimda hozirgi Efiopiyaning shimolida vujudga kelgan bo'lib, uning yuksalishi IV-V asrlarga to'g'ri keladi. Uning hukmdorlari karvon yo'llari joylashgan Arabistonning janubiy sohillarini, Sharqiy Sudanning bir qismini egallaganlar. Bu davlat Rim imperiyasi, keyinchalik Vizantiya bilan yaqin iqtisodiy

va madaniy aloqada bo'lgan. Shu sababli hukmdor va a'yonlari xristian dinini qabul qilganlar."

A) Gana

B) Songai

C) Mali

D) **Aksum**

10.

[2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlar qaysi tarixiy davlat haqida ekanligini aniqlang.

"Bu davlatga qadimda Oltoyning g'arbida, so'ngra Irtish daryosining o'rta oqimida yashagan qadimiy turkiy qabilalardan biri asos solgan. Davlat VIII asr o'rtalarida tashkil topgan. Poytaxti Chu daryosidan shimolroqda joylashgan Suyob shahri edi. Davlat hukmdori "yabg'u" yoki "jabg'u" deb yuritilgan".

A) **Qarluqlar davlati**

B) Qoraxoniylar davlati

C) Eftallar davlati

D) O'g'uzlar davlati

11.

[3,2 ball]

Ma'lumki, Abu Said Mirzo vafotidan so'ng Movarounnahr uning o'g'illari hukmdor bo'lgan amalda uch mustaqil davlatga bo'linib ketdi.

Abu Said Mirzoning o'g'illari hukmdorlik qilgan hududlar mos ravishda ko'rsatilgan javobni belgilang.

1) Sulton Ahmad; 2) Umarshayx Mirzo;

3) Sulton Mahmud Mirzo.

a) Buxoro; b) Samarqand; c) Hisor; d) Farg'ona;

e) Xuttalon; f) Badaxshon; g) Toshkent.

A) 1-c, 2-f, 3-a, d, e

B) 1- a, 2-b, 3-c, f, g

C) **1-b, 2-d, 3- c, e, f**

D) 1-a, 2-f, 3-b, d, g

12. [1,3 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlardan qaysi biri **XVIII asr** O'rta Osiyo davlatlari tarixi uchun **xos**?

- A) **Xiva xonligi taxtiga qo'ng'irotlar sulolasi kelishi**
B) Ubaydullaxon tomonidan Buxoroda Mir Arab madrasasi qurdirilishi
C) Turkiston general-gubernatorligi tashkil etilishi
D) Rossiyadan Buxoroga I. D. Xoxlov boshchiligida elchilar guruhi yuborilishi

13. [3,2 ball]

1924-yil 15-iyulda RKP (b) MK O'rta Osiyo byurosi yangi tashkil etiladigan milliy respublikalar va oblastlarning muvaqqat byurosini tashkil etdi.

O'zbeklar byurosi tarkibiga quyidagi qaysi shaxslar kirganligini aniqlang.

- 1) Fayzulla Xo'jayev; 2) Sanjar Asfandiyorov;
3) Rustam Islomov; 4) Turor Risqulov; 5) Akmal Ikromov; 6) Muxtorjon Saidjonov; 7) Qalandar Odinayev

- A) 1, 3, 4, 7 B) 1, 2, 5, 6
C) 1, 3, 5, 6 D) 1, 2, 6, 7

14. [1,3 ball]

O'zbekiston Respublikasining **"Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi"** qachon qabul qilingan?

- A) 1992-yil may B) 2001-yil avgust
C) 1994-yil mart **D) 2012-yil sentabr**

15. [2,2 ball]

Mustaqil O'zbekiston tarixi bilan bog'liq **TO'G'RI ma'lumotlarni aniqlang.**

- 1) O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 93-moddasiga muvofiq Prezident mamlakat Qurolli Kuchlarining Oliy Bosh Qo'mondoni hisoblanadi;
2) O'zbekiston Respublikasining "Tashqi siyosiy faoliyat konsepsiyasi" da O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari xorijdagi tinchlikparvarlik operatsiyalarida ishtirok etadi

degan qoida belgilab qo'yilgan;

- 3) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida Bosh Assambleyaning "Ma'rifat va diniy bag'rikenglik" deb nomlangan maxsus rezolyutsiyasini qabul qilish taklifini ilgari surdi;
4) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. M. Mirziyoyev Qozog'iston Prezidenti Nursulton Nazarboyevni "El-yurt hurmati" ordeni bilan taqdirlagan;
5) O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev tashabbusi bilan 2017-yil "Zulfiya" nomidagi davlat mukofoti ta'sis etildi;
6) O'zbekiston Liberal-demokratik partiyasi (O'zLiDeP) 1991-yildan 2021-yilga qadar barcha Prezident saylovlarida hamda parlament saylovlarida ishtirok etib, parlamentda o'z fraksiyasini tashkil etishga erishdi;
7) O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 101-moddasiga ko'ra hokimlarning vakolat muddati – 5 yil.

- A) 1, 3, 4, 7** B) 2, 3, 6, 7
C) 1, 4, 5, 6 D) 2, 4, 5, 7

16. [2,2 ball]

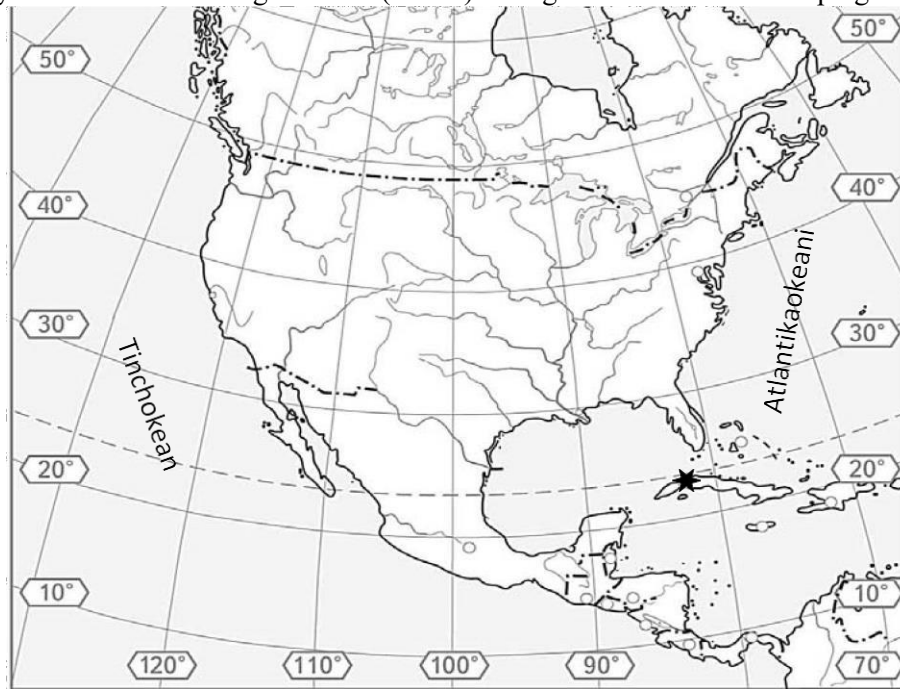
Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda** ko'rsatilgan javobni toping.

- 1) Qo'qon xonligiga asos solindi;
2) Xurosonda tohiriylar sulolasi hukmronligi tugadi;
3) Xorazmda Anushteginiylar sulolasi hukmronligi boshlandi;
4) Buxoro amirligida Amir Haydarning hukmronligi boshlandi;
5) Xurosonda Abulqosim Boburning hukmronligi tugadi;
6) To'ng Yabg'u hukmronligi davrida G'arbiy Turk xoqonligi nihoyatda kuchaydi.

- A) 2, 6, 3, 5, 1, 4 **B) 6, 2, 3, 5, 1, 4**
C) 3, 5, 6, 4, 1, 2 D) 6, 3, 2, 5, 4, 1

17. [2,2 ball]

Xaritada yulduzcha ostida berilgan davlat (hudud) tarixiga oid ma'lumotlarni toping.

- 1) Dias diktaturasi davri mamlakatni chet el monopoliyalarining yarimmustamlakasiga aylantirish davri bo'ldi;
 - 2) XIX asr oxirida Xose Marti va Maksimo Gomeslar boshchiligida ispanlarga qarshi qo'zg'olon yuz berdi;
 - 3) XVI asr boshida Ispaniya tomonidan bosib olingan;
 - 4) XX asr boshida E.Sapata va F.Vilya boshchiligida dehqonlar harakati yuz berdi;
 - 5) 1959-yil 1-yanvarda mamlakatda inqilob g'alaba qozondi;
 - 6) 1930-yili Ipolito Irigoyenning ikkinchi hukumati ag'darib tashlandi.
- A) 2, 4, 6 B) 1, 3, 6 C) 1, 4, 5 D) 2, 3, 5

18. [2,2 ball]

Quyidagi jadvalning qaysi qatorlarida tarixiy voqealarning natijalari to'g'ri berilgan?

№	Voqea	Natija
1.	1279-yilda mo'g'ullar tomonidan Xitoyning bosib olinishi	Xitoyda Yuan sulolasiga asos solinishi
2.	Shimoliy Amerikada burjua inqilobi (XVIII asrning ikkinchi yarmi)	Shimoliy Amerika (AQSh) da respublika tuzumining o'rnatilishi
3.	Ubaydullaxonning 1537-1538-yillarda Xorazmga hujumi	Xiva xonligining Buxoro xonligiga bo'ysundirilishi
4.	Sinxay inqilobi	Xitoyda Min sulolasining ag'darilishi
5.	1936-yilda Ispaniyada fuqarolar urushining boshlanishi	Ispaniyada Adolf Gitler diktaturasining o'rnatilishi
6.	SSSRda Favqulodda holat davlat komiteti (GKChP) ning tuzilishi	Sovet Ittifoqining parchalanishi
7.	1899-1902-yillardagi ingliz-bur urushi	Transvaal va Oranjning Buyuk Britaniya mulklariga qo'shib olinishi

- A) 1, 2, 3, 6, 7 B) 2, 3, 4, 5, 6 C) 1, 3, 4, 5, 7 D) 2, 4, 5, 6, 7

19. [3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan (1-19) moslarini qo'ying.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	b	Sechjon Buyuk hukmronligining boshlanishi
XIV	c	d
e	Xiva xonligi (Xorazm) poytaxtining Vazir shahridan Urganch shahriga ko'chirilishi	f
g	h	Yaponiyada Tokugava sulolasi hukmronligining barham topishi
XVIII	i	j
k	Rossiya elchisi I.D.Xoxlovning Buxoro xonligiga tashrif buyurishi	l

Ma'lumotlar: 1) Movarounnahrda sarbadorlar harakatining vujudga kelishi; 2) XV asr;
 3) Mirzo Ulug'bek hukmronligining yakun topishi; 4) Angliyada «Qizil va oq gullar» urushi;
 5) Xiva xonligiga A.Bekovich-Cherkasskiy boshchiligida ekspeditsiyaning uyushtirilishi; 6) XVI asr;
 7) Fransiya qiroli Filipp IV hukmronligining tugashi; 8) Xorazmda Arabshohiyar sulolasining hokimiyatga kelishi;
 9) XIII asr; 10) Rus-yapon urushining boshlanishi; 11) XIX asr; 12) Shimoliy Xitoyda dastlabki temiryo'lining ishga tushirilishi; 13) portugaliyalik dengizchi Fernando Magellan ekspeditsiyasining boshlanishi; 14) XX asr;
 15) Buxoro xonligida ashtarxoniylar sulolasi hukmronligining boshlanishi; 16) Afg'oniston davlatining tashkil topishi;
 17) XVII asr; 18) Qo'qon xonligining tugatilishi; 19) Angliyada Karl II ning taxtga kelishi

A) a-2, b-3, c-1, d-7, e-6, f-13, g-11, h-18, i-5, j-16, k-17, l-19

B) a-6, b-3, c-1, d-4, e-6, f-12, g-14, h-8, i-15, j-10, k-17, l-19

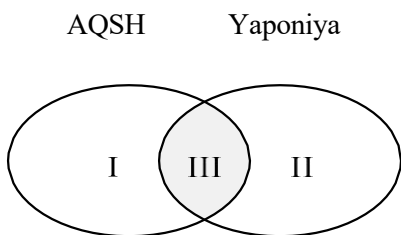
C) a-2, b-4, c-1, d-7, e-17, f-19, g-14, h-8, i-5, j-16, k-6, l-13

D) a-9, b-1, c-3, d-4, e-6, f-12, g-11, h-18, i-15, j-16, k-17, l-19

20. [3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan **TO'G'RI javobni toping**.

XIX asr II yarmi – XX asr boshlari

a) mamlakatda fuqarolar urushi bo'lib o'tdi; b) yerni mayda bo'laklarga bo'linib ketishiga qarshi qonun chiqarildi; c) qullik bekor qilindi; d) "Gomstedlar to'g'risida" qonun qabul qilindi; e) mamlakatda yagona pul birligi – iyena joriy etildi; f) Xitoyning Szyaochjouvan bandargohini bosib oldi; g) 10 yillik qurollanish dasturini qabul qildi; h) Tinch okeanidagi Gavayi orollarini bosib oldi; i) Koreya yarimorolini harbiy kuch bilan o'ziga qo'shib oldi; j) Panamada Kolumbiyaga qarshi isyon tashkil etib, u yerda "qo'g'irchoq" hukumat tuzdi.

- A) I-d, f, h, g; II-a, b, c, e; III-i
 B) I-a, c, j, f; II-d, e, h, i; III-b
 C) I-b, d, f, j; II-c, e, g, i; III-a
D) I-c, d, h, j; II-b, e, g, i; III-a

21. [1,3ball]

O'rta asrlarda katolik cherkovining cherkov dushmanlarini izlab topish va jazolash bilan shug'ullangan faoliyati qanday nomlanadi?

- A) Indulgeniya B) Iterdikt
C) Inkivizitsiya D) Autodafe

22. [2,2 ball]

Quyida berilgan atama (tushuncha) lardan **Buyuk Fransuz burjua inqilobi** davriga oid bo'lganlarini aniqlang.

- 1) termidor; 2) imperiya; 3) konvent; 4) gomrul;
 5) direktoriya; 6) konsul; 7) chartistlar; 8) terror;
 9) "qalqon puli"; 10) royalistlar; 11) best;
 12) kommuna; 13) oprichnina; 14) absolutizm;
 15) samoderjaviye; 16) irredentizm

- A) 2, 4, 5, 8, 11, 13, 14, 15
 B) 2, 3, 6, 9, 11, 13, 14, 16
 C) 1, 4, 7, 9, 10, 12, 15, 16
D) 1, 3, 5, 6, 8, 10, 12, 14

23. [2,2 ball]

Yaponiyada 1996-yil Ryutaro Xasimoto boshchiligidagi tuzilgan bir partiyali hukumat "olti islohot" boshlanishini e'lon qilgan bo'lib, bu islohotlar quyidagilardan qaysilarida o'tkazilishi belgilandi?

- 1) soliq tizimida; 2) harbiy sohada; 3) ta'lim sohasida;
 4) ijtimoiy ta'minotda; 5) sud tizimida;
 6) iqtisodiyotda davlat boshqaruvini pasaytirish bo'yicha; 7) ma'muriy boshqaruvni detsentralizatsiyalash bo'yicha; 8) pul islohoti;
 9) sanoat kompaniyalariga yer uchastkalari ajratish bo'yicha; 10) iqtisodiyotda davlat boshqaruvini kuchaytirish bo'yicha.

- A) 1, 4, 5, 8, 9, 10 **B) 1, 3, 4, 6, 7, 9**
 C) 2, 3, 5, 6, 7, 8 D) 2, 4, 5, 7, 9, 10

24. [1,3 ball]

Chig'atoy ulusi davrida aholidan **davlat xazinasi uchun** olingan oziq-ovqat solig'i qanday nomlangan?

- A) Qopchur B) Kalon C) Targ'u **D) Shulen**

25. [1,3 ball]

Buxoro xonligida davlat muassasalari, qo'shin va xon xonadoni xarajatlarini qoplash uchun to'lanadigan soliq qanday atalgan?

- A) Zobitona **B) Ixrojet**
 C) Tanobona D) Dorug'ayi muzd

26. [2,2 ball]

Quyidagilar orasidan O'zbekiston SSR da **1945-1991-yillarda oralig'ida** bunyod etilganlarini aniqlang.

- 1) Toshkent qishloq xo'jaligi mashinasozligi zavodi;
 2) Toshkent metropoliteni; 3) Bekobod metallurgiya zavodining birinchi navbati; 4) "Tashselmash" zavodi;
 5) Qo'ng'iro't-Beynov temiryo'li; 6) Toshkent aviatsiya zavodi; 7) Toshkent traktor zavodi

- A) 1, 2, 4, 7 B) 2, 3, 5, 6
 C) 1, 3, 4, 6 **D) 2, 4, 5, 7**

27. [2,2 ball]

Quyidagi davlatlar tarixi bilan bog'liq voqealar mos ravishda ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) Qadimgi Xorazm; 2) Qang' davlati 3) Davan davlati;

- a) mil.avv. IV asrda Ahamoniylar davlatidan ajralib chiqib, mustaqil davlatga aylangan;
 b) mil.avv. II asr oxirida qudratli davlat birlashmasiga aylangan; c) mil.avv. II-I asrlarda yuksak taraqqiy etgan davlatga aylangan; d) hududidan Buyuk Ipak

yo'lining shimoliy tarmog'i o'tgan;

e) davlat poytaxti xitoyliklar tomonidan egallab olingan va aholining tovon to'lashi evaziga uni tashlab chiqishgan; f) mil.avv. I asrda va milodiy dastlabki asrlarda kumush va mis tangalar zarb etilgan.

A) 1-b, c; 2-a, e; 3-d, f B) 1-b, c; 2-d, e; 3-a, f

C) 1-a, f; 2-b, d; 3-c, e D) 1-a, f; 2-c, d; 3-b, e

28. [1,3 ball]

Qaysi Fransiya qiroli hukmronligi davrida papalarning qarorgohi Rimdan Fransiyaning janubi – Avinon shahriga ko'chadi?

A) Filipp II B) Karl VII

C) Filipp IV D) Lyudovik VI

29. [1,3 ball]

Dashti Qipchoq va Movarounnahrning XV asr o'rtalaridan XVI asr boshlarigacha bo'lgan davr voqealarini o'z ichiga oladi. Shuningdek, shayboniylar bilan Eron safaviylari o'rtasidagi munosabatlar haqida muhim ma'lumotlar beradigan **asar va uning muallifini aniqlang.**

A) "Abdullanoma", Hofiz Tanish al-Buxoriy

B) "Shayboniynoma", Kamoliddin Binoiy

C) "Xoqonga foydali maslahatlar", Muhammad Sharif Buxoriy

D) "Shayboniynoma", Muhammad Solih

30. [2,2 ball]

Muallif va ularning asarlari **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

	a) "Oy fazolarining tengligi haqida risola"
I. Sultonali Samarqandiy	b) "Ko'z kasalligiga doir asosiy kitob"
II. Muhammad Husayni Buxoriy	c) "Tarixi Rashidiy"
	d) "Davolash bo'yicha dastur"
III. Muhammad Haydar	e) "Qibla tomonini topish ma'rifati"
	f) "Mehmonnomayi Buxoro"

A) I-d, II-a, III-c B) I-b, II-e, III-c **C) I-d, II-e, III-c** D) I-b, II-a, III-f

31. [2,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I. T. Shvan	a) organizmlarni mikroblardan himoya qilish haqida yangi ta'limot
II. F. Lyofler	b) evolutsiya nazariyasi
III. I. Mechnikov	c) insonning fikrlash jarayonini asoslab berdi
	d) bo'g'ma tug'diruvchi mikrobnani aniqladi
	e) ichterlama tug'diruvchi mikrobnani aniqladi
	f) barcha organizmlarning hujayrali tuzilishi haqida nazariya

A) I-f, II-d, III-a B) I-b, II-d, III-e C) I-f, II-e, III-a D) I-b, II-d, III-c

32. [1,3 ball]

1945-yilda britaniyalik olim Aleksandr Flemingga qaysi kashfiyoti uchun Nobel mukofoti beriladi?

- A) insulin gormonini kashf qilgani uchun
 B) atom reaktorini ixtiro qilgani uchun
 C) penitsillinni kashf qilgani uchun
 D) uran yadrolari zanjirli reaksiyasini ishlab chiqqanligi uchun

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri eng avval sodir bo'lgan. Javob: E	A) Berlin Kongressida "Berlin traktati" deb nomlangan hujjat qabul qilindi
34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Buyuk Britaniya harbiy kemalari Qora dengizga kirish huquqiga ega bo'ldi Javob: A	B) Italiyada fashistik guruhlarining "Rimga yurishi" amalga oshirildi
35. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri Markaziy Osiyo davlatlari tarixida yuz bergan? Javob: F	C) Xalqaro sotsialistik ishchi partiyalari uyushmasi bo'lgan II Internatsional tashkil topdi D) yagona Yevropa fuqaroligini ta'minlagan Maastrixt kelishuvlari kuchga kirdi E) Meksikada Porfirio Dias prezidentlik lavozimini egalladi F) "Aprel inqilobi" deb nom olgan rangli inqilob yuz berdi

36. Mali davlat sifatida VIII asrda vujudga keldi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat qaysi hukmdor davrida o'z qudrati cho'qqisiga chiqadi?

Javob: a) Sundiata Keyt

[1,1 ball]

b) Ushbu davlatning zaiflashuviga nima sabab bo'ladi?

Javob: **b) feodal tarqoqlik va sulolaviy nizolar**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

37. 1900-1914-yillar AQSh tarixiga taraqqiyparvar davr nomi bilan kiradi.

[1,5 ball]

a) Ushbu davrda prezidentlik qilgan qaysi shaxsning siyosati “Adolatli yo'l” nomini olgan?

Javob: **a) Teodor Ruzvelt**

[1,7 ball]

b) Mazkur davrda nechanchi yilda AQSH Kongressi tomonidan trestlarga qarshi qonun qabul qilinadi

Javob: **b) 1914-yil**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

38. 1929-1933-yillardagi jahon iqtisodiy inqirozi Lotin Amerikasidagi siyosiy vaziyatga ham o'z ta'sirini o'tkazdi.

[1,5 ball]

a) Ushbu inqiroz tufayli 1930-yilda qaysi davlatda konservativ oligarxiya rejimi o'rniga liberal-islohotchilar hokimiyatga keldi?

Javob: **a) Kolumbiya**

[1,7 ball]

b) Ushbu holat tufayli 1930-yilda yuz bergan harbiy to'ntarish tufayli Argentinada kimning ikkinchi hukumati ag'darib tashlanadi?

Javob: **b) Ipolito Irigoyen**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

39. XXI asr boshlariga kelib AQSh iqtisodiyoti texnik taraqqiyotning asosiy manbayiga aylandi.

[1,5 ball]

a) 2008-yili AQSHda bo'lib o'tgan prezidentlik saylovlarida g'olib chiqqan shaxsni aniqlang.

Javob: **a) Barak Obama**

[1,7 ball]

b) Ushbu saylovda g'alaba qozongan shaxs qaysi partiyadan bo'lgan?

Javob: **b) Demokratlar partiyasi**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

40. X asr oxirlarida Alptegin tomonidan G'aznaviylar davlatiga asos solindi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlatga Mahmud G'aznaviy tomonidan 1017-yilda qaysi hudud qo'shib olinadi?

Javob: **a) Xorazm**

[1,1 ball]

b) Ushbu davlat davrida ijod qilgan ilm-fan namoyondalarini yozing. (2 nafar shaxs nomini yozing)

Javob: **b) Beruniy va Bayhaqiy**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

41. 1219-1221-yillardagi mo'gullarning hujumi natijasida Xorazmshohlar davlati barham topdi.

[1,1 ball]

a) Mo'g'ullar hujumi arafasida ushbu davlatda hukmronlik qilayotagan shaxs nomini yozing

Javob: a) Muhammad Xorazmshoh

[1,1 ball]

b) Chingizxon boshliq mo'gullarning hujumi davrida ushbu davlatning qaysi shahri eng uzoq muddat mudofaa qilingan?

Javob: b) Urganch

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqsiga ko'chiring.

42. 1756-yilda Buxoro xonligi taxtiga mang'itlar sulolasi keldi.

a) Ushbu sulola a'zolaridan qaysi biri mang'it beklariga katta yer mulkni tanho qilib berdi?

[1,1 ball]

Javob: a) Doniyolbiy otaliq

b) Ushbu shaxs davrida qaysi viloyatlarning mustaqillika intilish jarayoni kuchayadi. (kamida 2 ta hudud)

[1,1 ball]

Javob: b) Balx, Hisor, Ko'lob, O'ratepa

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqsiga ko'chiring.

43. 1892-yil 24-iyunda Toshkenta dastlab mahalliy aholining noinsof amaldorlar va sudxo'rlarga, hokimiyatni suiiste'mol qilish bilan tanilgan shahar bosh oqsoqoliga qarshi ko'tarilgan xalq qo'zg'oloni boshlandi.

a) Ushbu qo'zg'olon tarixga qanday nom bilan kirgan.

[1,1 ball]

Javob: a) "Vabo isyoni"

[1,1 ball]

b) Ushbu qo'zg'olon davrida Toshkentda shahar boshlig'i bo'lgan shaxsni yozing

Javob: b) V. Putinsev

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqsiga ko'chiring.

44. XX asr 20-yillarining ikkinchi yarmi va 30-yillar boshida O'zbekiston SSRda "o'n sakkizlar guruhi", "inog'omovchilik", "badriddinovchilik" va boshqa bir qator siyosiy ishlar to'qilishi natijasida ko'plab kishilar hibsga olindi va jismonan yo'q qilindi.

[1,1 ball]

a) Ushbu siyosat qanday nomlanishini yozing.

Javob: a) "Qatag'onlik" siyosati

[1,1 ball]

b) 1936-1938-yillardagi katta terror davrida otib tashlangan millatdoshlarimizdan birining nomini yozing.

Javob: b) Fayzulla Xo'jayev va Akmal Ikromov

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqsiga ko'chiring.

45. XIV-XV asrlarda Temuriylar davrida ilm-fan va madaniyat yuksak darajada rivojlandi.

[1,1 ball]

a) Shu davrda kim tomonidan “Samarqand akademiyasi”ga asos solinadi.

Javob: a) Mirzo Ulug’bek

[1,1 ball]

b) Ushbu hukmdor tomonidan qaysi shaharlarda madrasalar qurdiriladi? (1 ta shahar nomini yozing)

Javob: b) Buxoro, Samarqand, G’ijduvon

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko’chiring.

1. [1,3 ball]

O'rta Osiyoda Salavkiylar, Yunon-Baqtriya va Parfiya singari antik davlatlarning vujudga kelishi **qaysi tarixiy jarayon ortida yuz berdi?**

- A) Ahamoniylar hukmronligining o'rnatilishi
- B) O'rta Osiyo hududiga makedoniyaliklarning bosqini**
- C) Makedoniyalik Aleksandrning ahamoniylar sulolasiga barham berishi
- D) O'rta Osiyoda dastlabki yer egaligi munosabatlarining shakllanishi

2. [2,2 ball]

O'rta asrlarda sodir bo'lgan **“Qizil va oq gullar”** urushining Angliya uchun muhim bo'lgan jihatini aniqlang.

- A) urush Angliyada dehqonlarni ozodlikka chiqishida muhim rol o'ynadi
- B) urush yakunida Angliyada tyudorlar sulolasi hokimiyat tepasiga keldi**
- C) Fransiya talandi va Angliya yetakchi davlatga aylandi
- D) urush yakunida Angliya Kale portiga ega bo'ldi

3. [1,3 ball]

XII asrda Germaniyada **hukmronlik qilgan sulolani aniqlang.**

- A) Gabsburglar
- B) Shtaufenlar**
- C) Frankoniyaliklar
- D) Saksoniyaliklar

4. [3,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.**

- 1) Misrda al-Azhar madrasasi mudarrisi Jamoliddin al-Afg'oniy rahbarligida mustamlakachilikka qarshi kurash maqsadida „Hizb ul Vatan“ („Vatan partiyasi“) tashkil etildi;
 - 2) Bosniya va Gersogovinada Turkiya zulmiga qarshi isyon ko'tarildi;
 - 3) Avstriya-Vengriya imperiyasi vujudga keldi;
 - 4) Afg'onistonning shimolida Abdurahmon hokimiyati o'rnatildi;
 - 5) Ingliz-bur urushi yakunlandi;
 - 6) Braziliyada malika Izabel qullarni ozod qilish haqidagi „Oltin qonun“ qabul qildi.
- A) 3, 1, 2, 4, 5, 6 B) 3, 2, 1, 4, 6, 5
C) 3, 1, 2, 4, 6, 5 D) 1, 3, 2, 4, 6, 5

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

I Militarizatsiya	a xristian dinining asosiy mazhablaridan biri
II Konservatizm	b jamiyatning iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy hayotini harbiy maqsadlarga bo'ysundirish
III Anneksiya	c ma'lum muddatga belgilangan faoliyat turi bilan shug'ullanish
IV Litsenziya	d an'anaviy qadriyatlar, urf-odatlar, ijtimoiy va diniy tartiblar tarafdori bo'lgan siyosiy oqim
	e mavjud tuzumni keskin o'zgartirmaslik, uni konstitutsiya doirasida rivojlantirish tarafdorlari
	f bir davlat hududining yoki bir qismining boshqa davlatga zo'rlik bilan qo'shib olinishi

- A) I-b, II-e, III-f, IV-c B) I-b, II-f, III-b, IV-c **C) I-b, II-d, III-f, IV-c** D) I-a, II-e, III-b, IV-c

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

I Yurisdiksiya	a ilmiy yoki falsafiy ta'limot, nazariya; asosiy nazariy yoki siyosiy
II Referendum	b bu zonalarda bozor iqtisodiyotining ochiq tizimi tashkil etiladi
III Konvertatsiya	c huquqiy masalalarni hal qilish, sudlov ishlarini olib borish huquqi
IV Maxsus iqtisodiy zona	d davlat ahamiyatiga ega bo'lgan muhim masalalar bo'yicha o'tkaziladigan umumxalq so'rovi
	e bu zonalar alohida maqomga ega bo'ladi. Maxsus imtiyoz va chegirmalar asosida savdo, boj imkoniyatlari beriladi
	f Milliy valutaning amaldagi kurs bo'yicha boshqa xorijiy valutalarga erkin va cheklanmagan miqdorda almashtirilishi

A) I-c, II-d, III-f, IV-e B) I-c, II-d, III-f, IV-b C) I-c, II-d, III-a, IV-e D) I-c, II-d, III-a, IV-b

7. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

XX asrning birinchi choragida Buxoro amirligida sovet hokimiyatiga qarshi harakat rahbarlaridan biri edi. Uning boshchiligidagi poytaxt Buxoro tumanlarida lashkar to'plandi va qizil armiyaga qarshi jangovar harakatlar olib borildi. Uning qo'l ostida Buxoroning g'arbiy qismida 20 nafar qo'rboshi birlashgan. 1924-yilning oxirida Qizilqumda qizil askarlarga qarshi bo'lgan janglarning birida halok bo'lgan.
A) Ibrohimbek B) Islom Polvon
C) Mulla Abduqahhor D) Davlatmandbek

8. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

Ikkinchi jahon urushi qahramoni, urush yillari AQSHning Yevropadagi qo'shinlari qo'mondoni bo'lgan. Keyinroq AQSH prezidenti etib saylangan. Siyosatda u realist bo'lgan. Iqtisodiyot va ijtimoiy sohada davlatning rolini oshirish lozimligini juda tez anglab yetgan. Shu sababli uning ma'muriyati ichki siyosatda, ayniqsa, ijtimoiy sohada o'zidan oldingi demokratlarning siyosatini biroz o'zgarishlar bilan davom ettiradi.
A) Jon Kennedi B) Lindon Jonson
C) Garri Trumen D) Duayt Eyzenhauer

9. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

Mamlakatda huquqiy davlat, fuqarolik jamiyati tarkib topa boshladi. Burjua inqilobi va uning g'oyalari boshqa Yevropa mamlakatlari rivojiga katta ta'sir ko'rsatdi. Inqilob e'lon qilgan siyosiy tamoyillar va o'rnatgan iqtisodiy tartib yangi industrial sivilizatsiyaga asos soldi.
A) Buyuk Britaniya B) Fransiya
C) Germaniya D) AQSH

10. [2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlar qaysi tarixiy davlat haqida ekanligini aniqlang.

Ushbu davlat X asrda Sharqiy Turkiston, Yettisuv va Tyanshanning janubiy yonbag'rida tashkil topgan. Turkiy sulolalar boshqargan. Davlatining barpo etilishida qarluq, chigil va yag'mo qabilalari yetakchi rol o'ynagan.
A) Somoniylar davlati B) Qoraxoniylar davlati
C) Turk xoqonligi D) Kidariylar davlati

11. [3,2 ball]

Ma'lumki, Buxoroda amir Muhammad Rahim o'z hokimiyatini mustahkamlash va ichki boshboshdoqlikka barham berish siyosatini olib boradi. Quyida keltirilganlardan shu siyosat davomida to'rt yil davomida bo'ysundirilgan hududlarni aniqlang.

- 1) Miyonqol; 2) Nurota; 3) Qo'bodiyon;
4) Boysun; 5) O'ratepa; 6) Shahrisabz;
7) Urgut; 8) Badaxshon.
A) 1, 2, 3, 4, 5, 6 B) 1, 2, 3, 4, 6, 8
C) 1, 2, 3, 4, 6, 7 D) 1, 2, 3, 4, 5, 8

12. [1,3 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlardan qaysi biri XIX asr O'rta Osiyo davlatlari tarixi uchun xos?

- A) Xorazmning Eron shohi Nodirshoh tomonidan bosib olinishi
B) Xiva xonligining chor Rossiyasi tomonidan protektoratga aylantirilishi
C) Muhammad Rahimbiy tomonidan Buxoro amirligining tashkil etilishi
D) Markazi Qo'qonda bo'lgan Turkiston muxtoriyatining tashkil etilishi

13. [3,2 ball]

1924-yil 15-iyulda RKP(b) MK O'rta Osiyo byurosi yangi tashkil etiladigan milliy respublikalar va oblastlarning muvaqqat byurosini tashkil etdi. O'zbeklar byurosi tarkibiga kiritilgan shaxslarni aniqlang.

- 1) Fayzulla Xo'jayev; 2) Rustam Islomov;
3) Akmal Ikromov; 4) Qori Yo'ldosh Po'latov;
5) Vladimir Ivanov; 6) Sultonbek Xo'janov;
7) N. Krijanovskiy; 8) Muxtorjon Saidjonov.
A) 1, 2, 3, 4, 8 B) 1, 2, 3, 6, 8
C) 2, 3, 4, 7, 8 D) 2, 3, 4, 5, 8

14. [1,3 ball]

Quyidagilardan O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashi tomonidan 1992-yil 14-yanvarda qabul qilingan hujjatni aniqlang.

- A) "O'zbekiston Respublikasi hududida joylashgan SSSR Ichki ishlar vazirligining harbiy qismlari va o'quv muassasalarini O'zbekiston Respublikasi tasarrufiga olish to'g'risida"gi qaror
B) "O'zbekiston Respublikasi hududida joylashgan harbiy qismlar va harbiy o'quv muassasalari to'g'risida"gi qaror
C) 14-yanvar Vatanimizda "Vatan himoyachilari kuni" deb e'lon qilingan qaror
D) O'zbekiston Respublikasining "Milliy xavfsizlik konsepsiyasi"

15. [2,2 ball]

Mustaqillik yillarida ishlab chiqilgan mamlakatda fuqarolik jamiyatini shakllantirish va demokratik islohotlarni yanada chuqurlashtirish konsepsiyasida **qanday muhim vazifalar belgilangan edi?**

1) davlat hokimiyati va boshqaruvini demokratlashtirish; 2) sud-huquq tizimi, axborot sohasini isloh qilish; 3) axborot va soʻz erkinligini, saylov huquqi erkinligini taʼminlash; 4) fuqarolik jamiyati institutlarini shakllantirish va rivojlantirish; 5) bozor iqtisodiyotini liberallashtirishni yanada chuqurlashtirish; 6) saylov qonunchiligini rivojlantirish.

- A) 1, 5, 6 B) 1, 2, 3, 4, 6
C) 1, 2, 3, 4 D) 1, 2, 3, 4, 5, 6

16. [2,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (maʼlumotlar) **toʻgʻri xronologik ketma-ketlikda koʻrsatilgan javobni toping**

- 1) Ahmad Donish Amir Muzaffar taklifi bilan “Manozir ul-kavokib” asarini yozdi; 2) oʻzbeklar va tojiklar yashaydigan Amudaryoning janubiy sohilidagi hududlar Afgʻoniston viloyatiga aylantirildi; 3) Qoʻqon xonligi saroy tarixchisi Muhammad Yunus tomonidan «Xudoyqul anvar» asari yozilgan.
A) 1, 3, 2 B) 1, 2, 3 C) 2, 3, 1 D) 2, 1, 3

17. [2,2 ball]

Xaritada yulduzcha ostida berilgan **davlat (hudud) tarixiga oid maʼlumotlarni toping.**

- 1) 1806-yilda mustaqil deb eʼlon qilindi;
2) 1524-yilda “Buyuk dehqonlar urushi” boshlandi; 3) 1871-yilda birinchi marta imperiya deb eʼlon qilindi;
4) 1881-yilda Shimoliy Afrikada joylashgan Tunisni bosib oldi; 5) XIX asr oxirida “Uchlar ittifoqi” tarkibida boʻlgan;
6) 1918-yilga kelib mamlakatda respublika tuzumi eʼlon qilindi.

- A) 2, 5, 6 B) 1, 4, 5 C) 2, 3, 5 D) 1, 3, 5

18. [3,2 ball]

Tarixiy voqea va uning natijasi oʻzaro **mos berilgan qatorlarni aniqlang.**

№	Voqea	Natija
1.	“Istanbul” konvensiyasi	Qizil dengizda barcha davlatlarning erkin harakatlanishiga kelishildi
2.	“Yetti yillik urush”	Hindiston va Shimoliy Amerikadagi fransuz mustamlakalari Angliyaga oʻtdi
3.	Xitoyda Yuan Shikayning prezident sifatida cheklanmagan hokimiyatga ega boʻlishi	Respublika boshqaruvi shaklining joriy etildi
4.	AQSH da fuqarolar urushi	Dehqon endi pomeshevikning ruxsatisiz oila qurish, mustaqil surʼatda shartnoma tuzish huquqiga ega boʻldi
5.	Muhammad Rahim hokimiyatga keldi	Buxoroda mangʻitlar sulolasi hukmronligi boshlandi
6.	Ikkinchi afyun urushi	Buyuk Britaniya Gongkong orolini bosib oldi
7.	Rus-yapon urushi (1904-1905)	Rossiya Koreyani Yaponiya taʼsir doirasi deb tan oldi

- A) 2, 4, 7 B) 2, 5, 7 C) 1, 3, 4 D) 3, 5, 7

19. [3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Shaxsning otasi	Shaxs	Shaxsning vorisi
a	Umarshayx Mirzo	b
Jonibek Sulton	c	d
e	f	Shayboniyxon

Ma'lumotlar:

1) Xo'ja Mahmud Sulton; 2) Shohbudog' Sulton; 3) Iskandarxon; 4) Abdullaxon II; 5) Sulton Abu Said; 6) Jahongir Mirzo; 7) Sulton Ahmad; 8) Abulxayrxon.

A) a – 5, b – 6, c – 3, d – 4, e – 8, f – 2 B) a – 5, b – 6, c – 3, d – 4, e – 8, f – 1

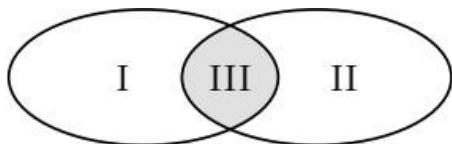
C) a – 7, b – 6, c – 3, d – 4, e – 8, f – 2 D) a – 5, b – 6, c – 4, d – 3, e – 8, f – 2

20. [3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.

XVIII asr boshlari – XIX asr ikkinchi yarmi

Eron Afg'oniston

a) Rossiya bilan 1826–1828-yillari bo'lgan urushlarda mag'lubiyatga uchradi va Kavkazga bo'lgan da'vosidan voz kechdi; b) 1747-yilda davlat tashkil topgan; c) 1857-yilda Buyuk Britaniya bilan harbiy shartnoma tuzildi; d) 1857-yili Buyuk Britaniya bilan Parij Tinchlik shartnomasi imzolandi; e) 1722-yilda urush harakatlari amalga oshirilgan; f) Rossiya bilan 1853-1856-yillarda urush olib borgan.

A) I – a,d; II – b,c; III – e

B) I – a,c; II – b,c; III – e

C) I – a,d; II – b,f; III – e

D) I – a,f; II – b,c; III – e

21. [1,3 ball]

Quyidagilardan V asrda bo'lgan voqeani aniqlang.

A) Xunnlarning Sharqdan ko'chishlari va hujumlari ko'plab varvar qabilalarini o'z yerlaridan ko'chishga majbur qilgan

B) Germanlarda mulkiy tengsizlik kuchayib, jamoalar boylar va kambag'allarga ajrala boshladi va zodogonlar, erkin kishilar va yarim ozod kishilar toifalari shakllandi

C) Rim legionlari Britaniyani tashlab Italiyaga qaytdi

D) Yevropada ikki dalali almashlab ekishga o'tildi

22. [2,2 ball]

XVI asr oxiri – XVII asr boshlarida Fransiya jadal iqtisodiy o'sish davrini boshdan kechiradi.

Quyidagi qaysi omillar bunga sabab bo'lgan?

1) qirolning soliqlarni kamaytirishi;
2) manufakturalar uchun qulay moliyaviy sharoit yaratilishi; 3) iqtisodiy sohada "amerikacha" yo'lining tanlanganligi; 4) ishlab chiqarishni rag'batlantiruvchi boj soliqlarini joriy qilinishi;
5) mustamlakalardan kelgan katta daromad;
6) texnik yangiliklarni qo'llab-quvvatlashi orqali erishildi;

A) 1, 2, 3, 6 B) 1, 2, 4, 6 C) 1, 2, 5, 6 D) 1, 3, 4, 6

23. [2,2 ball]

Quyida berilgan davlatlardan qaysilari 2008-yilda G-20 («Katta yigirmalik») obro'li klubiga a'zo bo'lgan?

1) Braziliya; 2) Meksika; 3) Chili;

4) Argentina; 5) Boliviya.

A) 1, 2, 4 B) 1, 3, 5 C) 2, 4, 5 D) 1, 2, 5

24. [1,3 ball]

Buxoro xonligida hukmdor uchun yig'iladigan maxsus soliq qanday atalgan?

A) ixrojot B) madadi lashkar

C) zobitona D) zakot

25. [1,3 ball]

Xiva xonligida mavjud bo'lgan afanak puli qanday yig'im bo'lgan?

A) xirmonlarni xatga olgani uchun amaldorga

qo'shimcha maosh uchun yig'iladigan mablag'

B) bog'lar va polizlardan olingan daromadlar uchun alohida yig'iladigan mablag'

C) xon farmonlarini e'lon qiluvchi jarchi foydasiga yig'iladigan mablag'

D) soliq haqidagi xabarni yetkazganlik uchun yig'iladigan mablag'

26. [2,2 ball]

Ikkinchi jahon urushi yillarida butun O'zbekiston mehnatkashlarining kuchlari bilan barpo etilgan **suv omborlarini aniqlang.**

- 1) Shimoliy Farg'ona; 2) Kosonsoy;
3) So'x-Shohimardon; 4) Uchqo'rg'on;
5) Rudasoy; 6) Xonbandi; 7) Yuqori Chirchiq.
A) 2, 7 **B) 2, 5** C) 6, 7 D) 2, 6

27. [2,2 ball]

O'zaro **muvofiglik saqlangan** javobni toping.

I. Yassaviya tariqati; II. Naqshbandiya tariqati;
III. Kubroviya tariqati.

a) XI asr; b) XII asr; c) XIII asr; d) XIV asr.

- 1) mashaqqatli mehnat va aziyat shariat yo'lida bo'lmog'i hamda tarkidunyochilik targ'ib etilsada, inson zoti sharif darajasida ulug'lanadi
2) xalqqa va Vatanga bo'lgan muhabbat nihoyatda kuchli bo'lib, har qanday og'ir damlarda ham omma bilan birga bo'lish, Vatanni mudofaa qilish va uning mustaqilligi uchun kurashga da'vat etiladi
3) insonlarni halol va pok bo'lishga, o'z mehnati bilan kun kechirishga, muhtojlarga xayr-ehson berishga, sofdil va kamtar bo'lishga chaqiradi

A) I – a,1; II – d,3; III – b,2

B) I – b,1; II – d,3; III – b,2

C) I – b,1; II – d,3; III – c,2

D) I – a,1; II – c,3; III – b,2

28. [1,3 ball]

Qaysi davrda **ilk bor milliy koreys universitetiga** asos solinib, unda mumtoz xitoy adabiyoti o'rgatiladi?

A) XIV asr **B) XV asr** C) XVIII asr D) XIX asr

29. [1,3 ball]

„Uchinchi Respublika“ ning illatlari, hukmron doiralarning ma'naviy buzilishi, siyosat arboblarning sotqinligi, monarxlarning fitnalari keskin, oshkora kulgi ostiga olingan **asar va uning muallifini aniqlang.**

A) „Silvester Bonnarning jinoyati“, Emil Zolya

B) „Silvester Bonnarning jinoyati“, A. Frans

C) „Rugon-Makkarlar“, Emil Zolya

D) „Rugon-Makkarlar“, A. Frans

30. [2,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I	Naoe Kinosito	a	„Olovli ustun” romani
II	Bernard Shou	b	„Olchazor bog” pyesasi
III	A. P. Chexov	c	„Kurosivo” romani
		d	„Azizim” romani
		e	“Zardusht tavallosi” romani
		f	„Qurol va inson“ romani

A) I – c, II – f, III – b B) I – a, II – f, III – b C) I – a, II – e, III – b D) I – c, II – e, III – b

31. [2,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I	R. Kirxgof	a	Samalyotlarni avtomatik boshqarishni kashf qildi
II	Charlz Bebbij	b	Metallurgiyada avtomatlashtirishni kashf qildi
III	G. Daymler	c	Elektrolit yo'li bilan aluminiiy ajratib olishni kashf qildi
		d	Plasmassa olish yo'lini aniqladi
		e	Raqamli hisoblash mashinalarini kashf qildi
		f	Benzin bilan ishlaydigan yengil dvigatellarni yaratdi

A) I – c, II – e, III – f B) I – b, II – e, III – f C) I – b, II – e, III – d D) I – b, II – d, III – f

32. [1,3 ball]

Internetning o'tmishdoshi – **ARPANET** yaratilgan yilni aniqlang.

A) 1962-yil B) 1960-yil **C) 1969-yil** D) 1957-yil

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri keyinroq sodir bo'lgan? Javob: F 34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Buyuk Britaniyaga Kipr oroli in'om etildi? Javob: B 35. [2,2 ball] Afrika mamlakatlaridan biri tarixiga oid javobni aniqlang. Javob: F	A) Germaniyada sotsialistlarga qarshi favqulodda qonun qabul qilindi B) "Berlin traktati" qabul qilindi C) Fransiya tomonidan Laos bosib olindi D) "Halol qo'llar" operatsiyasi o'tkazildi E) Yaponiya va Xitoy o'rtasida Simoneseki sulhi imzolandi F) Mobutuning diktatorlik rejimi ag'darildi
---	--

36. Saljuqiylar davlati 1038 – 1308-yillarda mavjud bo'lgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat asoschisini yozing.

Javob: a) Sulton To'g'ulbek

[1,1 ball]

b) Ushbu davlatda yer egaligiga asoslangan jamiyat uzil-kesil shakllangan davrni aniqlang va yozing.

Javob: b) XII-XIII asrlar

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

37. XIX asr oxirida Markaziy Amerikaning bir qancha davlatlari yagona davlat – Buyuk Markaziy Amerika Respublikasiga birlashdilar.

[1,5 ball]

a) Ushbu ittifoqqa kirgan davlatlarni aniqlang va yozing.

Javob: a) Gonduras, Salvador, Nikaragua

[1,7 ball]

b) Ushbu davlatlar ittifoqining tuzilishi qaysi davlatni tashvishga solganligini aniqlang va yozing.

Javob: b) AQSH

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

38. 1980-yillar – 1990-yillarning boshlari neokonservatizm g‘oyasining tantanasi davri bo‘ldi.

[1,5 ball]

a) 1994-yilgi oraliq saylovlarda qaysi partiya qaqshatqich mag‘lubiyatga uchraganligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Demokratlar partiyasi

[1,7 ball]

b) Bu davrda qaysi prezident ma‘muriyati ijtimoiy sohani o‘z siyosatining ustuvor yo‘nalishi deb e‘lon qildi?

Javob: b) B. Klinton

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

39. Germaniyada «Merkel davri» mamlakat tarixidagi muhim davr bo‘lib, unda Germaniya Yevropa Ittifoqining yetakchi davlatiga aylandi.

[1,5 ball]

a) Merkel qaysi partiya yetakchisi edi?

Javob: a) XDI xristian demokratik ittifoq

[1,7 ball]

b) 2017-yil sentabrda bo‘lib o‘tgan parlament saylovlarida A. Merkel boshchiligidagi koalitsiya qancha foiz ovoz olganligini aniqlang va yozing.

Javob: b) 33 %

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

40. IX asrning birinchi choragida Xurosonda To‘hriylar davlatiga asos solindi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlatning tugatilishi qaysi sulola nomi bilan bog‘liqligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Safforiylar

[1,1 ball]

b) Ushbu davlatning poytaxti bo‘lgan shaharlarni aniqlang va yozing.

Javob: b) Marv va Nishopur

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

41. Ilk o'rta asrlarda Sug'd va Farg'onada oliy hukmdor – «ixshid», Toxaristonda – «malikshoh», Xorazmda – «xorazmshoh», Keshda – «...(a)», Buxoroda – «xudot», Ustrushonada – «...(b)», Chochda – «tudun» deb atalgan.

Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni yozing.

[1,1 ball]

a)

Javob: a) Ixrid

[1,1 ball]

b)

Javob: b) Afshin

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

42. Bobur Mirzo 1500-yilning kuzida Samarqandga yurish boshladi va taxtni ikkinchi marta egalladi.

[1,1 ball]

a) Bu vaqtda Shayboniyxon qayerda edi?

Javob: a) Konigilda

[1,1 ball]

b) Bobur Mirzoni taxtni egallashga undagan shaxslarga kim rahbarlik qilganligini aniqlang va yozing.

Javob: b) Shayxulislom Abulmakorim

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

43. 1865-yilda Toshkent oqsoqollardan 9 nafari M. Chernyayev bilan shaharni «ixtiyoriy ravishda topshirish» to'g'risidagi sulhni imzolashga majbur bo'lishdi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Qo'qon xonligida hukmronlik qilgan xon nomini yozing.

Javob: a) Xudoyorxon

[1,1 ball]

b) Ushbu shartnomani imzolashdan bosh tortgan shaxslarni aniqlang va yozing.

Javob: b) Solihbek dodxoh, Abulqosim eshon, Hakimxo'ja

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

44. Ushbu matnni o'qing va shu asosda berilgan topshiriqlarni bajaring.

Sovet hukumati bu jarayonni o'tkazishdan quyidagi maqsadlarni ko'zlagan edi: **birinchidan**, o'zbek xalqining tarixan tarkib topgan milliy axloqiy sharqona an'ana va qadriyatlarini yo'qotish va ma'naviyatimizga zarba berish; **ikkinchidan**, «xotin-qizlarni ozod qilish» bahonasida sanoat korxonalari, kolxoz va sovxozlarda arzongarovda ishlaydigan qo'shimcha ishchi kuchlari sifatida ulardan foydalanish edi.

[1,1 ball]

a) Harakatning sovet davridagi rasmiy nomini yozing.

Javob: a) "Hujum harakati"

[1,1 ball]

b) Ushbu harakat eng faol o'tkazilgan yillarni aniqlang va yozing.

Javob: b) 1927-1928-yillar

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

45. XIV asrning birinchi yarmida Chig'atoy ulusida mo'g'ullarning o'troqlikka o'tish jarayoni kuchayib, ularning ijtimoiy hayotida jiddiy o'zgarishlar sodir bo'la boshlaydi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda ma'muriy va pul islohoti o'tkazgan hukmdorni aniqlang va yozing.

Javob: a) Kebekxon

[1,1 ball]

b) Ushbu hukmdor tomonidan joriy qilingan tangalar qaysi shaharlarda zarb qilinganligini aniqlang va yozing. (1 ta shahar nomini yozing)

Javob: b) Buxoro va Samarqand

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

MILLIY SERTIFIKAT – VI

1. [1,3 ball]

O'zbekiston hududida mil. avv. VII-VI asrlarda qadimgi shaharlar rivojlanishi **qaysi tarixiy jarayon bilan bog'liq edi?**

A) O'rta Osiyo hududlarining Ahamoniylar tomonidan bosib olinishi

B) O'rta Osiyoda mazkur davrda hunarmandchilik va savdning rivojlanishi

C) Buyuk Ipak yo'lining o'lka hududidan o'tishi

D) Antik davlatlarning shakllanishi va ellinistik madaniyatning yuzaga kelishi

2. [2,2 ball]

Filipp II tomonidan Yunoniston bosib olinishining yunon shahar-davlatlari uchun **muhim ahamiyatga ega bo'lgan jihatini aniqlang.**

A) Xeroniya ostonasidagi jangda makedonlar forslar ustidan g'alaba qozondi

B) barcha yunon shahar-davlatlari makedonlarga qarshi yagona ittifoqqa birlashdi

C) yunon shahar-davlatlari o'rtasidagi o'zaro urushlar va nizolarga barham berdi

D) Filipp II Makedoniya va Yunonistonning podshosi deb e'lon qilindi

3. [1,3 ball]

Butun XVII asrlarda Eronda **hukmronlik qilgan sulolani aniqlang.**

A) Safaviylar

B) Kojarlar

C) Zendlar

D) Durroniylar

4. [3,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.**

1) Braziliyada qabul qilingan "Oltin qonun"ga ko'ra barcha qullar ozod qilindi;

2) Birinchi afyun urushi boshlandi;

3) Germaniyada ikkinchi imperiya konstitutsiyasi qabul qilindi;

4) "To'rtlar ittifoqi" vujudga keldi;

5) Qrim urushi tugadi;

6) Hindiston Milliy Kongressi partiyasi tashkil topdi

A) 2, 5, 3, 6, 1, 4

B) 5, 2, 3, 6, 1, 4

C) 2, 3, 5, 6, 1, 4

D) 5, 4, 3, 6, 2, 1

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I. Delimitatsiya	a) Ma'lum bir xarajatlarni qoplash uchun iqtisodiyotning bir subyekt tomonidan ikkinchisiga qaytarib bermaslik sharti bilan pul mablag'iberilishi
II. Skrining	b) Ikki yoki bir necha davlat boshliqlarining muhim xalqaro masalalar bo'yicha uchrashuvi
III. Dotatsiya	c) Vakolatli davlat organiga saylangan kishi
IV. Deputat	d) Davlat chegaralarini tuzilgan shartnomaga muvofiq tavsiflash va xaritalashtirish asosida belgilash
	e) Chegaralararo, bir necha davlat hududidan o'tuvchi. Daryolar va yo'llarga nisbatan qo'llaniladi
	f) Maxsus usullar yordamida kasalliklarni erta va tez aniqlash uchun aholini ommaviy tekshirish

A) I-e, II-f, III-a, IV-c

B) I-d, II-f, III-b, IV-c

C) I-b, II-a, III-f, IV-e

D) I-d, II-f, III-a, IV-c

6.

[3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

	a) Amerikadagi oq tanli aholiga mansub kishilar bilan hindular o'rtasidagi nikohdan tug'ilgan avlod
I. Konsentratsiya	b) Biror narsaning muayyan bir joyda to'planishi
II. Dominion	c) Davlat korxonalari, mulkini muayyan muddatga chet el kapitaliga berish haqidagi kelishuv shartnoma
III. Mulat	d) O'z-o'zini boshqaradigan qaram yer, o'lka
IV. Konsessiya	e) Mahalliy o'z-o'zini boshqaruv organi
	f) Oq tanli va qora tanli kishilar o'rtasidagi nikohdan tug'ilgan avlod

A) I-b, II-e, III-a, IV-c B) I-c, II-d, III-f, IV-b **C) I-b, II-d, III-f, IV-c** D) I-b, II-d, III-a, IV-c

7. Tarixiy shaxsni aniqlang.

[2,2 ball]

"XX asrda yashab o'tgan atoqli davlat, siyosat va jamoat arbobi hamda mashhur yozuvchi bo'lgan. 1950-1959-yillarda O'zbekiston SSR Oliy Soveti Prezidiumining raisi sifatidan o'zidan yaxshi taassurot qoldirdi. 1966-yildagi Toshkentdagi zil-ziladan so'ng Toshkentni qayta tishlash ishlariga ko'p kuch-quvvat va g'ayratini sarfladi. Toshkent metropolitining qurilishi uning tashabbusi bilan boshlanga".

A) Islom Karimov B) Rafiq Nishonov
C) Sharof Rashidov D) Sobir Kamolov

8. Tarixiy shaxsni aniqlang.

[2,2 ball]

"1905-yilda Tunminxay degan siyosiy tashkilot tuzdi. Tashkilot uning rahbarligida qabul qilgan dasturda Sin monarxiyasini ag'darish, Respublika ta'sis etish, yerga egalik huquqini tenglashtirish va mustaqillikni tiklash ko'zda tutilgan edi. U ijtimoiy-iqtisodiy jihatdan sust taraqqiy etgan Xitoyda yerga egalik huquqini tenglashtirish yo'li bilan ijtimoiy adolatli tuzum yaratish mumkin, degan fikrda edi."

A) Chan Kayshi B) Mao Szedun
 C) Yuan Shikay **D) Sun Yat Sen**

9. Tarixiy davlatni aniqlang.

[2,2 ball]

"XIX asrda bu davlat kuchli milliy armiyaga, markaziy davlat apparatiga va yagona soliq tizimiga ega emasdi. **Qojarlar** davrida mamlakat ichkarisidagi islohotlarga diniy mutaasiblik va unga asoslangan davlat tuzumi, ijtimoiy institutlarning kam taraqqiy etganligi xalaqit berayotgan edi. Pirovardida, davlat kuchli mamlakatlarning yarimmustamlakasiga aylantirildi.."

A) Efiopiya B) Xitoy
 C) Yaponiya **D) Eron**

10.

[2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlar qaysi tarixiy davlat haqida ekanligini aniqlang.

"Ushbu davlatga VI asr o'rtalarida asos solingan. O'z faoliyati davrida Eftallar davlati bilan urushlar olib borgan hamda mag'lub eta olgan. VI asrning ikkinchi yarimidan boshlab Amudaryoning o'ng sohillaridan boshlab Kaspiy dengizgacha cho'zilgan yerlar ushbu davlat tasarrufiga o'tadi. Mustahkam markazlashgan davlat emasligi va yana bir necha omillar sabab VI asr 80-yillari oxirlarida ikki qismga bo'linib ketgan".

A) Kidariylar davlati **B) Turk xoqonligi**
 C) Sosoniylar davlati D) Eftallar davlati

11. [3,2 ball]

Ma'lumki, 1556-yil Navro'z Ahmadxon vafot etgach, Abdullaxon II darhol Karmana va Shahrisabzda o'z hukmronligini tikladi. Muhammad Islom ko'magi bilan Buxoro taxtini egalladi va poytaxt maqomini qayta tikladi. Markaziy hokimiyatga bo'ysunishni istamagan qator viloyatlarni qilich kuchi bilan bo'ysundirdi.

Quyida keltirilganlardan **Abdullaxon II tomonidan qilich kuchi bilan bo'ysundirilgan hududlarni aniqlang.**

1) Samarqand; 2) Andijon; 3) Turkiston; 4) Sayram; 5) Xorazm; 6) Maymana; 7) Miyonqol; 8) Farg'ona; 9) Nishopur; 10) Toshkent.

- A) 1, 3, 4, 8, 10 B) 1, 3, 5, 6, 10
C) 2, 3, 4, 5, 6 D) 2, 3, 5, 8, 9

12. [1,3 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlardan qaysi biri **XVIII asr O'rta Osiyo davlatlari tarixi uchun xos?**

A) Xiva noibi Shohniyozi o'ziga tobe bo'lgan butun xalq bilan birga Rossiya qarmog'iga olishini so'rab Pyotr I huzuriga elchi yuboradi

B) Samarqand Registon ansamblining hozirgi qiyofasi shakllantirildi
C) Daxmayi Shohon maqbarasi bunyod etildi
D) Buxoro xonligi markazlashgan ulkan davlatga aylandi

13. [3,2 ball]

1919-yil mart oyida Turkiston Kommunistik partiyasining II konferensiyasida tashkil etilgan **RKP (b) o'lka musulmonlar byurosi (Musbyuro) tarkibiga kiritilgan shaxslarni aniqlang.**

1) Turor Risqulov; 2) M. Tinishboyev;
3) N. Xo'jayev; 4) Mustafo Cho'qay;
5) A. Muhiddinov; 6) Yurug'li Agayev;
7) Yu. Aliyev;

- A) 2, 3, 5, 8 B) 1, 3, 5, 7
C) 1, 4, 6, 8 D) 2, 4, 6, 7

14. [1,3 ball]

Quyidagi qaysi hujjat asosida O'zbekistonda **Prezidentlik hokimiyati bilan Ministrlar Sovetining ijroiya boshqaruv hokimiyati qo'shib yuborilgan. O'zbekiston SSR Ministrlar Soveti O'zbekiston SSR Prezidenti huzuridagi Vazirlar Mahkamasiga aylantirildi?**

A) O'zbekiston SSRning Mustaqillik Deklaratsiyasi

B) O'zbekiston Respublikasining Davlat mustaqilligi asoslari to'g'risidagi qonun

C) O'zbekiston Respublikasining Davlat mustaqilligi to'g'risidagi Oliy Kengash Bayonoti

D) **"O'zbekiston SSRda ijroiya va boshqaruv hokimiyatining tuzilishini takomillashtirish hamda O'zbekiston SSR Konstitutsiyasi (Asosiy Qonuni, 1978-yil qabul qilingan)ga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida**

15. [2,2 ball]

Mustaqil O'zbekiston tarixi bilan bog'liq **to'g'ri berilgan ma'lumotlarni aniqlang.**

1) 2017-yilda Prezident farmoniga muvofiq mamlakatimizdagi barcha harbiy akademik litseylarga "Temurbeklar maktabi" nomi berildi;
2) 1994-yil Davlat test markazi tashkil etilib, shu yildan boshlab oliy ta'lim muassasalariga test orqali qabul joriy etildi;
3) Mitropolit Vladimir "Buyuk xizmatlari uchun" ordeni bilan taqdirlandi;
4) O'zbekistonda 138 ta milliy-madaniy markazlar mavjuddir. Shulardan ruslarning "Maslennitsa", uyg'urlarning "Soller" bayramlari o'tkazilib kelinmoqda;
5) 2013-yilda "Jizzax" maxsus industrial zonasi barpo etish to'g'risida prezident farmoni qabul qilingan;
6) O'zbekiston "Adolat" sotsial-demokratik partiyasi o'rta sinf va ehtiyojmand aholi tabaqasiga tayanadi, ularning siyosiy va ijtimoiy irodalarini ifodalashga intiladi
7) Xalq deputatlari viloyat va Toshkent shahar Kengashlariga 60 tadan ko'p bo'lmagan, tuman va shahar Kengashlariga esa 30 tadan bo'lmagan deputatlar 4 yil muddatga saylanadi.

- A) 1, 2, 5, 6 B) 2, 3, 5, 6
C) 2, 4, 5, 7 D) 1, 4, 6, 7

16. [2,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqealar (ma'lumotlar) **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda ko'rsatilgan javobni toping.**

1) Toshkentda "Vabo isyoni" bo'lib o'tdi;
2) fransuz muhandisi Eyfel o'sha davrda g'oyatda katta – faqat metallan yasalgan, balandligi 300 metr bo'lgan minora qurildi;
3) Saljuqiylar davlati tashkil topdi;
4) Safforiylar davlati tugatildi;
5) Olimpiada o'yinlari qayta tiklandi;
6) Rapallo shartnomasi imzolandi.

- A) 3, 4, 2, 5, 1, 6 B) 2, 3, 4, 6, 5, 1
C) 4, 2, 1, 3, 5, 6 D) 4, 3, 2, 1, 5, 6

17. [2,2 ball]

Xaritada yulduzcha ostida berilgan davlat (hudud) tarixiga oid ma'lumotlarni toping.

- 1) 1614-yilda xristian dinini taqiqlovchi qonun chiqadi;
- 2) XVI asrda "Haq ish uchun" deb nomlangan partizan guruhlar tuzildi;
- 3) 1785-yilda "Qonunlarning buyuk to'plami" deb nomlangan hujjat qabul qilinadi;
- 4) XVII asrda kabuki teatri paydo bo'ldi;
- 5) XVI-XVIII asrlarda Xitoyning peyzaj usuli ta'sirida "tog' va suvni tasvirlash" janri rivojlandi;
- 6) "100 moddali Farmon" deb ataluvchi qonunlar to'plami qabul qilindi.

A) 2, 4, 5 B) 1, 4, 6 **C) 2, 3, 5** D) 1, 5, 6

18. [2,2 ball]

Tarixiy voqea va uning natijasi o'zaro mos berilgan qatorlarni aniqlang.

№	Voqea	Natija
1.	XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Belgiya qiroli Kongo ilmiy o'rganish assotsiyasini tuzdi	Kongoning bir qismi Belgiya mustamlakasiga aylandi
2.	1855-yil ingliz-afg'on do'stlik shartnomasi imzolandi	Buyuk Britaniya uchun Afg'onistonni vassal davlatga aylantirish yo'lidagi birinchi qadam bo'ldi
3.	Buxoro taxtiga Samarqand hokimi Boqi Muhammadning kelishi	Buxoro xonligida Ashtarxoniylar sulolasi hukmronligi boshlandi
4.	1453-yilning mayida Konstantinopol turklar tomonidan olinadi	Milodiy 395-yilda shakllangan Vizantiya (Sharqiy Rim imperiyasi) faoliyati amalda yakunlandi
5.	Fransiya Birinchi Respublika davrida Konvent Lyudovik XVI ni qatl etish to'g'risida qaror e'lon qildi	Fransiya sobiq qiroli Lyudovik XVI 1793-yil qatl qilinganidan so'ng, Angliya va Ispaniya Fransiya demokratiyasini qo'llab-quvvatlaydi
6.	Mil.avv III – II asrlarda Puni urushlari bo'lib o'tdi	Rim O'rtayer dengizida hukmronlik qilish uchun o'zining so'nggi dushmanini mag'lub etdi
7.	Aleksandr II 1861-yil 19-fevralda "Krepostnoy huquqini bekor qilish" to'g'risida qonun qabul qildi.	Rossiya imperiyasida krepostnoy huquqi yemirila boshlaydi

A) 1, 2, 3, 5, 7 B) 1, 3, 4, 5, 6 C) 2, 4, 5, 6, 7 **D) 1, 3, 4, 6, 7**

19. [3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	Movarounnahrda siyosiy boshqaruv arab xalifaligi siyosiy tizimiga moslashtirildi	b
c	d	Avstriya-Vengriya imperiyasi tashkil topdi
XV asr	e	f
g	Yunon-Baqtriya davlati Yuechjilar tomonidan bosib olindi	h
i	j	"O'ttiz yillik" bo'lib o'tdi
XII	k	l

Ma'lumotlar: 1) Xorazmni Saljuqiylar davlatiga qaramlik davri boshlandi; 2) mil.avv II asr ;

3) Eron tarixida Qojarlar sulolasi hukmronligi boshlandi; 4) VIII asr; 5) Choson iqtisodiy va madaniy jihatdan yuuksaldi; 6) Xudoyberdi Avazmuhammad tomonidan "Dili G'aroyib" asari yozildi; 7) XIX asr; 8) Karfagen Rim tomonidan butunlay vayronaga aylantirildi; 9) XX asr; 10) Xristianlik dini ikki oqimga bo'linib ketdi; 11) Fransiyada soliqlarning bir qismi pul shaklida olindigan bo'ldi ; 12) XVIII asr; 13) Shohruxmirzo Ray viloyatida vafot etdi; 14) G'aznaviylar davlati tugatildi; 15) XVII asr; 16) Yangi Urganch shahriga asos solindi; 17) Xitoyda Tan sulolasi hukmronligining boshlanishi; 18) Silla qirolligining oltin davri boshlandi; 19) Amir Temur Hindistonga harbiy yurish qilib, Dehlini zabt etdi

A) a-4, b-5, c-9, d-16, e-1, f-18, g-2, h-8, i-12, j-6, k-14, l-3

B) a-4, b-18, c-7, d-6, e-13, f-5, g-2, h-8, i-15, j-16, k-14, l-11

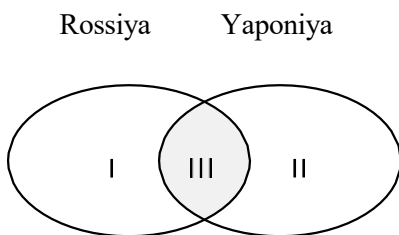
C) a-4, b-8, c-12, d-16, e-1, f-17, g-2, h-5, i-15, j-6, k-10, l-3

D) a-7, b-18, c-15, d-16, e-5, f-19, g-4, h-3, i-12, j-6, k-6, l-11

20. [3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan **TO'G'RI javobni toping.**

XIX asr II yarmi – XX asr boshlari

a) 1905-yilning 23-avgustida tinchlik shartnomasini imzolagan ; b) Amurbo'yi va Primo'rye o'lkasini bosib olgan; c) Xitoy mulklaridan foydalanishga urinishi AQSH va Buyuk Britaniya bilan munosabatlarini yomonlashuviga olib keldi; d) kapitalizm taraqqiyoti dehqonlarning yerdan ajralishi bilan birgalikda kechdi; e) Universitetlarda huquq fakultitetlari yopib qo'yildi; f) neft qazib chiqarish bo'yicha AQSHni ham ortda qoldirib, dunyoda birinchi o'ringa chiqdi; h) hokimiyat burjuaziya qo'lida bo'lmay, balki zamindor-burjuaziya tabaqalari ittifoqi qo'lida edi; g) mehnatkashlarning tinch namoyishining o'qqa tutilishi tarixga "Qonli yakshanba" nomi bilan kirdi; i) kapitalizm feodal-monarxiya qoldiqlari bilan chirmashib ketdi; j) "Fiat" aksiyadorlik jamiyati kimyo, rezina, mashinasozlik mahsulotlari ishlab chiqarish bo'yicha tezda ustunlikni qo'lga kiritdi.

- A) I-b, f, g; II-c, d, h; III-a, i
 B) I-a, b, g; II-d, j, h; III-i
 C) I-e, g, j; II-c, f, h; III-a, i
 D) I-b, g, h; II-c, f, d; III-a

21. [1,3ball]

O'rta asrlarda 90 ta shaharni birlashtirgan Shvabiya ittifoqini qaysi davlat hududidagi shaharlar tashkil qilgan?

- A) Italiya B) Germaniya
 C) Fransiya D) Angliya

22. [2,2 ball]

Fransiya Uchinchi Respublikasi davridagi Parij Kommunasi qator tub ijtimoiy-iqtisodiy tadbirlarni amalga oshirdi. Quyidagilardan qaysi islohot Parij Kommunasi davrida **amalga OSHIRILMAGAN?**
 1) majburiy va bepul ta'lim joriy qilindi; 2) davlat xazinasini, banklarni to'la o'z qo'lga oldi; 3) egalari tashlab ketgan korxonalar, shu korxona ishchilariga topshirildi; 4) ishsizlarni ish bilan ta'minlash idorasini tuzdi; 5) ishlab chiqarish ustidan nazorat o'rnatilgan bo'lmadi.

- A) 1, 5 B) 1, 2 C) 2, 5 D) 3, 4

23. [2,2 ball]

Quyida berilgan davlatlardan qaysilar XX asrning ikkinchi yarmi – XXI asrning boshlarida jadal modernizatsiyalashni amalga oshirgan, **"yangi industrial davlatlar" qatoriga kiradi.**

- 1) Singapur; 2) Malayziya; 3) Tailand; 4) Gongkong; 5) Indoneziya; 6) Janubiy Koreya; 7) Tayvan
 A) 1, 3, 5, 6 B) 2, 4, 5, 7
 C) 2, 3, 6, 7 D) 1, 4, 6, 7

24. [1,3 ball]

Qoraqalpqlarda ruhoniylar foydasiga yig'iladigan maxsus **soliq qanday atalgan?**

- A) dorug'ayi muzd B) zakot
 C) ushr D) qozon puli

25. [1,3 ball]

Buxoro amirligida mavjud bo'lgan tanobona **solig'ining miqdori qanday belgilangan?**

- A) dehqonlarga berilgan yerning holatiga qarab, lalmikol yerlardan 30% hajmda belgilangan
 B) qirq bosh qoramol uchun pul hisobida 9 so'm
 C) ekinzorning bozorga uzoq-yaqinligiga qarab
 D) yetishtirgan hosil yoki mahsulotning o'ttizdan bir hajmida

26. [2,2 ball]

XX asrda respublikamizga SSSR tarkibiga kiruvchi qaysi shaharlardan 31 ta oliy o'quv yurti va 7 ta harbiy akademiya **evakuatsiya qilingan?**

- 1) Moskva; 2) Voronej; 3) Brest-Litvosk;
 4) Kaliningrad; 5) Krasnogvardeysk; 6) Minsk;
 7) Kiyev.
 A) 2, 4, 5, 6 B) 1, 2, 6, 7
 C) 2, 3, 4, 5 D) 1, 5, 6, 7

27. [2,2 ball]

O'zaro muvofiqlik saqlangan javobni toping.

- I. Qadimgi Yunoniston; II. Qadimgi Hindiston
III. Mesopotamiya; IV. Qadimgi Misr;
a) Apollon; b) Tot; c) Braxma; d) Ea;
1) oliy xudo xudosi; 2) suv xudosi; 3) donishmandlik xudosi; 4) yorug'lik, musiqa, she'riyat xudosi.
A) I-a-2; II-c-1; III-a-3; IV-b-4
B) I-a-4; II-c-1; III-d-2; IV-b-3
C) I-c-1; II-d-2; III-b-4; IV-a-3
D) I-a-4; II-a-3; III-b-4; IV-c-2

28. [1,3 ball]

Quyidagilardan Turkistonda birinchi o'zbek milliy teatriga asos solgan shaxni qnialang.

- A) Mannon Uyg'ur
B) Abdulla Avloniy
C) Mahmudxo'ja Behbudiy
D) Hamza Hakimzoda Niyoziy

29. [1,3 ball]

Dunyo yaratilishidan to 1523-yilgacha bo'lgan O'rta Osiyo, Yaqin va O'rta Sharq mamlakatlarida bo'lib o'tgan ijtimoiy-siyosiy voqealar keng bayon etilgan **asar nomi va uning muallifini aniqlang.**

- A) "Habib us-Siyar", Xondamir
B) "Ravzat us-safo" Muhammad Xovandshoh ibn Mahmud
C) "Al-Komil fit-tarix", Ibn al-Asir
D) "Firdavs ul-iqbol", Shermuhammad Munis

30. [3,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

1. Mahmud Koshg'ariy	a) "Hikmat"
2. Yusuf Hos Xojib	c) "Qutadg'u bilig"
	"Dahshatli yil", "Xo'rlanganlar", "To'qson" adolatsizlikka qarshi
3. B. Naqshband	d) "Chaynabiyil", "Dil ulohi"
	e) "Devon-u lug'otit turk"

A) 1-a, 2-d, 3-b B) 1-a, 2-d, 3-e **C) 1-e, 2-c, 3-d** D) 1-e, 2-c, 3-b

31. [3,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

I. Ch. Darwin	a) Evolutsiya nazariyasi asoschisi
	b) Bo'g'ma tug'diruvchi mikrobn aniqqladi
II. F. Lesh	c) ichterlama kasalligini keltirib chiqaruvchi batsillani kashf qildi
	d) Amyoba dizenteriyasi tug'diruvchi mikrobn aniqqladi
III. Mendel	e) Irsiyat qonunlari kashfiyoti – genetika fani asoschisi

A) I-a, II-d, III-e B) I-a, II-d, III-t C) I-a, II-c, III-e D) I-a, II-c, III-b

32. [1,3 ball]

"EKSP0-70" ko`rgazmasi **qaysi shaharda muvaffaqiyatli namoyish qilingan?**

A) Tokio B) Vashingtong
C) Nyu-Yorkda D) Parijda

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri eng avval sodir bo'lgan? Javob: A	A) Vena kongressi bo'lib o'tdi
34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Elzas va Lotaringiya hududlari Germaniyaga o'tkazilgan? Javob: C	B) "Sayudis" ("Harakat") tashkiloti tuzildi C) Frankfurt shahrida Fransiya-Germaniya o'rtasida sulh shartnomasi imzolandi
35. [2,2 ball] Kavkazorti davlatlari tarixida yuz bergan voqeani aniqlang. Javob: D	D) "Atirgullar" inqilobidan so'ng, "yangi demokratlar" hokimiyatga keldi E) V Osiyo o'yinlari o'tkazildi F) "Myunxen" kelishuvi imzolandi

36. Usmonlilar davlati 1299-1922-yillarda mavjud bo'lgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat asoschisini yozing.

Javob: a) Usmon I

[1,1 ball]

b) Ushbu davlat tarkibiga Shimoliy Afrika mamlakatlaridan qaysi biri 1551-yilda qo'shib olingan?

Javob: b) Liviya

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

37. XIX asrda "Ikkinchi afyun urush" bo'lib o'tdi .

[1,5 ball]

a) Bu urush qaysi yillarda bo'lib o'tganligini aniqlang va uni yozing.

Javob: a) 1856 – 1860-yillar

[1,7 ball]

a) Ushbu urush natijasida Xitoy qonuni va sudiga bo'ysunishdan ozod etilgan fuqarolar qaysi davlat fuqarolari ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: b) ingliz va fransuz

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

38. 1930-yillarda Lotin Amerikasining bir necha davlatlarida **burjua inqilobi** yuz berdi.

[1,5 ball]

a) Burjua inqilobi natijasida "qahva oligarxiyasi" ag'darib tashlangan davlatni aniqlang va yozing.

Javob: a) Braziliya

[1,7 ball]

b) Ushbu inqiloblarga sabab bo'lgan xalqaro omilni aniqlang va yozing

Javob: b) 1929 – 1933-yillardagi jahon iqtisodiy inqirozi

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

39. XX asr ikkinchi yarimida neokonservativ modernizatsiyalashning ziddiyatli natijalari Chilidagi umumiy siyosiy muhitga ta'sir ko'rsatadi.

[1,5 ball]

a) 1989-yil Chilida bo'lib o'tgan prezidentlik saylovlarida g'olib chiqqan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: a) P. Eylvin

[1,7 ball]

b) Ushbu saylovda g'alaba qozongan shaxs qaysi partiya yetakchisi bo'lgan?

Javob: b) Xristian-demokratik partiya

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

40. IX asr oxiri va X asr boshlarida O'g'uzlar davlatiga asos solindi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlatning poytaxti bo'lgan shaharni aniqlang va yozing.

Javob: a) Sirdaryo quyi oqimidagi Yangikent shahri

[1,1 ball]

a) Ushbu davlatga X asrning birinchi choragida qaysi qaysi qabila zarba beradi va ular ikkiga bo'linib ketadi?

Javob: b) qipchoqlar

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

41. IX-XII asrlarda Movarounnahr va Xurosonda ilm-fan taraqqiy etib "Sharq renessansi" yuz berdi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda ijod qilgan qaysi alloma "Musulmonlarning e'tiqodini tuzatuvchi degan nomga sazovor bo'lgan?"

Javob: a) Abu Mansur al-Moturidiy

b) Ushbu davrda Bag'odda tashkil qilingan "Bayt ul-hikma"da qaysi allomalar faoliyat olib borgan? (1 ta alloma nomini yozing)

[1,1 ball]

Javob: b) Ahmad al-Farg'oniy

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

42. XVI asrda Shayboniylar hukm surgan davrda Buxoro xonligining tashqi siyosiy nufuzi ancha mustahkamlanadi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Buxoro va Eron manfaatlari to'qnashgan hududni aniqlang va yozing.

Javob: a) Xuroson

[1,1 ball]

b) Hindiston hukmdori Akbarshohga elchi yuborib Eronni o'zaro taqsimlab olishni taklif qilgan shayboniy hukmdorni aniqlang va yozing.

Javob: b) Abdullaxon II

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

43. 1875-yil 22-sentabrda Qo'qon-Rossiya o'rtasida shartnoma imzolandi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Qo'qonda kim boshchiligida qo'zg'olon davom etayotgan edi?

Javob: a) Mulla Is'hoq Mullo Hasan o'g'li

[1,1 ball]

b) Ushbu shartnoma natijasida qaysi hududlar Rossiya ixtiyoriga o'tganligi belgilangan.

Javob: b) Namangan va Chust

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

44. Sovet hokimiyati davrida O'zbek xotin-qizlarini ozodlikka chiqarish bahonasi bilan sanoat korxonalarini, kolxoz va sovxozlarda arzon-garovda ishlaydigan qo'shimcha ishchi kuchlarini vujudga keltirish uchun mahalliy xotin-qizlar ishtirokida 1927-1928-yillarda ommaviy mitinglar uyushtiriladi.

[1,1 ball]

a) Ushbu harakatga qanday nom berilgan.

Javob: a) "Hujum harakati"

[1,1 ball]

b) Ushbu harakatning natijasi o'laroq XX asr 30-yillarida ayollar orasidan turli soha mutaxassislari yetishib chiqa boshladi. O'sha yillarda yetishib chiqqan iste'dodli ayollarga misol yozing. (1 ta misol keltiring)

Javob: b) Tojixon Shodiyeva, Halima Nosirova

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

45. XVI-XIX asrlar Hindistonda Boburiylar sulolasi hukmronlik qilgan

[1,1 ball]

a) Ushbu davlatda yagona savdo solig'ini joriy etib, xolisa va jogirdorlar yerlaridan teng miqdorda soliq undirishni ta'minlab bergan hukmdorni aniqlang va yozing.

Javob: a) Akbarshoh

[1,1 ball]

b) Ushbu sulola davrida Hindistonda bunyod etilgan me'moriy inshootlarning eng mashhurini aniqlang va yozing

Javob: b) "Tojmahal"

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

1. [1,3 ball]

Qadimgi Qang' davlatida iqtisodiyotning gullab-yashnashiga imkon yaratgan omilni aniqlang.?

- A) Hunarmandchilik va savdoning rivojlanishi
- B) Ko'chamchi qabilalar bilan savdo aloqalari
- C) Buyuk Ipak yo'lining shimoliy tarmog'i o'lka hududidan o'tishi**
- D) Kumush va mis tangalar zarb qilinib muomalaga chiqarilishi

2. [2,2 ball]

Yunon-makedonlar bosqinchilik yurishlarining O'rta Osiyo xalqlari uchun **muhim ahamiyatga ega bo'lgan jihatini aniqlang.**

- A) Spitamanning yunon-makedonlar bilan jangda mag'lub bo'lishi
- B) Butun O'rta Osiyo mintaqasining Makedoniya tarkibiga qo'shib olinishi
- C) G'arb va Sharq o'rtasida madaniy munosabatlarning kengayishi**
- D) O'rta Osiyo hududida dastlabki tanga pullar tarqalishi

3. [1,3 ball]

IX asr oxirida **Xurosonda qaysi sulola hukmronlik qilayotgan edi.**

- A) Somoniylar
- B) Tohiriylar
- C) G'aznaviylar
- D) Safforiylar**

4. [3,2 ball]

Quyidagi tarixiy voqea (ma'lumot) larning **xronologik ketma-ketligi TO'G'RI ko'rsatilgan javobni aniqlang.**

- 1) Turkiya (Usmonli davlati)da konstitutsiya e'lon qilindi. Unga ko'ra, mamlakatda ikki palatali parlament joriy etildi;
- 2) Turkiston general-gubernatorligida "Davlat tartiboti va jamoat osoyishtaligini qo'riqlashga qaratilgan chora-tadbirlar to'g'risidagi Nizom" e'lon qilindi;
- 3) Orenburgdan Toshkentga qadar temiryo'l qurildi;
- 4) Sudanda mustaqil mahdiylar davlati tuzildi;
- 5) Mingtepada (hozirgi Marhamat tumani) mustamlakachilarning siyosiy va iqtisodiy zulmiga qarshi Yetimxon boshchiligida qo'zg'olon ko'tarildi;
- 6) Toshkentda "Vabo isyoni" deb nom olgan qo'zg'olon boshlandi.

- A) 1, 5, 2, 4, 6, 3**
- B) 4, 6, 3, 1, 5, 2
- C) 2, 4, 6, 3, 1, 5
- D) 5, 2, 4, 1, 6, 3

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

I Direktiva	a yuqori tashkilotning unga bo'ysunuvchi tashkilotlarga beradigan ko'rsatmasi, bajarilishi lozim bo'lgan hujjat;
II Liberalizm	b qarorlar qabul qilish bo'yicha vakolat va majburiyatlarni markazdan boshqa tashkilotlarga o'tkazish;
III Manifest	c hukumatning juda muhim voqea munosabati bilan xalqqa qilgan yozma murojaati;
IV Detsentralizatsiya	d biron bir davlatning xalqaro muammolarni hal qilishda ishtirok etishdan bosh tortish siyosati;
	e parlamentarizm, demokratik erkinliklar va xususiy tadbirkorlik tarafdorlarini birlashtirgan ijtimoiy-siyosiy oqim;
	f suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish jarayoni

A) 1-b, 2-d, 3-c, 4-f **B) 1-a, 2-e, 3-c, 4-b** C) 1-a, 2-d, 3-f, 4-b D) 1-d, 2-e, 3-b, 4-f

6. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I. Trest	a) o'zga davlat hududini bosib olish, o'z hukmronligini o'rnatish maqsadida shu davlat ichki ishlariga zo'rlik bilan aralashish
II. Anarxizm	b) alohida bir shaxsning xohish-irodasinagina tan olib, har qanday hokimiyat va davlat tuzumini rad etuvchi ta'limot
III. Ekspansiya	c) ishlab chiqarish va savdoni o'zlaricha emas, markaziy boshqaruv qarori asosida olib boradigan korxonalar birlashmasi
IV. Eksploatatsiya	d) mulkdorlarning boshqalar mehnati mhsulini o'zlashtirib olishi
	e) bir turdagi mahsulotlar ishlab chiqaradigan korxonalar birlashmasi
	f) mustamlakachi davlatlarning o'zgalar hududini va bozorlarini, xomashyo manbalarini bosib olishga, siyosiy va iqtisodiy ta'sir doiralarini kengaytirishga qaratilgan siyosatlar

A) I-e, II-b, III-a, IV-d B) I-c, II-b, III-f, IV-a C) I-c, II-b, III-f, IV-d D) I-e, II-a, III-a, IV-d

7. Tarixiy shaxsni aniqlang.

[2,2 ball]

"Qishloq ruhoniysi ni mahalliy aholi sevar edi. U hindular tilini bilardi. 1810-yil dehqonlarning kambag'al tabaqasiga mansub bo'lgan hindular bilan tortib olingan yerlar uchun kurash boshlashga qaror qildi. Quldorlarga o'z qullarini 10 kunlik muddatda ozod qilishni buyurdi. Ispanlarga qarshi qo'zgolonda asir tushib otib o'ldirildi".

A) Xose Morelos **B) Migel Idalgo**
C) Simon Bolivar D) Xose San-Martin

8. Tarixiy shaxsni aniqlang.

[2,2 ball]

"U 1991-yil mamlakat Prezidenti etib saylandi, sakkiz oylik prezidentlik davrida mamlakat elitasi, ziyolilar bilan munosabatlar buzuldi, millatlararo munosabatlar keskinlashib ketdi, gruzin-abxaz mojarosi jiddiylashd, poytaxtda jangler boshlanib ketdi."

A) Zviad Gamsaxurdiya B) Ayaz Mutalibov
C) Mixail Saakashvili D) Serj Sargsyan

9. Tarixiy davlatni aniqlang.

[2,2 ball]

"Dastlab Gana va Malining shimoli-sharqida qabila sifatida yashagan qabilalar tomonidan asos solinadi. 1-ming yillik boshida davlat birlashma sifatida tashkil topsa-da, bu vaqtda hali u Maliga qaram edi. XIV asr

oxirida mustaqil davlat sifatida tashkil topd. XIV-XV asrlarda yuksaladi, Niger daryosi havzasida o'z hukronligini o'tkazadi."

A) Gana **B) Songai**
C) Mali D) Aksum

10. [2,2 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlar qaysi tarixiy davlat haqida ekanligini aniqlang.

"Urushlar, hosilsizlik yillari yoki turli tabiiy ofatlar paytida barcha jabrlanganlarga davlat zaxirasidan makka doni va quritilgan kartoshka tarqatilgan. Poytaxti Kuskoni viloyatlar bilan bog'laydigan, umumiy uzunligi 15 minglab kilometr bo'lgan tosh yo'llar barpo etilgan, viloyatlar orasida pochta xizmati o'rnatilgan".

A) Mayyalar davlati B) Asteklar Daavlati
C) Mali davlati **D) Inkalar davlati**

11. [3,2 ball]

Buxoro amirlari Muzaffar (a) va Nasrullo (b) hukmronligi davriga tegishli bo'lgan ma'lumotlarni aniqlang.

1) Fayzulla Xo'jayev rahbarligida «Inqilobchi yosh buxoroliklarning Turkistondagi markaziy

byurosi»ning tuzilishi; 2) Buxoro Xalq Sovet Respublikasi tuzilganligining e'lon qilinishi; 3) Baljuvon bekligida Vose qo'zg'olonining boshlanishi; 4) Ahmad Donish amir elchilari bilan 1857-yilda Moskva, Peterburg va boshqa Rossiya shaharlarida bo'lishi; 5) Aleksandr Byorns boshchiligidagi ingliz missiyasining Buxoroga tashrif buyurishi; 6) Cho'ponota tepaligi va Zirabuloqdagi janglarda Buxoro amirligi qo'shinlarining rus qo'shinlaridan mag'lubiyatga uchrashi; 7) Angliyaning Ost-Indiya kompaniyasi vakillari Ch.Stoddart va A.Konnolining amir tomonidan qatl qilinishi; 8) Buxoro amirligining Rossiya protektoratiga aylantirilishi.

A) a-3, 6, 8; b-4, 5, 7

B) a-1, 2, 5; b-6, 7, 8

C) a-3, 6, 7; b-4, 5, 8

D) a-1, 2, 8; b-3, 4, 7

12. [1,3 ball]

Quyida berilgan ma'lumotlardan qaysi biri **XVII asr O'rta Osiyo davlatlari tarixi uchun xos?**

A) Eron shohi Nodirshoh tomonidan Buxoro va Xiva xonliklarining bosib olinishi

B) Buxoro xonligida Ashtarxoniylar sulolasining taxtga kelishi

C) Irtish daryosi sohilida Semipalatinsk qal'asining qurilishi

D) Qoraqalpoqlarning Xiva xonligiga to'la bo'ysundirilishi

13. [3,2 ball]

1939-yil Moskvada SSSR va Germaniya o'rtasida o'zaro hujum qilmaslik to'g'risidagi shartnoma (Molotov-Ribbentrop pakti) imzolandi.

Shartnomaga ilova qilingan maxfiy protokolga ko'ra, qaysi hududlar "SSSR manfaatlar zonasini" deb belgilangan?

1) Finlandiya; 2) Ukraina; 3) Boltiqbo'yi davlatlari;

4) Belorussiya; 5) Polshaning sharqiy qismi;

6) Kavkaz; 7) Bessarabiya.

A) 2, 3, 6, 7 **B) 1, 3, 5, 7**

C) 1, 2, 4, 6 D) 2, 4, 5, 6

14. [1,3 ball]

O'zbekiston Respublikasi quyidagi qaysi davlat bilan 2012-yilda "**Strategik sheriklik munosabatlari o'rnatish to'g'risidagi qo'shma bayonot**" imzolagan?

A) Xitoy

B) Hindiston

C) Rossiya

D) AQSh

15. [2,2 ball]

Quyidagilardan Turk xoqonligi tarixiga oid **TO'G'RI ma'lumotlarni aniqlang.**

1) Eftallar davlati tamomila barbod bo'lgach,

Amudaryoning o'ng sohillari bo'ylab Kaspiy dengizigacha cho'zilgan yerlarni o'z tasarrufiga olgan;

2) Eftallar davlati qulagach, Amudaryodan to Suriyaga qadar Ipak yo'li ustidan o'z nazoratini o'rnatgan;

3) 484-yilda bu davlatga qarshi bo'lgan urush

sosoniylar shohi Pero'zning halokati bilan

yakunlangan; 4) VI asrning 80-yillari oxirlarida ikkiga

bo'linib ketgan; 5) Eftallar davlati qulagach, Uzoq

Sharqdan Eron hududlarigacha karvon

yo'li ustidan nazorat turklarning homiyli ostiga

o'tgan; 6) davlatning ko'chmanchi chorvador aholisi

"budun" yoki "qora budun" nomlari bilan yuritilgan.

A) 1, 2, 3, 5

B) 2, 3, 4, 6

C) 1, 4, 5, 6

D) 2, 4, 5, 6

16. [2,2 ball]

Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javobni aniqlang.

O'rta asrlar:

1) Angliya – Genrix II;

2) Fransiya – Karl VIII;

3) Dehli sultonligi – . . . ;

4) Mali davlati – . . . ;

5) Songai davlati –

A) Shamsiddin Eltutmish, Manelik, Mexmet II

B) Muhammad Tug'luq, Muso I, Almi

C) Asparux, Toriq ibn Said, Almi

D) Muso I, Manelik, Almi

17.

[2,2 ball]

Xaritada yulduzcha ostida berilgan davlat (hudud) tarixiga oid ma'lumotlarni toping.

- 1) XIX asr oxiri – XX asr boshlarida kimyo sanoatida jahonda birinchi o'ringa chiqdi ;
- 2) 1891-yilda Rossiya bilan ittifoq bitimi tuzdi;
- 3) XIX asr oxiri – XX asr boshlarida sanoat ishlab chiqarish hajmi bo'yicha jahonda 4-o'ringa tushib qoldi;
- 4) 1891-yildan boshlab yakshanba dam olish kuni deb belgilandi;
- 5) 1881-yilda Shimoliy Afrikada joylashgan Tunisni bosib oldi;
- 6) XIX asr oxirida Afrikaning o'rta qismidagi Togo va Kamerun hududlarini bosib oldi.

A) 2, 3, 5 B) 1, 4, 5 C) 2, 4, 6 D) 1, 5, 6

18.

[2,2 ball]

Quyidagilardan qaysilarida **davlat – shaxs – voqea** mosligi to'g'ri berilgan?

- 1) Iroq – Saddam Husayn – Quvaytga bostirib kirib, uning hududini egalladi;
- 2) GFR – Gelmut Kol – GFR NATOga a'zo bo'ldi;
- 3) Yaponiya – Tosiki Kayfu – Quvayt Iroq tomonidan anneksiya qilinishi paytida Misr, Iordaniya va Turkiyaga moliyaviy yordam berdi;
- 4) Falastin – Yosir Arofat – Falastin kuzatuvchi davlat maqomida BMT faoliyatida qatnashish huquqini oldi;
- 5) AQSh – Duayt Eyzenxauer – mamlakatda makkartizm avj oldi;
- 6) Pokiston – Parvez Musharraf – 2003-2005-yillarda Pokiston armiyasi AQSh yordamida Afg'oniston hududida harbiy operatsiyalar olib bordi;
- 7) Fransiya – Jak Shirak – Angliya bilan hamkorlikda La-Mansh bo'g'ozini ostidan o'tgan temiryo'l tunneli (Yevrotonnel) qurildi;
- 8) Eron – Muhammad Rizo Pahlaviy – mamlakatda "oq inqilob" deb nom olgan islohotlarni amalga oshirdi;
- 9) Chili – Salvador Alyende – mamlakatda davlat to'ntarishini amalga oshirdi;
- 10) Buyuk Britaniya – Margaret Tetcher – Folklend orollari uchun Argentina bilan urush harakatlarini olib bordi

A) 2, 4, 5, 6, 7, 10 B) 1, 2, 3, 4, 7, 9 C) 2, 3, 6, 7, 8, 9 D) 1, 3, 5, 6, 8, 10

19.

[3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	Buxoroda Abruy boshchiligidagi qo'zgolon bo'lib o'tdi	b
c	d	Angliyada aholiga qo'shimcha jon solig'i joriy etildi
X asr	e	f
g	Qo'qon xonligida Norbo'tabiy tomonidan fals deb atalgan pul zarb etildi	h
i	j	Kann yaqinidagi jang bo'lib o'tdi
XII	k	l

Ma'lumotlar: 1) VIII asr; 2) VI asr; 3) XIV asr; 4) XV asr; 5) mil. avv. IV asr; 6) mil. avv. III asr; 7) XVIII asr; 8) XVII asr; 9) Amir Temur tomonidan Xorazm uzil-kesil egallandi; 10) Baqtriya Salavkiylar davlati tarkibidan ajralib chiqdi; 11) Vizantiyada Yustinian I ning hukmronligi boshlandi; 12) Qoraxoniylar davlati barham topdi; 13) Lenyano jangi bo'lib o'tdi; 14) Mansikert jangi bo'lib o'tdi; 15) AQShda "Mustaqillik deklaratsiyasi" qabul qilindi; 16) G'aznaviylar davlati tashkil topdi; 17) Avrangzeb Olamgirning hukmronligi boshlandi; 18) Gana o'z taraqqiyoti cho'qqisiga chiqdi; 19) London shahri normannlar tomonidan bosib olindi va yoqib yuborildi

A) a-2, b-11, c-3, d-9, e-19, f-18, g-7, h-15, i-5, j-10, k-12, l-14

B) a-1, b-18, c-7, d-17, e-13, f-5, g-2, h-8, i-15, j-16, k-14, l-11

C) a-2, b-11, c-3, d-9, e-16, f-18, g-7, h-17, i-6, j-10, k-12, l-13

D) a-2, b-11, c-3, d-9, e-16, f-18, g-5, h-15, i-6, j-10, k-12, l-14

20.

[3,2 ball]

1940-yil sentabrda Germaniya, Yaponiya va Italiya o'rtasida harbiy hamkorlik to'g'risidagi kelishuv – Uchlar pakti imzolandi.

Keyinchalik ushbu paktga qo'shilgan davlatlarni aniqlang.

1) Vengriya; 2) Polsha; 3) Ruminiya; 4) Slovakiya; 5) Belorussiya; 6) Bolgariya; 7) Ukraina; 8) Moldaviya.

A) 1, 3, 4, 6

B) 2, 4, 7, 8

C) 1, 5, 6, 8

D) 2, 3, 5, 7

21.

[1,3ball]

Quyidagi qaysi voqea (tarixiy jarayon) dan keyin Hindiston va Shimoliy Amerikadagi fransuz mustamlakalari Angliyaga o'tadi?

A) Vestfal sulhidan so'ng

B) Yetti yillik urushdan keyin

C) Vena Kongressidan so'ng

D) AQSh dagi fuqarolar urushidan so'ng

22.

[2,2 ball]

Quyidagilardan Bal Gangadxara Tilak (a) va Sun Yat Sen (b) faoliyati bilan bog'liq ma'lumotlar berilgan javobni aniqlang.

1) Puna shahrida mustaqil o'rta maktab tashkil qilgan;

2) Hindistonda qurolli qo'zg'olon yo'li bilan ozodlikka chiqish harakatini davom ettirdi;

3) XIX asr 90-yillarning boshida Gonkongda ingliz tibbiyot institutini tamomladi

4) 1905-yilda „Ixtetuan“ - „Tinchlik va adolat uchun ko'tarilgan musht“ deb atalgan yashirin tashkilot tuzdi

A) a-1, b-4 B) a-2, b-4 C) a-1,2, b-3 D) a-1, b-3

23. [2,2 ball]

Somoniylar davlatida kumush tangalar faqat hukumat boshlig'i nomidan **qaysi hududlardagi zarbxonalarda so'qilgan?**

- 1) Marv; 2) Qarshi; 3) Eloq; 4) Samarqand;
5) Termiz; 6) Shosh.

A) 1, 3, 5 **B) 1, 4, 6** C) 2, 4, 5 D) 2, 3, 6

24. [1,3 ball]

Dehli sultonligida qaysi yer egaligi turidan olingan soliqlar xazinaga tushib, **davlat xarajatlari va maxsus qo'shinni ta'minlash uchun ishlatilgan?**

- A) Iqto' B) Tiylul
C) Ixrojot **D) Xolisa**

25. [1,3 ball]

Temuriylar davrida **mulk yerlaridan** qanday turdagi soliq olingan?

- A) Xiroj **B) "Ushr"**
C) Zakot D) Tanobona

26. [2,2 ball]

Davlat – voqea – shaxs mosligi to'g'ri berilgan javobni toping.

- A) Movarounnahr – "oq kiyimlilar" qo'zg'oloni – Bobo-Go'klan boshchiligida
B) Angliya – Jakeriya qo'zg'oloni – Uot Tayler boshchiligida
C) Turkiston o'lkasi – Jizzax qo'zg'oloni – Darvishxon boshchiligida
D) Koreya – Li hukmron sulolasiga qarshi eng yirik qurolli qo'zg'olon – Xon Gyon Ne boshchiligida

27. [2,2 ball]

O'zaro muvofiqlik saqlangan javobni toping.

- I. Qadimgi Misr; II. Qadimgi Yunoniston; III. Mesopotamiya; IV. Qadimgi Rim;
a) Merkuriy; b) Ea; c) Tot; d) Dionis;
1) Oy va donishmandlik, tabobat; 2) May ilohi;
3) Savdo-sotiq; 4) suv xudosi.

- A) I-c-1; II-d-2; III-b-4; IV-a-3**
B) I-d-1; II-a-3; III-b-4; IV-c-2
C) I-c-2; II-d-1; III-a-3; IV-b-4
D) I-a-4; II-d-2; III-c-1; IV-b-3

28. [1,3 ball]

1910-yilda Turkistonning **qaysi shahrida** "Tarbiyai atfol" jamiyati tashkil qilinadi?

- A) Qo'qonda B) Toshkenta
C) Samarqandda **D) Buxoroda**

29. [1,3 ball]

XV-XIX asrlar Turkiston tarixi, jumladan, Toshkent tarixi, Qo'qon xonligi tarixi ilmiy nuqtayi nazaridan yozilgan **asar va muallifini aniqlang.**

- A) Muhammad Solih – "Tarixi jadidayi Toshkand"**
B) Mulla Olim Mahdum hoji – "Tarixi Turkiston"
C) Sulton Muhammad Hofiz Toshkandiy – "Tarixi jadidayi Toshkand"
D) Mirzo Qalandar Mushrif Isfarangiy – "Shohnomayi nusratpayom"

30. [2,2 ball]

Muallif va ularning asarlari **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

I. Hamza Hakimzoda Niyoziy	a) "Mahramlar"
II. A. Samadov	b) "Baxtsiz kuyov"
III. Fitrat	c) "Bir firangi bilan buxorolik bir mudarrisning qilgan munozarlari"
	d) "To'y"
	e) "Zaharli hayot yohud ishq qurbonlari"
	f) "Padarkush"

- A) I-d, II-a, III-c **B) I-e, II-a, III-c** C) I-b, II-e, III-c D) I-e, II-a, III-f

31.

[2,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I. Charlz Bebbij	a) Tikuv mashinalarini dasturlashtirishni ixtiro qildi
II. G. Gers	b) Samolyotlarni avtomatik boshqarishni ixtiro qildi
III. L. Sperri	c) elektromagnit to'lqinlari haqidagi nazariyani kashf qildi
	d) Raqamli hisoblash mashinalarini ixtiro qildi
	e) simsiz telegrafni ixtiro qildi
	f) elektromagnit to'lqinlari tarqailish faktini jahonda birinchi bo'lib tajriba yo'li bilan isbot qildi

A) I-d, II-c, III-b B) I-a, II-f, III-d **C) I-d, II-f, III-b** D) I-a, II-e, III-d

32.

[1,3 ball]

XX asr oxiri - XXI asr boshlariga oid bo'lgan badiiy adabiyot na'munasini aniqlang.

A) Ernest Xeminguey – "Chol va dengiz"

B) Paulo Koelyo – "Alkimyogar"

C) Frenk Norris – "Girdob"

D) Teodor Drayzer – "Amerika fojiasi"

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Qaysi hujjat boshqalariga qaraganda avvalroq qabul qilingan? Javob: D	
34. [2,2 ball] Qaysi hujjat (sulh, bitim, shartnoma) ga ko'ra Ispaniya mustaqil davlatga aylandi? Javob: D	
35. [2,2 ball] Qaysi hujjat (sulh, bitim, shartnoma) Yevropada katoliklar bilan protestantlar o'rtasidagi dushmanlikka barham berdi? Javob: D	A) San-Stefano shartnomasi. B) Frankfurt sulhi. C) "Berlin traktati". D) Vestfal tinchlik sulhi. E) Nishtadt shartnomasi. F) Gandamak bitimi.

36. XIII asr 40-yillarida Oltin O'rda xonligi tashkil topdi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat qaysi hukmdor davrida o'z qudrati cho'qqisiga chiqadi?

Javob: a) O'zbekxon va Jonibek

[1,1 ball]

b) Ushbu davlat Erondagi Xuloku ulusiga qarshi kurashda qaysi davlat bilan ittifoq tuzgan?

Javob: b) Misr

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

37. 1910-yilda Buenos – Ayresda IV Panamerika konferensiyasi bo'lib o'tdi.

[1,5 ball]

a) Ushbu davrda AQSh prezidenti Taft tomonidan qaysi mintqa davlatlariga nisbatan "dollar diplomatiyasi" siyosati qo'llanilgan?

Javob: a) Lotin Amerikasi

[1,7 ball]

b) Shu davrda AQShni "G'arbiy yarimsharning politsiyasiga" aylantirgan siyosat qanday nomnaladi?

Javob: b) "Yo'g'on kaltak"

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

38. 1918-1939-yillarda Yevropaning bir qator davlatlarida fashistik partiyalar faollashdi va ular hatto hukumat tepasiga ham kelishdi.

[1,5 ball]

a) Qaysi Yevropa davlatida fashistik rejim fuqarolar urushidan so'ng o'rnatiladi?

Javob: a) Ispaniya

[1,7 ball]

b) 1922-yilda Italiyada hukumat tepasiga kelgan fashistlar yetakchisini aniqlang va yozing.

Javob: b) B. Mussolini

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

39. XX asr oxiri – XXI asr boshlarida Hindiston ichki va tashqi siyosatda bir qator muvaffaqiyatlarga erishdi.

[1,5 ball]

a) 1998-yil mart oyida Hindistonda bo'lib o'tgan parlament saylovlarida g'olib chiqqan shaxsni aniqlang.

Javob: a) Atal Bixari Vajpai

[1,7 ball]

b) Ushbu saylovda g'alaba qozongan shaxs qaysi partiyadan bo'lgan?

Javob: b) Xalq-demokratik alyansi

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

40. 865-yilda Movarounnahrda Somoniylar davlati tashkil topdi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davlat zaiflashishi oqibatida X asr oxirlarida Xurosonda qaysi yangi turkiy davlat vujudga keladi?

Javob: a) G'aznaviylar davlati

[1,1 ball]

b) Ushbu davlat davrida qaysi shaharda “zandanicha” nomli mallarang bo'z tayyorlangan.

Javob: b) Buxoroning Zandana qishlog'ida

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

41. IX-XII asrlarda Movarounnahr va Xurosonda diniy bilimlar rivoj topdi

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda ijod qilgan qaysi alloma “hidoyat yo'lining sarboni” deya ulug'langan

Javob: a) B. Marg'inoniy

[1,1 ball]

b) XII asrda Movarounnahrning qaysi shahrida “Faqihlar madrasasi” quriladi?

Javob: b) Buxoro

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

42. 1832-yilda Pekinda Xitoy – Qo'qon shartnomasi imzolandi.

a) Ushbu shartnoma imzolangan vaqtda Qo'qon hukmdori bo'lgan shaxsni yozing?

[1,1 ball]

Javob: a) Madalixon

b) Ushbu shartnoma natijasida Qo'qonning qaysi hududda savdo-sotiq qilish imkoniyati kengayadi?

[1,1 ball]

Javob: b) Sharqiy Turkiston (Qoshg'ar)

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

43. XIX asrning ikkinchi yarmida Turkistonda jadidchilik harakati vujudga keldi.

a) Ushbu harakatning asoschisi bo'lgan shaxsni aniqlang va yozing.

[1,1 ball]

Javob: a) I. G'aspirali

[1,1 ball]

b) 1898-yilda Salohiddin domla tomonidan qaysi shaharda ikkinchi jadid maktabi ochilgan?

Javob: b) Qo'qon

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

44. 1984-yil 23-iyunda bo'lib o'tgan O'zbekiston Kompartiyasi Markaziy Komitetining XVI plenumi tomonidan qabul qilingan hujjatlar O'zbekistonda o'zbek xalqini asossiz badnom qilish kompaniyasini boshlab berdi. Shu davrda O'zbekistonga T.X. Gdlyan va N.V. Ivanov boshchiligida maxsus tergov guruhlar yuboriladi.

[1,1 ball]

a) Ushbu Sovet rejimi tomonidan uyushtrilgan so'nggi qatag'onlik siyosati qanday nomlanadi.

Javob: a) “Paxta ishi”, “O'zbeklar ishi”

[1,1 ball]

b) Mazkur qatag'onlar boshlangan vaqtda O'zbekiston Kompartiyasining birinchi sekretari bo'lgan shaxs nomini yozing.

Javob: b) I. Usmonxo'jayev

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

45. XVI asr boshlarida Movarounnahrda shayboniylar tomonidan bir qator islohotlar o'tkazildi.

[1,1 ball]

a) Shu davrda qaysi shayboniy hukmdorlar tomonidan pul islohoti o'tkazilgan.

(1 ta shaxs nomini yozing).

Javob: **a) M. Shayboniyxon, Abdullaxon II**

[1,1 ball]

b) Ushbu sulola davrida qurilgan sug'orish inshootlariga misol yozing? (1 ta misol yozing).

Javob: **b) Abdullaxon bandi**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chiring.

1. [1,3 ball]

Old Osiyoda tashkil etilgan Urartu davlatining zaiflashuvi qaysi voqea ortidan sodir bo'lganligini aniqlang.

A) Xett davlatining to'xtovsiz hujumlari

B) Ossuriya davlatining Teyshebaini qa'lasini egallashi

C) Midiya va Bobilning hujumlari

D) Ichki ziddiyatlarning davom etishi

2. [2,2 ball]

Quyidagilardan to'g'ri mantiqiy ketma-ketlik (moslik) berilgan javobni aniqlang.

A) Doriylar – Minoy sivilizatsiyasining barbod bo'lishi – Janubiy Yunonistonga bostirib kirilishi – Miken davlatining tugatilishi – Sparta davlatining vujudga kelishi;

B) Yunonistonda dehqonchilik va hunarmandchilik rivoj topishi – shaharlar sonining ortib borishi – polislar – legionlar – falanga;

C) O'rta Yunonistoning g'arbiy qismi – tog'lik Attika viloyati – mil. avv. 2-ming yillik Attikaning janubi-sharqiy qismi – “Akropol” – ya'ni “Yuqori shahar”;

D) Attika aholisi – uchta katta guruh – fuqarolar, chet

elliklar – meteklar va qullar – otasi va onasi ozod afinalik bo'lgan erkaklar – Afina fuqarosi.

3. [1,3 ball]

XIX asrning ikkinchi yarmi XX asrning boshlarida Avstriya – Vengriya imperiyasida hukmronlik qilgan sulolani aniqlang.

A) Ryuriklar B) Gogensollernlar

C) Lankasterlar D) Gabsburglar

4. [3,2 ball]

Quyidagi voqealarni ular sodir bo'lgan asrlar bilan to'g'ri muvofiqlashtiring.

1) To'g'ri burchakli ibodatxonalar o'rniga ko'rinishidan xochsifat, o'rtasi xoch gumbazli ibodatxonalar barpo qilingan;

2) Germaniya aholisi imperatorga qaraganda o'z gersoglarining gapiga ko'proq quloq sola boshladi;

3) Vizantiyada imperatorlar amaldorlar, ibodatxonalar va monastirlarga ko'plab yer-mulklar in'om etadilar;

4) Konstantinopolda Magnavr oliy maktabi ochildi;

a) IX asr b) X asr c) X – XI asr d) XI – XII asr

A) 1-d,2-b,3-c,4-a B) 1-c,2-b,3-d,4-a

C) 1-c,2-b,3-c,4-a D) 1-c,2-b,3-a,4-a

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I	Postindustrial sivilizatsiya	a	asosan, Buyuk Britaniya huquqiy madaniyatiga xos bo'lgan bayoniy xarakterdagi huquqiy hujjat, qaror
II	Konferensiya	b	Italiyada paydo bo'lgan siyosiy oqim. Hokimiyat tepasiga kelgach, ular zo'ravonlikning ashaddiy shakllarini qo'llovchi va jamiyat ustidan yalpi nazorat o'rnatuvchi terroristik diktaturani barpo etdilar
III	Fashizm	c	davlat yoki partiya, jamoat va olimlar vakillarining muayyan masalani muhokama etish uchun yig'ilishi
IV	Statut	d	iqtisodiyotda sanoatning yuqori unumdor innovatsion sektori, yalpi ichki mahsulotda fan yutuqlari va axborot texnologiyalari, iqtisodiy va boshqa faoliyat sohalarida raqobat ustuvor bo'lgan jamiyat
		e	bitta tizim yoki shaklga keltirish
		f	suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish jarayoni

A) I-d, II-c, III-b, IV-f B) I-b, II-f, III-e, IV-c C) I-b, II-d, III-f, IV-c D) I-d, II-c, III-b, IV-a

O'rta asrlarda arablarda islomga qadar mavjud bo'lgan tassavvurlaridagi ilohlarini ularga **oid javoblar bilan** muvofiqlashtiring.

I Astar	a daxshatli va halokatli hisoblangan
II Sin	b Oy xudosi
III Lat	c Ona xudosi
IV Quyosh xudosi	d urush va hosildorlik xudosi
	e “Tonggi yulduz” ko'rinishida tasavvur etilgan
	f Odamlarni sud qilgan

A) I-a,e; II-b; III-c; IV-d **B) I-d,e; II-b; III-c; IV-a** C) I-a; II-b; III-c; IV-d,e D) I-d,e; II-c; III-b; IV-a

7. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

“1881-yilda Simbirskda tug'ilgan, 1970-yilda esa Nyu-Yorkda vafot etgan. Rossiya davlati arbobi. Dastlabki tahsilni Toshkentda olgan. Peterburg universiteti yuridik fakultetini tugatgan, U bilan Turkistondagi taraqqiyparvarlar Mustafo Cho'qay, Ahmad Zakiy Validiy, Hamza o'rtasida aloqalar bo'lgan. Rossiyadagi Muvaqqat hukumatga 1917-yil iyul – oktabr oylarida rahbarlik qilgan”

A) Aleksandr Kerenskiy B) Georgiy Lvov
C) Nikolay Shchepkin D) Vladimir Nakivkin

8. [2,2 ball]

Tarixiy shaxslarni aniqlang.

1) Alkuin; 2) Eyngard; 3) Mavrikiy; 4) Tatsit;
a) uning asarlari orqali Buyuk Karlning hayoti va faoliyati haqidagi ma'lumotlarni bilib olishimiz mumkin; b) Buyuk Karlning saroy akademiyasi a'zolaridan biri o'z shogirdlari bilan maorifni yoyishda katta xizmat qilgan; c) Ilmga chanqoqligi va tirishqoqligi tufayli zamondoshlari “mehnatsevar chumoli” deb ataganlar;

d) german qabilalari haqida ma'lumot beruvchi “Germaniya” asari muallifi;
e) Slavyan dehqonlarining boshqoqli ekinlardan ko'proq arpa va tariq ekkani haqida yozib qoldirgan vizantiyalik tarixchi;
f) Slavyan qabilalari haqida ma'lumot bergan yunon-rim tarixchisi.

A) 1-b; 2-a,c; 3-f; 4-d B) 1-b; 2-a,c; 3-e; 4-f
C) 1-b,c; 2-a; 3-e; 4-d **D) 1-b; 2-a,c; 3-e; 4-d**

9. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

XIX asr oxiri – XX asr boshlarida quyidagi qaysi davlatda siyosiy kuchlar „Dreyfus ishi“dan mamlakatda demokratiyaga qarshi tashviqotni kuchaytirish, millatchilik, shovinistik kayfiyatlarni yanada avj oldirish uchun foydalandi.

A) Buyuk Britaniya **B) Fransiya**
C) Germaniya D) Italiya

10. [2,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni qaysi davlatda sodir bo'lganligi bo'yicha to'g'ri muvofiqlashtiring.

- 1) O'rta asrlar davrida o'ziga xos yuksak madaniyati bilan Yevropaning eng ilg'or mamlakati bo'lib qoldi;
 2) VIII asrda "Ziroatchilik qonunlari" yozildi; 3) Bu davlat hukmdoriga arab xalifasi Horun ar-Rashid o'z elchilari orqali qimmatbaho sovg'alar bilan birga Quddusdagi Iso payg'ambar qabri joylashgan yerni ham taqdim etgan;
 4) Xristian katolik cherkovi homiyligida bo'lganligi uchun unga "muqaddas" nomi berilgan.
 a) Franklar imperiyasi; b) Germaniya;
 c) Angliya; d) Vizantiya.
 A) 1-d, 2-c, 3-a, 4-b B) 1-d, 2-d, 3-a, 4-b
 C) 1-d, 2-d, 3-a, 4-c D) 1-d, 2-d, 3-c, 4-b

11. [3,2 ball]

Quyidagi Angliya qirollarini ular hukmronlik qilgan davri bo'yicha to'g'ri xronologik ketma-ketlikda berilgan javobni toping.

- 1) Karl II 2) Georg I 3) Karl I 4) Yakov I 5) Yakov II
 A) 3, 1, 4, 5, 2 B) 4, 3, 1, 5, 2
 C) 3, 4, 2, 1, 5 D) 4, 3, 5, 1, 2

12. [1,3 ball]

Quyidagilardan to'g'ri mulohaza berilgan javobni aniqlang.

- A) XV asr boshlarida Shayboniyxonning harbiy yurishlari davomida Movarounnahr va Xorazmga 500-600 ming Dashti Qipchoq o'zbeklari kirib kelgan;
 B) XVII asr boshlarida Buxoro xonligi aholisi ko'chib kelgan o'zbeklardan tashqari „turk chig'atoy“ va tojiklardan iborat bo'lgan;
 C) XVI asr oxirlarida Buxoro xonligi aholisi asosan, o'zbek va turkmanlardan iboratligi qayd etilgan;
 D) Buxoro xonligi ma'muriy jihatdan viloyatlar va tumanlarga bo'lindi. Xonlikda oliy davlat idorasi temuriylar davridagidek dargoh, ijro etuvchi hokimiyat esa avvalgidek devon (vazirlik) deb atalishda davom etdi.

13. [3,2 ball]

Turkiston Kommunistik partiyasining II konferensiyasida tashkil qilingan o'lka Musulmonlar byurosiga kiritilgan mahalliy kommunistlar (a) va jadid vakillari (b) quyidagi qaysi raqamlardagi kataklarda to'g'ri berilgan?

1	Mahmudxo'ja Behbudiy
2	Munavvarqori Abdurashidxonov
3	Abdulla Avloniy
4	Nizomiddin Xo'jayev
5	A.Muhitdinov
6	Yu.Agayev
7	Y.Ibragimov
8	Yu.Aliyev

- A) a – 4,5,6,7; b – 1,2 B) a – 4,5,7,8; b – 1,2
 C) a – 4,5,7,8; b – 2,3 D) a – 4,5,6,7; b – 2,3

14. [1,3 ball]

Quyidagilardan "O'zbekiston Respublikasi Mudofaa ishlari vazirligini tuzish to'g'risida"gi Prezident farmoni (a) va O'zbekiston Oliy Kengashining "O'zbekistonning davlat ramzlari to'g'risida" maxsus qarori

(b) qabul qilingan yillar to'g'ri muvofiqlashtirilgan javobni aniqlang.

- 1) 1991-yil 5-sentabr 2) 1990-yil 20-iyun
 3) 1991-yil 15-fevral 4) 1991-yil 6-sentabr
 A) a-1; b-3 B) a-4, b-3 C) a-2, b-4 D) a-4, b-2

15. [2,2 ball]

Quyidagilardan Buxoro xonligida shayboniylar va ashtarxoniylar davrida harbiy ishga oid to'g'ri ma'lumotlar berilgan javobni aniqlang.

- 1) O'q va yoy asosiy qurol edi, ular hujum paytida ham, shahar yoki qal'a mudofaasida ham ishonchni to'la oqlagan; 2) Yoy (kamon) o'qi joylashtirib qo'yiladigan moslama kejim deb atalgan; 3) Askarning o'zini o'zi himoya qila olishida sovut va dubulg'a muhim rol o'yagan; 4) To'fang (miltiq) bilan qurollantirilgan guruh naftandoz deb atalgan; 5) Qo'shinda to'fangni doimiy ravishda qo'llash XVII asrning o'rtalaridan boshlandi; 6) Harbiy harakatlarda naftandoz va manjanaq kabi qurollar, asosan, shahar yoki qal'alarni qamal qilishda, shuningdek, dushman qo'shinining safini to'zg'itib yuborishda qo'llanilgan.
 A) 1,3,4 B) 1,2,4 C) 1,2,5 D) 1,3,6

16. [2,2 ball]

Fransiya tarixida bo'lib o'tgan quyidagi voqealarni to'g'ri xronologik tartibda joylashtiring?

- 1) mamlakat prezidenti Sadi Karno o'ldirildi;
 2) Senatga bo'lgan saylovlarda respublikachilar qo'li baland keldi va prezident Mak-Magon iste'fo berdi;
 3) "Dreyfus ishi"da haqiqiy aybdor Estergazi ekanligi matbuot yuzini ko'rdi;
 4) Pensiya haqida qonun qabul qilindi.
 A) 2,1,3,4 B) 1,2,3,4 C) 2,1,4,3 D) 1,2,4,3

17. [2,2 ball]

Xaritada ajratib ko'rsatilgan hudud buyuk geografik kashfiyotlardan keyin qaysi davlat mustamlakasiga aylangan?

- A) Angliya B) Fransiya C) Ispaniya D) Gollandiya

18. [3,2 ball]

Quyidagi voqealarni ular sodir bo'lgan yillar bilan **to'g'ri muvofiqlashtiring**.

1	Fransiyada hukumat pulning qadrsizlanishini to'xtatishga, kun kechirishni arzonlashtirishga erishdi.	a	1929 – 1932
2	Fransiyada bir nechta hukumat almashdi	b	1926 – 1929
3	Buyuk Britaniya huku matni konservatorlar yetakchisi Nevill Chamberlen boshqardi	c	1918 – 1924
4	Buyuk Britaniyada an'anaviy ikki partiyali tizim jiddiy inqirozni boshidan kechirdi	d	1937 – 1940

A) 1-b, 2-a, 3-d, 4-c B) 1-a, 2-b, 3-d, 4-c C) 1-a, 2-d, 3-b, 4-c D) 1-b, 2-d, 3-c, 4-a

19. [3,2 ball]

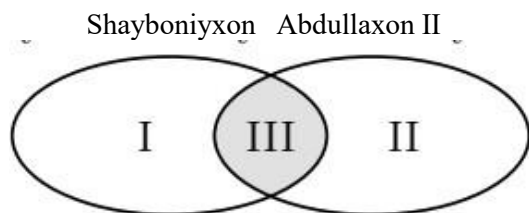
Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	Yettisuv o'lkasida Qarluqlar davlatining tashkil topishi	b
c	d	Angliyada «Qizil va oq gullar» urushi
X	e	f
g	Anushteginiylar sulolasidan bo'lgan xorazmshoh Takash hukmronligining boshlanishi	h
i	j	Angliyaning Respublika deb e'lon qilinishi
XIX	k	l

Ma'lumotlar: 1) Xorazmda afrig'iylar sulolasi hukmronligining barham topishi; 2) VIII asr; 3) Simonoseki sulhining imzolanishi; 4) XII asr; 5) Buyuk Karlning Ispaniyaga qarshi yurishining muvaffaqiyatsiz tugashi; 6) Abulg'oz Bahodirxonning Xiva xonligi taxtiga chiqishi; 7) XVIII asr; 8) Angliya qiroli Ioann hukmronligining boshlanishi; 9) XV asr; 10) Said Olimxonning Buxoro amirligi taxtini egallashi; 11) Angliya va Shotlandiya o'rtasidagi uniya(ittifoq)ning parlament tomonidan qonuniylashtirilishi; 12) XVII asr; 13) Yettisuvgacha bo'lgan yerlarning Xorazmshohlar davlati tasarrufiga o'tishi; 14) Muhammad Aminxonning Xiva xonligi taxtiga chiqishi; 15) XVI asr; 16) Abu Said Mirzoning turkmanlarga qarshi jangda halok bo'lishi; 17) Xitoyda Min sulolasi hukmronligining boshlanishi; 18) Chexiya davlatining tashkil topishi; 19) Angliya taxtida turgan oranyelar sulolasining oxirgi vakilini vafot etishi

A) a-2, b-1, c-15, d-16, e-5, f-19, g-4, h-3, i-12, j-6, k-6, l-11
 B) a-4, b-8, c-9, d-16, e-1, f-17, g-2, h-5, i-12, j-6, k-10, l-3
 C) a-4, b-18, c-7, d-6, e-13, f-5, g-2, h-8, i-15, j-16, k-14, l-11
 D) a-2, b-5, c-9, d-16, e-1, f-18, g-4, h-8, i-12, j-6, k-14, l-3

20. [3,2 ball]
Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.

1) Uning vafotidan so'ng Xuroson(katta qismi) Eron safaviylari tomonidan bosib olindi; 2) 1583-yilda otasi vafot etgach, rasman xon deb e'lon qilindi; 3) Markaziy hokimiyatni mustahkamlash maqsadida suyrug'ol yer egaligini joriy qildi; 4) U shayboniylar sulolasining yorqin vakillaridan biri Jonibek Sultonning nabirasi edi; 5) Eron hukmdori shoh Ismoil Safaviy qo'shinlari bilan to'qnashishi natijasida vafot etdi.

A) I-3,5; II-2,4; III-1 B) I-1,2; II-3,4; III-5
C) I-3,4; II-2,5; III-1 D) I-2,3; II-4,5; III-1

21. [1,3 ball]
Quyidagi qaysi shartnomaga ko'ra Gollandiyaning Ispaniyadan mustaqil ekanligi tan olindi? (XVII asr)

A) Kuchukqaynarji B) Vestfal
C) Verden D) Valmi

22. [2,2 ball]
Germaniyada Bismark hukumati katolik cherkovining ta'sirini kamaytirishga qaratilgan qator tadbirlarni amalga oshirdi. Quyidagilardan ular to'g'ri ko'rsatilgan javobni aniqlang.

1) Maktab cherkovdan ajratildi; 2) ruhoniylarning siyosiy tashviqot olib borishi taqiqlandi; 3) xristian dinining provaslav mazhabi davlat dini e'lon qilindi; 4) cherkovda ibodat erkinligiga cheklovlar qo'yildi; 5) ruhoniylar tayyorlash, ularni vazifalarga tayinlash ishlarini davlat o'z qo'liga oldi.

A) 1, 2, 4 B) 1, 3, 4 C) 1, 2, 5 D) 1, 3, 5

23. [2,2 ball]

Ilk o'rta asrlardagi shahriston qurilishi qaysi shaharlardagi arxeologik tadqiqotlarorqali o'rganilgan?

1) Quva 2) Panjikent 3) Poykand 4) Afrosiyob
5) Varaxsha 6) Vardonze
A) 2, 3, 4 B) 2, 4, 6 C) 2, 3, 5 D) 2, 4, 5

24. [1,3 ball]

Quyidagi qaysi davlatda yaqin o'tmishda eksportning asosini neft tashkil qilgan bo'lsa, hozir eksportining 80 % ini sanoat mahsulotlari

tashkil qiladi?

A) Meksika B) Braziliya C) Kuba D) Eron

25. [1,3 ball]

Quyidagilardan bir asrda tilga olingan shaxslar to'g'ri juftlashtirib berilgan javobni aniqlang.

A) Buyuk Alfred – Otton I
B) Otton I – Yustinian I
C) Amvrosiy Avrelian – Yustinian I
D) Genrix I – Buyuk Karl

26. [2,2 ball]

Quyidagi qaysi hududlar arablar tomonidan Xuroson nomi bilan atalgan edi?

1) Eronning janubi; 2) Afg'onistonning shimoliy qismi; 3) Amudaryoning shimoli; 4) Eronning shimoli sharqiy qismi; 5) janubiy Turkmanistondan to Amudaryogacha; 6) hozigi Pokistonning bir qismi.
A) 2, 4, 5 B) 2, 3, 5 C) 1, 2, 5 D) 1, 3, 5

27. [2,2 ball]

Quyidagi voqealarni ular sodir bo'lgan asrlar bilan to'g'ri muvofiqlashtiring.

1) mulkiy tengsizlik kuchayib, jamoalar boylar va kambag'allarga ajrala boshladi va zodagonlar, erkin kishilar va yarim ozod kishilar toifalari shakllangan;
2) franklarning chek yerlari dehqon oilasining sotishi yoki in'om etishi mumkin bo'lgan mulki – allodga aylanadi;
3) Franklar davlatida feodallar yerlarida qullar, kolonlardan tashqari o'z erkinligini yo'qotgan franklar ham ishlaganlar;
4) Amvrosiy Avrelian brittlarni birlashtiradi;
a) IV asr; b) V asr; c) VI asr; d) VII asr.
A) 1-a,2-c,3-c,4-c B) 1-a,2-c,3-d,4-c
C) 1-a,2-b,3-c,4-c D) 1-a,2-c,3-c,4-d

28. [1,3 ball]

Quyidagilardan XIX asr oxiri - XX asr boshlarida Farg'onada faoliyat olib borgan jadidchilik vakili berilgan javobni aniqlang.

A) Sadriddin Ayniy B) Is'hoqxon Ibrat
C) Fayzulla Xo'jayev D) Abdurauf Fitrat

29. [1,3 ball]

Avtobiografik tarzda yozilgan bo'lib, unda halol ijod ahlining soxta madaniyat bilan fojiali to'qnashuvi ochib berilgan asar nomi va uning muallifini aniqlang.

A) Jek London, "Temir tovon"
B) Jek London, "Marten Iden"
C) Jek London, "Dengiz bo'risi"
D) Jek London, "Hayotga muhabbat"

30. [2,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

1. Rixard Shtraus	a) „Qariyalar uyida“, „Qurol va inson“, „Shayton shogirdi“
	b) „Dahshatli yil“, „Xo'rlanganlar“, „To'qson uchinchi yil“
2. Gustav Maler	c) „Qazo qilgan bolalar haqida qo'shiq“, „Bolaning sevgilisi haqida“ „Dahshatli yil“, „Zulmga, jaholat va adolatsizlikka qarshi“ „Xo'rlanganlar“, „To'qson norozilik, bosqinchilikka“ du „Chinchohiyda“ besh hafta „Yer markazi avacha“
	d) „Chinchohiyda“ besh hafta „Yer markazi avacha“
3. Viktor Gyugo	e) „Salomeya“, „Elektra“, „Gullar oshig'i“

A) 1-e, 2-d, 3-b B) 1-e, 2-c, 3-b C) 1-e, 2-f, 3-c D) 1-a, 2-c, 3-b

31. [3,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

1. Mendeleyev	a) Barcha kimyoviy elementlar o'rtasidagi bog'liqlikni kashf qildi va davriy jadval yaratdi
	b) Hamma atomlar og'ir yadroga ega ekanligini isbotladi
2. V. Grinyar	c) Xilma-xil organik moddalarni sintez qilish usulini kashf qildi
	d) Siyraklashtirilgan havodagi katod nurlarini kashf qildi
3. T. Shvan	e) Barcha organizmlarning hujayrali tuzilishi

A) I-a, II-d, III-e B) I-a, II-d, III-t C) I-a, II-c, III-e D) I-a, II-c, III-b

32. [1,3 ball]

Qoraqalpog'istonni Qozog'iston bilan to'g'ri bog'lab, O'rta Osiyodan Markazga olib boradigan ikkinchi poyezd yo'li qaysi qatorda to'g'ri berilgan?

A) Qo'ng'irot – Beynov B) Chorjo'y – Qo'ng'irot C) Nukus – Toshkent D) Toshkent – Qo'ng'irot

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri eng avval sodir bo'lgan? Javob: B	A) kelib chiqishi eronlik bo'lgan 18 yoshli Ali Sonboli Myunxen shahridagi savdo markazida «Men nemisman!», degan qichqiriqlar bilan odamlarga qarata o'q otdi; B) Afrikada birinchi siyosiy partiya – Afrika Milliy kongressi (AMK) tashkil topdi; C) Eronda kazaklar polki sardori polkovnik Rizoxon hukumatni ag'darib tashladi; D) 2015-yili boshlangan moliyaviy inqiroz 2016-yili yanada avjiga chiqadi; E) Bo'lib o'tgan prezident saylovlarida Rossiya bilan yaxshi munosabatlar tarafdori bo'lgan Igor Dodon g'olib chiqdi; F) Isroil-Livan urushi yakunlandi.
34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Buyuk Britaniya bosh vaziri E. Bler iste'fo berdi? Javob: F	
35. [2,2 ball] Javoblardan Markaziy Osiyo davlatlari tarixida yuz bergan voqeani aniqlang. Javob: D	

36. Rossiyada 1613-yildan 1917-yilga qadar Romanovlar sulolasi hukmdornlik qilgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu sulolaning birinchi (1) va oxirgi (2) vakilini yozing.

Javob: a) (1) M. Romanov, (2) Nikolay II

[1,1 ball]

b) Qaysi hukmdor davrida Rossiya imperiyaga aylanadi?

Javob: **b) Pyotr I**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

37. 1860-yil – Angliya-Fransiya o'rtasida savdo shartnomasi imzolandi.

[1,5 ball]

a) bu davrda Fransiyada kim hukmronlik qilayotgan edi?

Javob: a) Napoleon III

[1,7 ball]

b) bu vaqtda fransuz tovarlari bilan raqobatning kuchayishiga sabab bo'lgan omilni aniqlang va yozing.

Javob: b) ingliz tovarlarining ko'plab keltirilishi

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

38. XX asrning ikkinchi yarmidagi ilmiy texnik inqilob so‘nggi yuz yil davomida ilm-fan rivojlanishining qonuniy natijasi bo‘ldi.

[1,5 ball]

a) Sovet Ittifoqida dunyoda birinchi Yerning sun‘iy yo‘ldoshi uchirilgan yilni aniqlang va yozing.

Javob: 1957-yil 4-oktabr

[1,7 ball]

b) bu vaqtda yarimo‘tkazgichli integral mikroshemalarning yaratilishi kimlarning nomi bilan bog‘liq ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: b) 1959-yili amerikalik injenerlar D. Kilbi va R. Noys

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

39. 1925-yili - Yaponiyada sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish darajasi **1919-yilgi** darajasidan oshib ketdi.

[1,5 ball]

a) Shu davrda Yaponiya og‘ir sanoatida qaysi monopoliyalar o‘z pozitsiyasini mustahkamlab oldi?

Javob: a) «Mitsubisi» va «Sumitomo»

[1,7 ball]

b) Bu iqtisodiy o‘shishdan keyin yapon iqtisodiyotiga katta zarar keltirgan voqea qaysi edi?

Javob: b) 1929-yilda boshlangan jahon iqtisodiy inqirozi

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

40. VIII asrning boshlariga kelib mamlakatimizda Arab xalifaligi o‘rnatildi.

[1,1 ball]

a) Arab xalifaligi tomonidan O‘rta Osiyoning egallanishiga kim boshchilik qilgan?

Javob: a) Qutayba ibn Muslim

[1,1 ball]

b) Qaysi arab xalifasi davrida Rofe ibn Lays boshchiligida Samarqandda qo‘zg‘olon boshlangan?

Javob: b) Horun ar-Rashid

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

41. Teginlar sulolasi Chochni boshqardi. Choch ma'muriy boshqaruvida “...” (a) dan (shahzoda, taxt vorisi) keyin soliq yig'ish bo'yicha nozirlar –“...” (b) (soliq yig'implari nozirlari) turgan.

Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni yozing.

a) [1,1 ball]

Javob: a) tegindan

b) [1,1 ball]

Javob: b) tudunlar

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

42. 1825-yilda Buyuk Britaniya tomonidan O'rta Osiyoga birinchi ekspeditsiya yuborildi.

[1,1 ball]

a) Ushbu ekspeditsiya yuborilgan vaqtda Buxoro xoni kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Amir Haydar

[1,1 ball]

b) Ekspeditsiya kimning boshchiligida yuborilganini aniqlang va yozing.

Javob: b) U. Murkford

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

43. “Yosh turklar” Parijda o'zlarining birinchi qurultoyini o'tkazdilar.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Turkiya sultonini aniqlang va yozing.

Javob: a) Abdulhamid II

[1,1 ball]

b) Ushbu qurultoyda qanday qaror qabul qilindi?

Javob: b) bekor qilingan konstitutsiyani tiklash

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

44. AQSH prezidenti Vudro Vilsonning quyida keltirilgan so'zlarini o'qing va shu asosda berilgan topshiriqlarni bajaring.

“Yangi davr arafasida turibmiz. Bu davrda biz amerikaliklar dunyoni boshqarishimiz kerak”

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda AQSH Lotin Amerikasini bo'ysundirish uchun qaysi doktrinaga tayanib ish ko'rdi?

Javob: a) “Monro” doktrinas

[1,1 ball]

b) Vilsonning fikrlari ro'yobga chiqishiga imkon bergan voqeani aniqlang va yozing.

Javob: **b) Birinchi jahon urushi**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

45. XV asrda kitobat san'ati, ya'ni qo'lyozma asarlarni ko'chirib yozish va u bilan bog'liq bo'lgan xattotlik, musavvirlik, lavvohlik va sahhoflik san'ati ham nihoyatda yaxshi taraqqiy etadi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda kitobni muqovalash bilan shug'ullanganlar qanday nom bilan atalgan?

Javob: **a) Lavvoh**

[1,1 ball]

b) Ushbu davrda nasta'liq deb nomlangan yangi uslubdagi xatni kashf qilgan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: **b) Mirali Tabriziy**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

1. [1,3 ball]

Qadimgi Misrda O'rta podsholikning tugatilishi qaysi voqea natijasida sodir bo'ldi?

- A) Ko'p yillar mobaynida «nom»lar hukmdorlari o'z mol-mulkini ko'paytirib olishi
B) Kambiz II tomonidan Misrning egallanishi
C) Ichki nizo va boysundirilgan qabilalarning qo'zg'olonlari
D) Giksoslarning bosqini

2. [2,2 ball]

Quyidagilardan mil. avv. VI asrning birinchi yarmida bo'lib o'tgan voqea berilgan javoblarni aniqlang.

- A) Afinada Solon davlatni idora qilishning oldingi tizimini o'zgartirdi
B) Afinaliklar «siyoh qolib, qon bilan yozilgan», deya ta'rif berishgan qonunlar yozildi
C) Afina eng qudratli davlatga aylandi va mamlakatda demokratiya ravnaq topdi
D) Yunonistonda Finikiya alifbosiga asoslangan yangi yozuv vujudga keldi

3. [1,3 ball]

IX asrning ikkinchi yarmi XVII asrning boshlargacha Rossiyada hukmronlik qilgan sulolani aniqlang.

- A) Ryuriklar B) Romanovlar
C) Lankasterlar D) Gabsburglar

4. [3,2 ball]

Quyidagi voqealarni ular sodir bo'lgan yillar bilan mos ravishda berilgan javobni toping?

1) G'oyat ulkan monopoliyalari – “Umumiy elektr kompaniyasi” (AQSH) bilan “Umumiy elektr jamiyati(Germaniya) o'rtasida jahon bozorini bo'lib olish va o'zaro hamkorlik qilish to'g'risida shartnoma tuzildi; 2) Bu vaqtga kelib millatlararo korporatsiyalar soni 100 taga yetgan edi; 3) Xalqaro sotsialistik ishchi partiyalari uyushmasi tashkil etildi; 4) Germaniyada sanoat ishchilari soni 8,6 mln kishiga yetdi.

- a) 1910-yil b) 1899-yil c) 1907-yil d) 1889-yil
A) 1-c, 2-a, 3-b, 4-c B) 1-a, 2-c, 3-d, 4-c
C) 1-a, 2-c, 3-b, 4-a D) 1-c, 2-a, 3-d, 4-c

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I Shovinizm	a bir irqning boshqalardan ustunligini da'vo qiluvchi, millatlar o'rtasida nizo urug'ini sochuvchi o'ta o'ng, ashaddiy millatchilik
II O'nglar	b Italiyada paydo bo'lgan siyosiy oqim. Hokimiyat tepasiga kelgach, ular zo'ravonlikning ashaddiy shakllarini qo'llovchi va jamiyat ustidan yalpi nazorat o'rnatuvchi terroristik diktaturani barpo etdilar
III Fashizm	c mavjud tuzumni keskin o'zgartirmaslik, uni konstitutsiya doirasida rivojlantirish tarafdorlari
IV So'llar	d iqtisodiyotda sanoatning yuqori unumdor innovatsion sektori, yalpi ichki mahsulotda fan yutuqlari va axborot texnologiyalari, iqtisodiy va boshqa faoliyat sohalarida raqobat ustuvor bo'lgan jamiyat
	e mavjud tuzumni o'zgartirish, keskin islohotlar tarafdorlari
	f suveren davlatlar o'rtasida tovarlar, xizmatlar, moliya, investitsiya, ishchi kuchi erkin harakatlanadigan iqtisodiy kenglikni tashkil qilish jarayoni

- A) I-a, II-e, III-b, IV-c B) I-a, II-c, III-b, IV-e C) I-a, II-c, III-e, IV-b D) I-d, II-c, III-b, IV-a

Buxoro xonligida mavjud bo'lgan (Shayboniylar davri) **harbiy mansablarga** oid ma'lumotlar bilan to'g'ri muvofiqlashtiring.

I Tavochi	a harbiy askarlarni to'plash, ularni harbiy yurishga tayyorlash masalasi bilan shug'ullangan
II Jevachi	b qo'shinning moddiy ta'minoti uchun mas'ul bo'lgan
III Qurchi	c Oliy bosh qo'mondon va sarkardalarning alohida topshiriqlarini bajargan
IV Yasavul	d qo'shinni qurol-yarog' bilan ta'minlash masalasi bilan shug'ullangan
	e Xonni qo'riqlagan
	f xonning qurol-yarog'i uchun javobgar bo'lgan

A) I-a,b; II-e; III-c; IV-d B) I-a; II-b; III-c; IV-f C) I-a,b; II-d,f; III-e; IV-c D) I-d,e; II-c; III-b; IV-a

7. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

1941-yili boshlangan urush ko'plar qatori uning ham hayotiy rejalarini o'zgartirib yubordi. Shu yili noyabrda Frunze (hozirgi Bishkek) piyodalar harbiy bilim yurtini tezlashtirilgan dastur asosida tugatgandan keyin kichik politruk sifatida Kalinin frontiga jo'natildi. Uga yaqin bo'lgan kishilarning aytishicha, u o'zining urush davridagi hayoti haqida ko'p gapirishni yoqtirmasdi. Keyinchalik uning rahbarligida O'zbekiston iqtisodiyoti va madaniyatini rivojlantirishda muayyan muvaffaqiyatlar qo'lga kiritildi. Paxtachilikni rivojlantirish, yangi yerlarni o'zlashtirish, 1966-yildagi zilziladan so'ng Toshkentni qayta tiklash ishiga u ko'p kuchquvvat va g'ayratini sarfladi.

A) Usmon Yusupov B) Sharof Rashidov
C) Inomjon Usmonxo'jayev D) Rafiq Nishonov

8. [2,2 ball]

Tarixiy shaxslarni ularga tegishli ma'lumotlar bilan muvofiqlashtiring.

1) "Tarix millatlarning o'tmishini, taraqqiyotini hamda tanazzulining sabablarini o'rganaturg'on ilmdir";
2) "Hozirgi dunyoda yashash, ziyoli, komil va odil" bo'lish uchun o'z vatani tarixini bilishi zarur;
a) Abdurauf Fitrat b) Fayzulla Xo'jayev
c) Mahmudxo'ja Behbudiy d) Abdulla Avloniy
A) 1-a, 2-b B) 1-a, 2-c C) 1-c, 2-c D) 1-b, 2-c

9. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

XVI–XVIII asrlar davomida birlashib, yagona markazlashgan davlatga aylandi, umummilliy bozori shakllandi. Ichki islohotlar hamda oqilona tashqi siyosat tufayli, ko'pchilik Osiyo davlatlaridan farqli o'laroq, o'z mustaqilligini saqlab qolishga muvaffaq bo'ldi.

A) Hindiston B) Yaponiya C) Koreya D) Xitoy

10. [2,2 ball]

Quyidagi voqealarni ularga oid bo'lgan shaharlar bilan to'g'ri muvofiqlashtiring.

- 1) Jan Kalvin kalvinizm ta'limotiga asos soldi;
2) M.Lyuter sud qilindi;
3) Zamonaviy ko'rinishdagi ilk bank paydo bo'ldi;
4) Yevropadagi ilk usti yopiq bozor vujudga keldi;
a) London b) Genuya c) Vorms d) Jeneva e) Parij
A) 1-e,2-c,3-b,4-a B) 1-d,2-c,3-a,4-a
C) 1-d,2-c,3-b,4-a D) 1-b,2-c,3-d,4-a

11. [3,2 ball]

XIX asr oxiri XX asr boshlarida shakllangan monopolistik kapitalizm erkin kapitalizm bosqichidan quyidagi qaysi asosiy belgilari bilan ajralib turadi?

- 1) Ishlab chiqarish sohasida monopoliyalarning vujudga kelganligi; 2) AQSH da chetga kapital chiqarishning keskin o'sganligi; 3) Moliya oligarxiyasining vujudga kelganligi; 4) Chetga kapital chiqarish muhim ahamiyat kasb etganligi; 5) Germaniyaning tezlik bilan xalqaro munosabatlarga qo'shilganligi; 6) Xalqaro monopoliyalarning dunyoni iqtisodiy jihatdan bo'lib olishi; 7) Dunyoni industrial davlatlar tomonidan hududiy jihatdan taqsimlab olish uchun kurash kuchayganligi.
A) 1, 3, 4, 5, 7 B) 1, 2, 3, 5, 6
C) 1, 3, 4, 6, 7 D) 2, 3, 4, 5, 6, 7

12. [1,3 ball]

Buxoro xoni Subxonqulixon Balxni qaysi qabila boshlig'i Mahmudbiy otaliqqa alohida xizmatlari uchun tortiq qilgan edi?

- A) mang'it B) arabshohiylar C) kenagas **D) qatag'on**

13. [3,2 ball]

Quyidagilardan Muvaqqat hukumat tomonidan Turkiston o'lkasining bosh komissari qilib tayinlangan shaxsni aniqlang.

- A) Ivan Tobolin B) Ye.Perfilev
C) Fyodor Kolesov **D) P.Korovichenko**

14. [1,3 ball]

Quyidagilardan "O'zbekiston Respublikasi Mudofaa ishlari vazirligini tuzish to'g'risida"gi Prezident farmoni (a) va O'zbekiston Oliy Kengashining "O'zbekistonning davlat ramzlari to'g'risida" maxsus qarori (b) qabul qilingan yillar to'g'ri muvofiqlashtirilgan javobni aniqlang.

- 1) 1991-yil 5-sentabr 2) 1990-yil 20-iyun
3) 1991-yil 15-fevral 4) 1991-yil 6-sentabr
A) a-1; b-3 **B) a-4, b-3 C) a-2, b-4 D) a-4, b-2**

15. [2,2 ball]

Quyidagilardan Buxoro xonligida shayboniylar va ashtarxoniylar davrida harbiy ishga oid to'g'ri ma'lumotlar berilgan javobni aniqlang.

- 1) O'q va yoy asosiy qurol edi, ular hujum paytida ham, shahar yoki qal'a mudofaasida ham ishonchni to'la oqlagan; 2) Yoy (kamon) o'qi joylashtirib qo'yiladigan moslama kejim deb atalgan; 3) Askarning o'zini o'zi himoya qila olishida sovut va dubulg'a muhim rol o'yagan; 4) To'fang (miltiq) bilan qurollantirilgan guruh naftandoz deb atalgan; 5) Qo'shinda to'fangni doimiy ravishda qo'llash XVII asrning o'rtalaridan boshlandi; 6) Harbiy harakatlarda naftandoz va manjanaq kabi qurollar, asosan, shahar yoki qal'alarni qamal qilishda, shuningdek, dushman qo'shinining safini to'zg'itib yuborishda qo'llanilgan.
A) 1, 3, 4 B) 1, 2, 4 C) 1, 2, 5 **D) 1, 3, 6**

16. [2,2 ball]

Quyidagilardan XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Fransiya (a) va Germaniya (b) tarixida bo'lib o'tgan voqealarni to'g'ri muvofiqlashtirib ko'rsatilgan javobni aniqlang.

- 1) 1912-yilda Marokash ustidan o'z protektoratini o'rnatdi;
2) 1871-yilda imperiya deb e'lon qilindi;
3) 1891-yilda Rossiya bilan ittifoq bitimini imzoladi;
4) 1870-yilda Respublika deb e'lon qilindi;
5) XIX asr 90-yillarining oxirida Shandun (Xitoy) provinsiyasining bir qismini bosib oldi;
6) XIX asr oxiri – XX asr boshlarida harbiy dengiz flotining qudrati jihatidan ikkinchi o'ringa chiqib oldi.
A) a – 1,3,4; b – 2,5,6 B) a – 1,3,5; b – 2,4,6
C) a – 1,2,3; b – 4,5,6 D) a – 2,3,4; b – 1,5,6

17. [2,2 ball]

Xaritada ko'rsatilgan qaysi raqam ostidagi davlatlar Fransiya qiroli o'ldirilgani munosabati bilan Fransiya **urush boshlagan edi? (XVIII asr oxiri)**

A) 1, 2 B) 2, 3 C) 1, 3 D) 1, 4

18. [3,2 ball]

Quyidagi jadvalda qaysi qaysi qatordagi ma'lumot **to'g'ri berilmagan?**

	Voqea	Sodir bo'lgan yili
A	SSSRda kollektivlashtirish deb nom olgan siyosat amalga oshirildi	1928 – 1933
B	Sovet rejali iqtisodiyoti davrini boshlab bergan birinchi besh yillik amalga oshirildi	1933 – 1937
C	Sovet jamiyatida NEP ni asta-sekin bekor qilish boshlandi	1927 – 1929
D	Sovetlar respublikasida iqtisodni boshqarishning harbiy usuli – «harbiy kommunizm» siyosati o'rnatildi	1918 – 1922

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	Iroq hududida tasavvuf ta'limotining vujudga kelishi	b
c	d	Yevropada kitob bosish dastgohining ixtiro qilinishi
X	e	f
g	Xorazmshoh Takash tomonidan Eronning bosib olinishi	h
i	j	Yaponiyada xristian dinini taqiqllovchi qonun qabul qilinishi
XIX	k	l

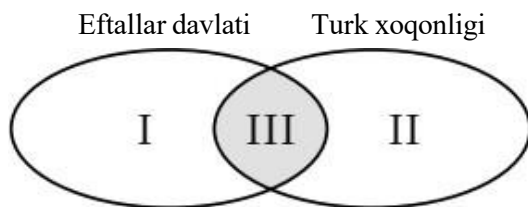
Ma'lumotlar: 1) G'aznaviylar davlatining shakllanishi; 2) VIII asr; 3) Simonoseki sulhining imzolanishi; 4) XII asr; 5) Buyuk Karlning Italiyaga qarshi yurishining muvaffaqiyatli tugashi; 6) Imomqulixonning Buxoro xonligi taxtiga chiqishi; 7) XVIII asr; 8) Rim papasi Innokentiy III ning hukmronligi boshlanishi; 9) XV asr; 10) Said Olimxonning Buxoro amirligi taxtini egallashi; 11) Angliya va Shotlandiya o'rtasidagi uniya(ittifoq)ning parlament tomonidan qonuniylashtirilishi; 12) XVII asr; 13) Yettisuv gacha bo'lgan yerlarning Xorazmshohlar davlati tasarrufiga o'tishi; 14) Amir Nasrulloning Buxoro amirligi taxtiga chiqishi; 15) XVI asr; 16) Husayn Boyqaroning Hirot taxtini egallashi; 17) Xitoyda Min sulolasi hukmronligining boshlanishi; 18) Polsha davlatining tashkil topishi; 19) Angliya taxtida turgan oranyelar sulolasining oxirgi vakilini vafot etishi

- A) a-2, b-1, c-15, d-16, e-5, f-19, g-4, h-3, i-12, j-6, k-6, l-11
 B) a-4, b-8, c-9, d-16, e-1, f-17, g-2, h-5, i-12, j-6, k-10, l-3
 C) a-4, b-18, c-7, d-6, e-13, f-5, g-2, h-8, i-15, j-16, k-14, l-11
 D) a-2, b-5, c-9, d-16, e-1, f-18, g-4, h-8, i-12, j-6, k-14, l-3

20.

[3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.

- 1) Xitoyga elchi va savdo karvonlarini yuboradilar;
 2) VI asr o'rtalarida vujudga keldi;
 3) VI asrning ikkinchi yarmigacha hukmronlik qildilar;
 4) Xitoy, Hindiston, Eron va Vizantiya bilan bo'lgan xalqaro savdoda faol qatnashgan;
 5) Vizantiya, Xitoy, Eron bilan orib borilgan raqobat davlatni zaiflashtirdi.
 A) I – 2,4; II – 3,5; III – 1 B) I – 3,4; II – 2,5; III – 1
 C) I – 1,4; II – 3,5; III – 2 D) I – 2,3; II – 4,5; III – 1

21.

[1,3 ball]

Quyidagilardan qaysi biri rivojlangan o'rta asrlarga oid emas? (XI asr o'rtalari – XV asr oxiri)

- A) yer egaligi ishlab chiqarish munosabatlarining yuksalishi
 B) yirik feodal davlatlarning paydo bo'lishi
 C) xristian cherkovi va salib yurishlari
 D) shaharlarning va hunarmandchilik sexlarining taraqqiyoti

22.

[2,2 ball]

Quyidagilardan VII asrda bo'lib o'tgan voqealar berilgan javobni aniqlang.

- 1) G'arbiy turk xoqonligi hukmdorlik qarorgohini Choch viloyatiga ko'chiradi; 2) Turk xoqonligi ikki qismga bo'linib ketdi; 3) G'arbiy turk xoqonligi bilan Xitoy o'rtasida iqtisodiy aloqalar faollashdi. Bu davrda Xitoyga to'qqiz marotaba savdo elchilari yuboriladi; 4) Muoviya I farmoni bilan Ubaydulloh ibn Ziyod Buxoro hududiga bositib kirdi.
 A) 1, 3, 4 B) 1, 2, 3 C) 2, 3, 4 D) 1, 2, 4

23.

[2,2 ball]

Quyidagilardan Rossiya va Turkiya o'rtasida imzolangan Kuchukqaynarji shartnomasi bandlariga muvofiq keladigan javoblarni aniqlang?

- 1) Qrim xonligi Rossiyaga qaram davlatga aylandi;
 2) Turkiya Kavkazortiga bo'lgan huquqlaridan voz kechdi;
 3) Rossiya Boltiq dengizida harbiy flot tuzish huquqini qo'lga kiritdi;
 4) Turkiya Rossiyaga katta miqdorda kontributsiya to'laydigan bo'ldi;
 5) Rossiya Qora dengizda harbiy flotga ega bo'lish huquqini qo'lga kiritdi.
 A) 1, 3 B) 1, 5 C) 1, 4 D) 2, 3

24. [1,3 ball]
Quyidagi qaysi shaharlarda **do'ppichilik** rivojlangan edi? (XIX asr o'rtalari)

- A) Marg'ilon, Chust, Shahrixon
B) Marg'ilon, Shahrixon, Rishton
C) Shahrixon, Rishton, Qo'qon
D) Qo'qon, Buxoro, Samarqand

25. [1,3 ball]
Ilk o'rta asrlarda O'rta Osiyoda mavjud bo'lgan qaysi shaharlarning maydoni **20 gektardan oshmagan**?
A) Varaxsha va Buxoro B) Buxoro va Poykand
C) Buxoro va Panjikent D) Buxoro va Vardonze

26. [2,2 ball]
Xalqaro munosabatlarda XVI – XVIII asrlarda quyidagi qaysi davlatlarning manfaatlari **doimo bir-biri bilan to'qnash** kelar edi?
A) Fransiya, Ispaniya, Angliya
B) Ispaniya, Fransiya, Italiya
C) Fransiya, Germaniya, Angliya
D) Angliya, Gollandiya, Ispaniya

27. [2,2 ball]
Quyidagi voqealarni **to'g'ri xronologik** ketma-ketlikda joylashtiring.
1) Fransiya-Prussiya urushi davomida Mets qal'asidagi Fransiyaning 100 ming kishilik qo'shini qurshovga tushib qoldi; 2) Fransiya Milliy Majlisga shoshilinch saylov o'tkazildi va Tyer boshchiligidagi yangi hukumat tuzildi; 3) Germaniyaning Frankfurt shahrida Fransiya-Germaniya sulh shartnomasi imzolandi.
A) 3, 2, 1 B) 2, 3, 1 C) 1, 2, 3 D) 1, 3, 2

28. [1,3 ball]
Quyida berilgan qaysi me'morchilik inshooti qolganlariga qaraganda **keyinroq** bunyod etilgan?
A) Muhammad Rahimxon madrasasi
B) Hazrati Kalon Sohibzoda madrasasi
C) Sulton Murodbek madrasasi
D) Mo'yi Muborak madrasasi

29. [1,3 ball]
Tabiatni bo'ysundirgan qahramon haqidagi **asar nomi va uning muallifini** aniqlang.
A) Jek London, "Temir tovon"
B) Jek London, "Marten Iden"
C) Jek London, "Dengiz bo'risi"
D) Jek London, "Hayotga muhabbat"

30. [2,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

1. Bernard Shou	a) „Qariyalar uyida“, „Qurol va inson“, „Shayton shogirdi“
	b) „Dahshatli yil“, „Xo'rlanganlar“, „To'qson uchinchi yil“
2. Jyul Vern	c) „Qazo qilgan bolalar haqida qo'shiq“, „Bolaning sehrli shaxsi“ „Darsnatn yil“, „Zulimga, jaholat va „Xo'rlanganlar“, „To'qson adolatsizlikka qarshi d) „Chinshariyda“ besh hafta, „Yer markaziga sayohat“ „Chinshariyda“ besh hafta, „Yer markaziga sayohat“
3. Emil Zolya	e) „Rugon-Makkarlar“, „Jerminal“, „Tor-mor“

A) 1-a, 2-d, 3-b B) 1-a, 2-d, 3-e C) 1-e, 2-f, 3-c D) 1-a, 2-c, 3-b

31. [3,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

1.R. Virxov	a) Patalogik anatomiya asoslarini kashf qildi
	b) Bo'g'ma tug'diruvchi mikrobnini aniqladi
2. Robert Kox	c) ichterlama kasalligini keltirib chiqaruvchi batsillani kashf qildi
	d) Sil kasalligini keltirib chiqaruvchi batsillani kashf qildi
3. Mechnikov	e) Organizmlarni mokriblardan himoya qilish haqidagi ta'limotni yaratdi

- A) I-a, II-d, III-e B) I-a, II-d, III-b C) I-a, II-c, III-e D) I-a, II-c, III-b

32. [1,3 ball]

Qaysi davlat **sut va sut mahsulotlari** yetkazib beruvchi dunyoning ilg'or mamlakatlari qatoriga kiradi?

- A) Moldaviya B) Estoniya C) Belarus D) Ukraina

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri eng avval sodir bo'lgan? Javob: C 34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida "Ost-Indiya" kompaniyasi tugatildi? Javob: F 35. [2,2 ball] Javoblardan Sharqiy Yevropa davlatlari tarixida yuz bergan voqeani aniqlang. Javob: A	A) Milliy qutqarish fronti raisi bo'lgan Ion Iliyesku mamlakat prezidenti etib saylandi; B) tamil terrorchisi tomonidan bosh vazir Rajiv Gandi o'ldirildi; C) Mir Mahmud o'zini Eron shohi deb e'lon qildi; D) Muhammad Ali Misr va Sudanni meros qilib qoldirish huquqiga ega bo'ldi; E) Eron va Rossiya o'rtasida Kavkaz masalasida urush bo'lib o'tdi; F) Sipohiylar qo'zg'oloni sodir bo'ldi.
---	---

36. Eronda 1796-yildan 1925-yilga qadar Qojarlar sulolasi hukmdorlik qilgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu sulolaning dastlabki vakili kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Og'a Muhammad

[1,1 ball]

b) Ushbu sulola hukmronligining yakunlanishi kimning nomi bilan bog'liq?

Javob: b) Rizoxon

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

37. 1857-yil – Buyuk Britaniya-Afg'oniston o'rtasida harbiy shartnoma imzolandi.

[1,5 ball]

a) bu vaqtda Afg'onistonda qaysi sulola hukmronlik qilayotgan edi?

Javob: a) "Barakzaylar"

[1,7 ball]

b) bu davrda Afg'onistonda kim hukmronlik qilayotgan edi?

Javob: b) Do'st Muhammadxon

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

38. 2000-yillar davomida YI va AQSH o'rtasida bir qancha kelishuvlar imzolaniib, ular tomonlar o'rtasidagi aloqalarning turli xususiy jihatlarini tartibga solishga qaratildi.

[1,5 ball]

a) YI va AQSH qachon Transatlantik iqtisodiy integratsiyani chuqurlashtirish to'g'risida kelishuv imzoladi va Transatlantik iqtisodiy kengash joriy qildi?

Javob: a) 2007-yil

[1,7 ball]

b) qaysi AQSH prezidenti Iqlim o'zgarishi to'g'risida BMTning Parij konvensiyasidan chiqishini e'lon qilgan edi?

Javob: b) D. Tramp

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

39. XX asr oxiri – XXI asr boshlarida islom mamlakatlari modernizatsiyaning murakkab bosqichini boshdan kechirmoqda.

[1,5 ball]

a) qaysi yili va qayerdagi islom inqilobi butun musulmon olamiga juda katta ta'sir ko'rsatdi. Ko'plab mamlakatlarda mutaassib guruhlar paydo bo'ldi yoki borlari faollashdi, ko'plari maqsadga erishishning vositasi sifatida terrorni tanladi.

Javob: a) 1979-yilda Erondagi islom inqilobi

[1,7 ball]

b) 1990-yillarning boshlarida arab mamlakatlari va Shimoliy Afrikada qaysi terrorchi guruhlar faollashdi?

Javob: b) «Musulmon birodarlar»

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

40. VIII asrda Mali davlat sifatida vujudga kelgan.

[1,1 ball]

a) Qaysi hukmdor davrida Mali kuch-qudratining cho‘qqisiga erishdi?

Javob: a) Sundiata Keyt

[1,1 ball]

b) Qachon Mali aholisi islom dinini qabul qilgan?

Javob: b) XI asr

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

41. “...” (a) da o‘ng tomonida hukmdor tasviri tushirilgan kumush va mis tangalar zarb etilgan.

“...” (b) da V-VI asrlarda orqa tomonida tik turgan kamonchi tasviri tushirilgan kumush tangalar chiqarilgan.

Nuqtalar o‘rniga mos keluvchi javoblarni yozing.

a) [1,1 ball]

Javob: a) Buxoro Sug‘di

b) [1,1 ball]

Javob: b) Samarqand Sug‘di

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

42. 1721-yilda Rossiya tomonidan O‘rta Osiyoga F. Beneveni ekspeditsiyasi yuborildi.

[1,1 ball]

a) Ushbu ekspeditsiya yuborilgan vaqtda Buxoro xoni kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Abulfayzxon

[1,1 ball]

b) Rossiya bu ekspeditsiyani qaysi urush yakunida yuborgan edi?

Javob: b) “Shimoliy urush”

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

43. 1878-yil –Rus-Turk urushlari yakuniga oid Bolqon yarimorolining siyosiy xaritasini tubdan o‘zgartirib yuborgan shartnoma imzolandi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Rossiya imperatorini aniqlang va yozing.

Javob: a) Aleksandr II

[1,1 ball]

b) Ushbu shartnoma qayerda imzolandi?

Javob: b) San Stefano shahrida

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

44. AQSH prezidenti Vudro Vilsonning quyida keltirilgan so‘zlarini o‘qing va shu asosda berilgan topshiriqlarni bajaring.

“Biz dunyoda kata rol o‘ynashimiz mumkin. Siz bir faktga e’tibor beryapsizmi, oxirgi bir yoki ikki yil ichida biz qarzдор davlatdan qarz beruvchi davlatga aylandik. Jahondagi ortiqcha oltinning shu qadar ko‘p qismi bizning qo‘limizdagi, ilgari hech qachon bunchalik oltinga ega bo‘lmaganmiz. Shu vaqtdan boshlab bizning ishimiz qarz berish, kata xalqaro korxonalarga yordamlashish va ular ishini ilgari siljitishdan iborat bo‘lib qoldi”

[1,1 ball]

a) 1915-yilda AQSH qaysi davlatlar bilan 500 mln. dollar qarz berish to‘g‘risida shartnoma imzoladi?

Javob: a) Buyuk Britaniya va Fransiya

[1,1 ball]

b) ushbu davrdan boshlab Yevropadagi nechta davlatning qarzi 10 mlrd. dollardan oshdi?

Javob: b) 20 davlat

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

45. XV asrda kitobat san’ati, ya’ni qo‘lyozma asarlarni ko‘chirib yozish va u bilan bog‘liq bo‘lgan xattotlik, musavvirlik, lavvohlik va sahhoflik san’ati ham nihoyatda yaxshi taraqqiy etadi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda qog‘ozni sahifalash bilan shug‘ullanganlar qanday nom bilan atalgan?

Javob: a) Lavvoh

[1,1 ball]

b) Ushbu davrda xattotlik san’ati turlari haqida maxsus asar yozgan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: b) S. Mashhadiy

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

MILLIY SERTIFIKAT – X

1. [1,3 ball]

Qadimgi Misrda Yangi podsholikning tugatilishi qaysi voqea natijasida sodir bo'ldi?

- A) Ko'p yillar mobaynida «nom»lar hukmdorlari o'z mol-mulkini ko'paytirib olishi
- B) Kambiz II tomonidan Misrning egallanishi
- C) Ichki nizo va boysundirilgan qabilalarning qo'zg'olonlari
- D) Giksoslarning bosqini

2. [2,2 ball]

Quyidagilardan bir vaqtda sodir bo'lgan voqealarni aniqlang?

- A) Ovchilar itni qo'lga o'rgatganlar – Old Osiyoda xo'jalikning yangi tarmoqlari-ibtidoiy ziroatchilik va chorvachilik vujudga keldi;
- B) Odamlar qarindoshlardan tarkib topgan ixcham guruhlar-g'urug' jamoalariga birlashdilar – Odamlarda chopqir hayvonlar va qushlarni ovlash imkoniyati vujudga keldi;

C) Inson Qadimgi Sharqning turli viloyatlarida ishlab chiqaruvchi xo'jalik-dehqonchilik va chorvachilikka o'ta boshladi – Mayda tosh qurollari-mikrolitlar kashf etildi;

D) Qabilalar o'troq turmush tarziga o'tib,doimiy turar joylar qura boshlaganlar – O'rta Osiyo janubida sun'iy sug'orishga asoslangan dehqonchilik vujudga keldi.

3. [1,3 ball]

XVI asrda Eronda hukmronlik qilgan sulolani aniqlang.

- A) Safaviylar
- B) Qojarlar
- C) Zendlar
- D) Gilzoiylar

4. [3,2 ball]

Quyidagilardan Fransiyada ishchi tashkilotlari vakillari "Fransiya ishchi partiyasi"ni tuzgan (a) va kasaba uyushmalarining erkin faoliyatiga hamda ish tashlashga ruhsat etuvchi qonun qabul qilingan (b) yillar to'g'ri muvofiqlashtirib berilgan qatorni toping?

- A) a – 1880, b – 1884
- B) a – 1881, b – 1884
- C) a – 1884, b – 1880
- D) a – 1884, b – 1883

5. [3,2 ball]

Quyida berilgan atamalar va ularning izohi to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.

I Muxtoriyat	a biron-bir hududning davlat hokimiyatini mustaqil amalga oshirish huquqi
II Natsionalizatsiya	b qarama-qarshi fikrda bo'lgan, qarshi chiquvchi, qarshi
III Muxolifat	c ayrim shaxs yoki birlashmalarning xususiy mulki bo'lgan yer, ishlab chiqarish korxonalari, transport va boshqalarni davlat ixtiyoriga olish
IV Monokultura	d eski tuzum tarafdorlari, islohotlar va o'zgarishlarga qarshi turuvchilar
	e almashlab ekishga amal qilmagan holda dalada faqat bir xil ekinni muttasil yetishtirish
	f Hukumatning muhim voqea munosabati bilan xalqqa qilgan yozma murojaati, qonun kuchiga teng hujjat

- A) I-a, II-e, III-b, IV-c B) I-a, II-c, III-b, IV-e C) I-a, II-c, III-e, IV-b D) I-d, II-c, III-b, IV-a

Qo'qon xonligida mavjud bo'lgan **harbiy mansablarga** oid ma'lumotlarni to'g'ri muvofiqlashtiring.

I Xos soqchilar	a askarlarni jangda ruhlantirib turgan
II Qozi askar	b chekinayotganlarga burch haqida eslatib turgan
III Qozi rais	c amiri lashkar maxsus bo'linmasi boshlig'i bo'lgan
IV Yovar	d harbiy harakat boshlanishidan oldin xon nomidan jihod e'lon qilgan
	e qo'shin muftiysi bergan fatvo ijrosining ta'minlanishini nazorat qilgan
	f o'ljani baholagan va qo'shinning ma'naviy qiyofasi uchun javobgar bo'lgan

A) I-a,b; II-e; III-c; IV-d B) I-a; II-b; III-c; IV-f C) I-a,b; II-d,f; III-e; IV-c D) I-d,e; II-c; III-b; IV-a

7. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

1943-yil 20-oktyabrda Toshkent shahrida musulmon vakillari qurultoyi bo'lib o'tdi. Unda O'rta Osiyo va Qozog'iston musulmonlari diniy boshqarmasining ta'sis etilishi asosiy masala qilib qo'yildi. Hay'at ta'sis qo'mitasini tuzib, uning boshchiligidagi «O'rta Osiyo va Qozog'iston musulmonlari diniy boshqarmasi» tashkil etilishi haqida qaror qabul qildi. U 1943-yili O'rta Osiyo va Qozog'iston musulmonlari diniy boshqarmasining muftiysi etib saylandi.

A) Eshon Boboxon B) Qori Niyoziy
C) Obidjon Abduraxmonov D) Inoyat Narvo'zboyev

8. [2,2 ball]

Tarixiy shaxsni aniqlang.

1960-yilgi prezidentlik saylovlarida demokratik partiya nomzodining g'alabasi urushdan keyingi Amerika tarixida muhim voqea bo'ldi. U 1963-yil 22-noyabrda ikkinchi marta prezident bo'lish uchun Texas shtatining Dallas shahrida saylovoldi tashviqui doirasidagi tadbirda ishtirok etayotgan chog'ida yollanma qotil tomonidan o'ldirildi.

A) R. Nikson B) J. Kennedy
C) L. Jonson D) R. Reygan

9. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

XIX asrda kuchli milliy armiyaga, markaziy davlat apparatiga va yagona soliq tizimiga ega emasdi. Rossiya va Buyuk Britaniyaning mintaqadagi bosqinchilik intilishlariga qarshilik qila olmadi. Mamlakat ichkarisidagi islohotlarga diniy mutaassiblik va unga asoslangan davlat tuzumi, ijtimoiy institutlarning kam taraqqiy etganligi xalaqit berayotgan edi. Natijada, kuchli davlatlarning yarimmustamlakasiga aylantirildi.

A) Hindiston B) Eron C) Turkiya D) Afg'oniston

10. [2,2 ball]

Tarixiy davlatni aniqlang.

X – XII asrlarda Xurosonda hukmronlik qilgan, davlat tuzumi va boshqaruv tizimlari azaldan rivojlanib kelayotgan turkiy davlatchilik asosida qurilgan bo'lsa-da, biroq u o'ziga xos mahkamachilik xususiyatiga ega edi. Vazirlik tizimida harbiy, elchilik va rasmiy tadbirlar, moliya kabi hamda xabar-pochta devonlar faoliyat ko'rsatgan. Viloyat hukmdori **voliiy**, shahar hokimi **rais** deb yuritilgan. Viloyatda boshqaruv ishlari **amid**, shaharlarda esa **kutvol** tomonidan amalga oshirilgan.

- A) Tohiriylar davlati B) Somoniylar davlati
C) G'aznaviylar davlati D) Qoraxoniylar davlati

11. [3,2 ball]

Quyidagi bo'sh o'rinlarga **mos ma'lumotlar** berilgan javobni aniqlang.

1) O'zbekistonning yangi Konstitutsiyasini tayyorlash g'oyasi dastlab Islom Karimov tomonidan

_____ oyida ilgari surildi. _____ kuni

bo'lib o'tgan O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining _____ yangi Konstitutsiya ishlab chiqish lozim, degan xulosaga kelindi. Sessiya O'zbekistonning Birinchi Prezidenti Islom Karimov boshchiligida _____ iborat Konstitutsiya loyahasini tayyorlash bo'yicha komissiya tuzish to'g'risida qaror qabul qiladi. Komissiya tarkibiga Oliy Kengash deputatlari, Qoraqalpog'iston Respublikasi va viloyatlar vakillari, davlat, jamoat tashkilotlari va xo'jaliklarning rahbarlari, olimlar, mutaxassislar kiritildi.

- A) 1990-yilning mart, 1991-yil 20-iyun, II sessiyasida, 64 kishidan
 B) 1990-yilning mart, 1990-yil 20-iyun, II sessiyasida, 32 kishidan
C) 1990-yilning mart, 1990-yil 20-iyun, II sessiyasida, 64 kishidan
 D) 1990-yilning may, 1990-yil 20-iyun, II sessiyasida, 64 kishidan

12. [1,3 ball]

Ilk o'rta asrlarda Toxariston hunarmandchiligida qaysi sohalar yuksak darajada yuksak taraqqiy etgan?

- 1) shishasozlik 2) kulolchilik 3) zargarlik
 4) qurolsozlik 5) to'qimachilik
 A) 1, 2, 4 B) 2, 4, 5 C) 1, 3, 5 **D) 1, 4, 5**

13. [3,2 ball]

Quyidagi qaysi qatorda shaxs va uning kasbi (sohasi) **nomuvofiq** berilgan?

A	Fyodor Kolesov	izvoshchi
B	Yurg'uli Agayev	agranom
C	Obidjon Mahmudov	tog'-kon mutaxassisi
D	Mustafo Cho'qay	huquqshunos

14. [1,3 ball]

“Tadbirkorlik faoliyati erkinligining kafolatlari to'g'risida”gi qonun **qachon qabul qilingan?**

- A) 2000-yil** B) 2001-yil C) 2002-yil D) 2004-yil

15. [2,2 ball]

XX asr boshlarida Germaniyada GSDP qo'lga kiritgan yutuqlar natijasida hukumat yon berishga majbur bo'ldi, xususan qanday **o'zgarishlar amalga oshirildi?**

- 1) ish haqi qisman bo'lsada oshirildi;
 2) korxonalar ularda ishlayotgan ishchilarga berildi;
 3) ish kunining qisqartirilishiga erishildi;
 4) 7 soatlik ish kuni joriy qilindi;
 5) haftada 54 soatlik ish kuni belgilandi.
 A) 1, 5 B) 1, 4 **C) 1, 3** D) 1, 2

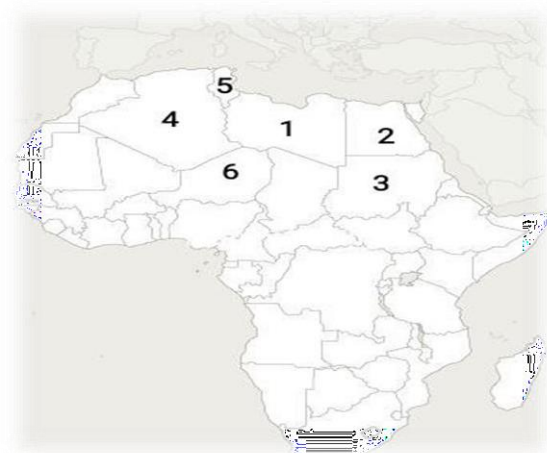
16. [2,2 ball]

Quyidagilardan **bir yilda** bo'lgan voqealar berilgan javobni aniqlang.

- 1) Tarixda ilk bor harakatlanuvchi tasvirni elektron-nurli trubka yordamida masofaga uzatishni Boris Grabovskiy va Ivan Belyanskiy Toshkentda amalga oshirdilar;
 2) Shu yili Nyu-Yorkda namoyish qilingan «Jaz kuychisi» filmini mutaxassislar birinchi ovozli kino deb tan olishgan;
 3) Buyuk Britaniyaning mashhur radiokorporatsiyasi Bi-bi-si tashkil qilindi;
 4) Aleksandr Fleming Nobel mukofotiga sazovor bo'ldi.
 A) 1, 4 **B) 2, 3** C) 1, 2 D) 2, 4

17. [2,2 ball]

Fransiya XIX asr birinchi yarmida bosib olgan hudud quyidagi xaritada qaysi raqam bilan ajratib ko'rsatilgan?

A) 1 B) 2 C) 4 D) 5

18. [3,2 ball]

Tarixiy davlat – shaxs – voqea **NOMUVOFIQ** berilgan javoblarni aniqlang.

№	Davlat	Tarixiy shaxs	Voqea
1	Kiyev Rusi	Oleg	Vizantiya bilan manfaatli shartnomalar imzolandi
2	Polsha	Meshko I	Polyak qabilalarini birlashtirish yakunlandi
3	Eron	Do'st Muhammadxon	Poytaxt Isfahonga ko'chirildi
4	Koreya	Van Gon	Xitoyda yo'qotilgan hududlarni qaytarib oldi
5	Mali	Sundiata Keyt	Qadimgi Gana yerlarini egalladi
6	Songai	Almi	XIV asr oxirida davlatga asos soldi

A) 2, 3, 4 B) 1, 3, 4 C) 4, 5, 6 D) 3, 5, 6

19.

[3,2 ball]

Jadvalda harflar bilan belgilangan kataklarga quyida berilgan ma'lumotlardan moslarini qo'yib to'g'ri javobni toping.

Asr	O'zbekiston tarixidagi voqea	Jahon tarixidagi voqea
a	Arab xalifaligiga qarshi Muqanna boshchiligidagi qo'zg'olonning sodir bo'lishi	b
c	d	Germaniyada gabsburglar sulolasining uzoq muddatli hukmronligining boshlanishi
X	e	f
g	Kubroviya tariqatining vujudga kelishi	h
i	j	Avstraliya qit'asining Gollandiya mulki deb e'lon qilinishi
XIX	k	l

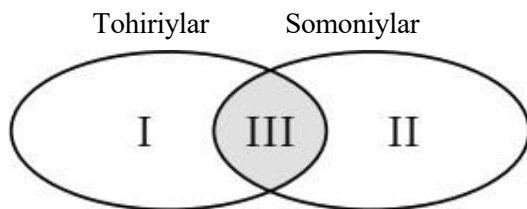
Ma'lumotlar: 1) Xonbandi suv omborining qurilishi; 2) VIII asr; 3) Fransiya tomonidan Mavritaniyaning qo'lga kiritilishi; 4) XII asr; 5) Gana davlatining vujudga kelishi; 6) Boqi Muhammadxonning Buxoro xonligi taxtiga chiqishi; 7) XVIII asr; 8) Angliya qiroli Ioanning hukmronligi boshlanishi; 9) XV asr; 10) Said Olimxonning Buxoro amirligi taxtini egallashi; 11) Angliya va Shotlandiya o'rtasidagi uniya(ittifoq)ning parlament tomonidan qonuniylashtirilishi; 12) XVII asr; 13) Yettisuv gacha bo'lgan yerlarning Xorazmshohlar davlati tasarrufiga o'tishi; 14) Muhammad Alixonning Qo'qon xonligi taxtiga chiqishi; 15) XVI asr; 16) Abu Said Mirzoning Hirot taxtini egallashi; 17) Xitoyda Min sulolasi hukmronligining boshlanishi; 18) Gana davlatining taraqqiy etishi; 19) Angliya taxtida turgan oranyelar sulolasining oxirgi vakilini vafot etishi

- A) a-2, b-1, c-15, d-16, e-5, f-19, g-4, h-3, i-12, j-6, k-6, l-11
 B) a-4, b-8, c-9, d-16, e-1, f-17, g-2, h-5, i-12, j-6, k-10, l-3
 C) a-4, b-18, c-7, d-6, e-13, f-5, g-2, h-8, i-15, j-16, k-14, l-11
 D) a-2, b-5, c-9, d-16, e-1, f-18, g-4, h-8, i-12, j-6, k-14, l-3

20.

[3,2 ball]

Quyidagi ma'lumotlarni tahlil qilib, **Eyler-Venn diagrammasiga mos keladigan javobni aniqlang.**

1) Hukmdori davlat ishlarini mustaqil idora etish maqsadida 822-yilda xalifa nomini xutbadan chiqartirib yuboradi; 2) 873-yilda Xuroson poytaxti Nishopurni egallaydilar; 3) IX asrning oxirgi choragida Movarounnahrning deyarli barcha viloyatlari ular tasarrufiga o'tadi; 4) Bu sulolaga IX asrda asos solingan; 5) 900-yilda ular o'rtasida urush boshlanadi.

- A) I – 1; II – 3; III – 5 B) I – 1; II – 3; III – 4
 C) I – 2; II – 3; III – 5 D) I – 2; II – 3; III – 4

21.

[1,3 ball]

Quyidagilardan Abdullaxon II Buxoro xonligi taxtini **amalda va rasman** egallagan yillar oralig'ida bo'lgan voqea to'g'ri berilgan javobni aniqlang.

- A) Volgabo'yi yerlarida Ashtarxon xonligi tashkil topgan
 B) Buxoroda Mir Arab nomi bilan mashhur bo'lgan madrasa qurdirdi
 C) Abdullaxon II ning harbiy yordami bilan Shayboniy Ko'chimxon Sibir xonligi taxtini egalladi
 D) Abdulatifxon vafot etgach, Navro'z Ahmadxon Samarqand taxtini egalladi

22.

[2,2 ball]

XIX asrning 60-yillari ikkinchi yarmidan boshlab Fransiya imperatori Napoleon III mavqeyiga putur yetdi. **Bunga sabab – ...**

- A) Fransiyaning iqtisodiy taraqqiyot bo'yicha o'z qo'shnilari bo'lgan Buyuk Britaniya va Germaniyadan tobora orqada qolayotganligi
 B) Fransiya hukmron doiralarning 1870-yildagi Buyuk Britaniya – Fransiya savdo shartnomasidan noroziligi
 C) Fransiyaning Prussiya bilan urushdagi mag'lubiyati
 D) Hokimiyatning mutlaq cheklanmaganligi

23. [2,2 ball]

Buyuk Britaniya tarixiga oid voqealarni **to'g'ri xronologik** tartibda joylashtiring.

- 1) shaxtyorlar ish haqining kamaytirilishi Britaniya tarixidagi eng katta ijtimoiy mojarolardan biri – ishchilarning umumiy ish tashlashini keltirib chiqardi;
2) Leyboristlar partiyasi Buyuk Britaniya tarixida birinchi marta hukumatni boshqardi;
3) Buyuk Britaniyada Vestminster statuti imzolandi;
4) Buyuk Britaniya sanoatning asosiy sohalari bo'yicha jahon iqtisodiy inqirozidan oldingi ko'rsatkichlarga yetib oldi.
A) 2, 3, 1, 4 B) 1, 2, 3, 4 **C) 2, 1, 3, 4** D) 2, 4, 3, 1

24. [1,3 ball]

Quyidagilardan podsho Rossiyasining O'rta Osiyoga yurishi davrida tuzilgan ma'muriy birliklarning boshliqlari bilan **to'g'ri muvofiqlashtirilgan javobni aniqlang.**

- 1) Turkiston viloyati; 2) Zarafshon okrugi;
3) Turkiston general-gubernatorligi;
a) N.Krijanovskiy b) I.F.Abramov c) F.Romanovskiy;
d) K.P.Kaufman e) M.Chernyayev
A) 1 – c,d; 2 – b; 3 – a B) 1 – c,e; 2 – b; 3 – a
C) 1 – c,e; 2 – b; 3 – d D) 1 – a,c; 2 – b; 3 – d

25. [1,3 ball]

Turkiston Muxtoriyatiga rahbarlik qilgan shaxslarni **to'g'ri xronologik ketma-ketlikda** joylashtiring.

- 1) Mustaf Cho'qay; 2) Muhammadjon Tinishboyev;
3) Kichik Ergash;
A) 1, 2, 3 **B) 2, 1, 3** C) 1, 3, 2 D) 3, 2, 1

26. [2,2 ball]

Quyidagilardan Arab xalifaligida hukmronlik qilgan so'nggi umaviylar xalifasi (a) va birinchi abbosiylar xalifasi (b) to'g'ri moslab berilgan javobni aniqlang.

- 1) Ma'mun 2) Muoviya I 3) Marvon II
4) Xorun ar-Rashid 5) Abul Abbos Abdulloh
6) Abul Abbos Saffoh
A) a-2, b-6 B) a-2, b-5 C) a-3, b-6 **D) a-3, b-5**

27. [2,2 ball]

Quyidagi voqealarni Angliyada qaysi sulola davriga oidligi bo'yicha **to'g'ri muvofiqlashtiring.**

- a) Tyudorlar; b) Styuartlar; c) Oranyelar;
d) Gannoverliklar.
1) Fanda Frensis Bekon, adabiyotda Uilyam Shekspir singari arboblarning nomlari butun dunyoga mashhur bo'ldi; 2) qirolning cheklanmagan hokimiyati to'g'risidagi g'oya shakllandi. Shu g'oya asosida G'arbiy Yevropa mamlakatlarida shakllangan hokimiyat mutlaq monarxiya yoki absolutizm deb ataldi; 3) "Taxt vorisligi to'g'risida bill" qabul qilingan; 4) Hindiston va Shimoliy Amerikadagi fransuz mustamlakalari Angliyaga o'tdi. Angliya dunyoning yetakchi mustamlaka imperiyasiga aylandi.
A) a-2; b-1; c-3; d-4 B) a-1; b-3; c-4; d-2
C) a-2; b-3; c-1; d-4 D) a-1; b-2; c-3; d-4

28. [1,3 ball]

Qachon Yevropa sivilizatsiyasi jahon hamjamiyatining iqtisodiy, texnologik va harbiy-siyosiy **yetakchisiga aylandi?**

- A) XVII–XVIII asrlar** B) XV–XVI asrlar
C) XIV–XVI asrlar D) XIX–XX asrlar

29. [1,3 ball]

Oq tanli kishi (inglizlar) boshqa xalqlardan ustun bo'lib, ular orasiga madaniyat olib kirishga tayyor turadi degan g'oya ilgari surilgan **asar nomi va uning muallifini** aniqlang.

- A) Jek London, "Temir tovon"
B) Kipling, "Oq tanli kishining burch-anduhi"
C) O. Shpengler, "Yevropa quyoshining botishi"
D) O. Rodenn, "Mutafakkir"

30. [2,2 ball]

Mualliflar va ularning asarlari **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

1. Munis	a) „Oshiqlar do'sti“, „Firdavs ul-iqbol“
	b) „Eng go'zal tarix“, „Dili g'aroyib“, „Esdaliklar“
2. Ogahiy	c) „O'rta Osiyo bo'ylab sayohat“, „Esdaliklar“
	d) „Zulmga, jaholat va adolatsizlikka qarshi“
	e) „Xo'rlanganlar“, „To'qson“
3. N. Vasilevskiy	f) „O'zbeklar Xorazmda“, „Inoqlar hukmdorligi“ va „Qo'ng'iro' sulolasi“

A) 1-a, 2-d, 3-b B) 1-a, 2-d, 3-e C) 1-e, 2-f, 3-c D) 1-a, 2-c, 3-b

31. [3,2 ball]

Chizmada nomi keltirilgan shaxslar va ularga tegishli ma'lumotlar **to'g'ri moslashtirilgan javobni toping.**

1. L. Paster	a) Kuydirgi, quturish, vaboga qarshi emlash usulini yaratdi
	b) Bo'g'ma tug'diruvchi mikrobnani aniqladi
2. Kuchero'v	c) ichterlama kasalligini keltirib chiqaruvchi batsillani kashf qildi
	d) Gidratlanish rekasiyasini kashf qildi
3. N. Bor	e) Elektronlar bir orbitadan ikkinchisiga sakrab o'tib, energiya porsiyasi (kvant) chiqarishini isbotladi

A) 1-a, 2-d, 3-e B) 1-a, 2-d, 3-b C) 1-a, 2-c, 3-e D) 1-a, 2-c, 3-b

32. [1,3 ball]

O'rta asrlarda qayer o'zining **kumush va qo'rg'oshin** konlari hamda kumush tanga chiqaradigan zarbxonasi bilan mashhur edi?

A) Buxoro B) Shosh C) Eloq D) Samarqand

33-35-test topshiriqlariga mos keluvchi javoblarni (A-F) javob variantlaridan tanlang.

33. [2,2 ball] Berilgan voqealardan qaysi biri keyinroq sodir bo'lgan? Javob: A 34. [2,2 ball] Qaysi voqea natijasida Isroil va FATX birbirini tan olganligi e'lon qilindi? Javob: C 35. [2,2 ball] Javoblardan Lotin Amerikasi davlatlari tarixida yuz bergan voqeani aniqlang. Javob: E	A) Falastin kuzatuvchi-davlat maqomida BMT faoliyatida qatnashish huquqini oldi; B) Y. Arofat boshchiligida Falastin qonunchilik kengashi saylandi; C) Norvegiyaning Oslo shahrida Yaqin Sharq masalasida muzokaralar bo'lib o'tdi; D) Vashington shahrida Yaqin Sharq masalasida muzokaralar bo'lib o'tdi; E) qurollangan so'l radikal harakat avj olib, ularning qo'shinlari mamlakat hududining 40% ini nazorat qilardi; F) S. Husayn qo'lga olindi va osib o'ldirildi.
--	--

36. Buxoro amirligida 1756-yildan 1920-yilga qadar Mang'itlar sulolasi hukmdornlik qilgan.

[1,1 ball]

a) Ushbu sulolaning dastlabki vakili kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: a) Muhammad Rahimbiy

[1,1 ball]

b) Ushbu sulola a'zolaridan qaysi biri Kitob va Shahrisabz hududlarini 30 yil davomida bo'ysundirgan edi?

Javob: b) Amir Nasrullo

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

37. 1857-yil – Buyuk Britaniya-Eron o'rtasida “Parij tinchlik shartnomasi” imzolandi.

[1,5 ball]

a) bu vaqtda Eronda qaysi sulola hukmronlik qilayotgan edi?

Javob: a) Qojarlar

[1,7 ball]

b) shartnomaga binoan Eron qayerlardan voz kechdi?

Javob: b) Hirot va Afg'oniston

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

38. 1990-yillardan boshlab Yevropa integratsiyasining keyingi rivojlanishi ikki yo'nalish bo'yicha bordi?

[1,5 ball]

a) 1996-yilga kelib YI a'zolari qanchaga yetganligini aniqlang va yozing.

Javob: a) 15 ta

[1,7 ball]

b) qachon yagona Yevropa fuqaroligini ta'minlagan Maastricht kelishuvlari kuchga kirdi?

Javob: b) 1993-yil

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

39. XX asr oxirida Yaponiya ichki siyosatida LDP yetakchilikni saqlab qoldi.

[1,5 ball]

a) yangicha diplomatiyani namoyish qilib, tashqi siyosatda «yevroosiyochilik» konsepsiyasini tatbiq etishga uringan bosh vazirni aniqlang.

Javob: a) R. Xosimoto

[1,7 ball]

b) 2000-yil Yaponiya bosh vaziri Keydzo Obuti vafot etgandan so'ng bu lavozimni kim egalladi?

Javob: b) Yosiro Mori

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

40. IX asrda Tohiriylar davlat sifatida vujudga kelgan.

[1,1 ball]

a) Qaysi hukmdor davrida davlat poytaxti ko'chirilgan?

Javob: a) Abul Abbos Abdulloh

[1,1 ball]

b) Davlatning tugatilishida rol o'ynagan sulolani aniqlang.

Javob: b) Safforiylar

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.

41. "..." vohasida o'ng tomonida podsho bosh qismi tasviri tushirilgan mahalliy kumush va mis tangalar muomalada bo'lgan. "... da esa, old tomonida hukmdor boshi, orqa tomonida otliq chavandoz tasviri tushirilgan kumush va mis tangalar zarb etilgan.

Nuqtalar o'rniga mos keluvchi javoblarni yozing.

a) [1,1 ball]

Javob: a) Naxshab

b) [1,1 ball]

Javob: **b) Xorazm**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

42. 1832-yilda Buyuk Britaniya tomonidan O‘rta Osiyoga A. Byorns ekspeditsiyasi yuborildi.

[1,1 ball]

a) Ushbu ekspeditsiya yuborilgan vaqtda Buxoro amiri kim ekanligini aniqlang va yozing.

Javob: **a) Amir Nasrullo**

[1,1 ball]

b) A. Byorns o‘zini kim sifatida tanitganini aniqlang va yozing.

Javob: **b) “Arman savdogari”**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

43. 1888-yil Istanbulda Suvaysh kanali masalasida konvensiya imzolandi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda Turkiya sultoni bo‘lib turgan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: **a) Abdulhamid II**

[1,1 ball]

b) konvensiyani imzolagan bitta davlat nomini yozing.

Javob: **b) Ispaniya**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

44. Buyuk jadid vakili Mahmudxo‘ja Behbudiy tomonidan aytilgan fikrni o‘qing va shu asosda berilgan topshiriqlarni bajaring.

“Teatr – bu ibratxonadir”

[1,1 ball]

a) Shu davrda “Turon” nomidagi teatr truppasini tashkil etgan shaxsni aniqlang va yozing.

Javob: **a) A. Avloniy**

[1,1 ball]

b) Buxorodagi milliy teatrning tashkil etilishida kimning xizmati katta bo‘lgan?

Javob: **b) Mannon Uyg‘ur**

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko‘chirib yozing.

45. XIX asrning ikkinchi yarmida bir nechta shaharlarda an‘anaviy teatr uyushmalari vujudga keldi.

[1,1 ball]

a) Ushbu davrda **shakllangan Zokir eshon uyushmasi qaysi shaharda joylashgan edi?**

Javob: a) Qo'qon

[1,1 ball]

b) Ushbu davrda qayerning an'anaviy teatrida ikki turkum tomoshalar – kulgili va xatarli o'yin turlari yaxshi shakllandi?

Javob: b) Xorazm

Diqqat! Javoblaringizni javoblar varaqasiga ko'chirib yozing.